

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33-34 (1176-1177) RUGPJŪČIO - AUGUST 24

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Renginiai ir spauda

Nė vienas viešas renginys neapsieina be informacijos. Norint sukviesti platesnį būrį dalyvių, reikia kreiptis į savosios informacijos kanalus — spaudą ir radiją. Kadangi plačiausiai pasiekia spauda, rengėjams tenka naudotis daugiausia jos patarnavimais. Patirtis rodo, kad tai sėkmingiausia priemonė savo renginiams pagarsinti. Dėlto į ją daug dėmesio kreipia ne tik vietinio pobūdžio, bet ir platesnio masto renginiai. Jei į didžiąsias šventes pavyksta sukviesti mases dalyvių, tai daugiausia spaudos dėka. Rengėjai tai puikiai žino ir dėlto laukia iš spaudos atitinkamos talkos. Spaudos žmonės tai gerai supranta ir stengiasi savo skaitytojus informuoti turimų galimybių ribose. Juk tai vienas lietuviškosios spaudos uždavinių — informuoti apie savos visuomenės veiklą, ypač didesnio masto. Rengėjai betgi įprastine, kronikine spaudos informacija nesitenkina — jie laukia ir reklamos. Kaikurie rengėjai net reikalauja, kad spauda reklamuotų jų renginį ir būtų lyg kokių garsiakalbiu. Girdėti kartais nusiskundimų, esą tas ar kitas laikraštis permaži rašė apie renginį, t.y. permaži reklamavo. Tokie priekaištai būna dažniausiai nepagrįsti. Reklama yra pačių rengėjų reikalas, o ne redakcijų. Kai nėra rengėjų tarpe asmenų, sugėbančių pasirūpinti reklama, susidaro įspūdis, kad laikraščiai vengia rašyti apie tą ar kitą renginį.

Daugiau patyrimo turį rengėjai tuos dalykus žino ir paprastai į rengėjų komitetus pakviečia informacijos pareigūnus. Pagal išgalėjusį šabloną, toks pareigūnas parengia tekstus, multiplikuoja ir išsiuntinėja laikraščių redakcijoms. Tai vadinamasis "press release" metodas, kuriuo naudojasi ir daugybė kanadiečių bei amerikiečių organizacijų ir įvairių rengėjų. Didžiųjų laikraščių redakcijos, turinčios pakankamai personalo, gavusios tokius pranešimus, daro atranką, pasiteirauja papildomų duomenų ir sudaro savo informaciją. Lietuvių laikraščių redakcijos to padaryti nepajėgia, nes tam neturi pakankamai žmonių. Jos, gavusios rengėjų pranešimus, dažniausiai spausdina, savo rankos neperidėjusios. Kadangi tokių šabloniškų pranešimų ateina labai daug, mūsų spauda jais mirgėte mirga. Paimi vieną laikraštį, kitą, trečią — visur tas pats. Kartojasi ištisi tekstai, nuotraukos. Mūsų spaudą tai daro neįdomią, monotonišką. Išskyrus vieną kitą originalesnį straipsnį, visur randi tą pačią medžiagą, ateinančią iš įvairių rengėjų. Aiškiai matyti, kad laikraščiai nepajėgia ar nesistengia savitai informuoti skaitytojų, darosi nuobodūs ir užkerta kelią savo egzistencijai. Skaitytojas padaro išvadą: kam gi pranešumuotį tokią spaudą! Bent kol kas šviesesnieji tautiečiai nesitenkina vienu laikraščiu, nes nori matyti lietuviškąjį gyvenimą iš platesnės perspektyvos.

Kaip tad išvengti lietuviškosios spaudos susinimo ir patenkinti rengėjų norus? Toks metodas yra ir tai visai įmanomas. Tai individualios informacijos metodas. Rengėjai, užuot visą našta užkrovę vienam asmeniui, gali sudaryti atitinkamą štabą, kurio nariai pasirenka laikraščius ir juos aprūpina ne šabloniška, o individualia informacija. Joje pagrindiniai dalykai yra tie patys, bet niuansai ir perteikimo būdas skirtingas. Tai metodas, kuriuo naudojasi gerieji periodiniai leidiniai. Jis nėra neįmanomas ir lietuviams. Praeityje jis vieną kitą kartą buvo panaudotas, bet dėl menko tautiečių paslankumo užmestas. Lengviau, žinoma, naudotis šablonu, bet tuomet susilaukiama ir šabloniškų rezultatų — menkesnio redakcijų ir skaitytojų susidomėjimo. Tokios išvados pvz. buvo prieita ir baltistikos konferencijai rengiant Toronte. Kai rengėjai, susirinkę po konferencijos, svarstė geras ir blogas renginio puses, rado, kad spaudos informacija šlubavo dėl pasirinkto šablono metodo. O jį dabar daug kas renkasi dėl jo lengvumo. Net kaikurios Bendruomenės apylinkių valdybos paruošia šabloninius biuletenius ir išsiuntinėja laikraščiams, nors apylinkėje korespondentų netrūksta. Ir aplamai visoje mūsų veikloje linkstama eiti lengvų šabloninių kelių, bet neįprastu spaudai ir skaitytojams, laukiantiems kiek galint originalesnį veido spaudos.

KANADOS ĮVYKIAI

KADA BUS PARLAMENTO RINKIMAI?

Spauda vėl pilna spėliojimų apie federacinio parlamento rinkimų datą. Daugeliui komentatorių atrodo, kad premjeras P. E. Trudeau rinkimams pasirinks spalio 16 ar 23 d., nors iš tikrųjų jis gali laukti iki sekančių metų vasaros. Problema sudaro nedarbo padidėjimas ir atsilaukusios infliacijos. Kanados statistikos duomenimis, sezonui pritaikytas bedarbių nuostimis liepos mėnesį pakilo vienu dešimtadiu ir pasiekė 6,3%. Bedarbių vis dar yra 543.000, kai tuo tarpu 1971 m. tą patį mėnesį buvo 514.000. Taigi, nepaisant finansinių varžtų atleidimo ir dešimčių milijonų dolerių įvairioms darbo programoms, nedarbas nežymiai didėja. Tai pati Kanados statistika praneša, kad pragyvenimas Kanadoje liepos mėnesį pabrango 1,2% dėl maisto gaminių kainų šoktelėjimo net 3,6%. Tai yra didžiausias maisto pabrangimas pastarajame dešimtmetyje. Galimas dalykas, premjeras P. E. Trudeau, atidėliodamas federacinio parlamento rinkimus, tikėjosi ekonominės būklės pagerėjimo, bet tokia viltis nepasiteisino.

Toronto CNE paroda buvo iškilmingai atidaryta dvidešimčiai dienų, per kurias tikimasi susilaukti 3,5 milijono lankytojų. Nemažą susirūpinimą parodos rengėjams sudarė atidarymo išvakarėse iškilusio Toronto TTC susisiekimo bendrovės tarnautojų ir darbininkų streiko grėsmė. Jie pareikalavo šūkščių surinkėjų išsikovojo atlyginimų padidi-

nimo dvejiems metams 18%, o su visais priedais gavo net 20% padidinimą. Pernai turėta beveik \$3 milijonų deficitą toks atlyginimų pakėlimas dabar padidins iki \$23 milijonų. Kadangi didesnių pašalpų TTC bendrovei, atrodo, negalės duoti nei Torontas, nei Ontario provincija, lieka vienas kelias — susisiekti mo bilietelių pabranginimas, mažinančias keleivių skaičių.

Didžiausio dėmesio Toronte CNE parodoje susilaukė 64.000 kv. pėdų komunistinės Kinijos skyrius Karalienės Elzabetos pavilnyje. Tai pirmas toks platus kiniečių pasirodymas Vakarų pasaulyje. Šia proga parodon netgi buvo atsiųstas Kinijos užsienio prekybos ministeris Pail Hsiang-kuo, paviljonan atlydėtas Kanados prekybos ministere J. L. Pepin ir Ontario žemės ūkio ministerio B. Lawrence. Beveik tuo pačiu metu Kinijon išvyko Kanados užsienio reikalų ministeris M. Sharp dalyvauti Kanados mugės atidaryme Kantone. Mugėje su įvairiais gaminiiais dalyvaus 22 kanadiškos bendrovės. Oficialiame priėmimo priėmimo Pekingėje buvo pranešta, kad Kinijon netrukus atvyks ir premjeras P. E. Trudeau, tačiau iš jo pareiškimų Otavoje atrodo, kad vizitą Kinijai teks atidėti dėl artėjančių federacinio parlamento rinkimų.

Kanados vyriausybės santykius su indėnais tvarko 1867 m. pasirašytas Britų S. Amerikos Aktas. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė 1969 m. paruošta

Lietuvių etnografiname muzėjuje "Alka" Patname jo išteigėjas prel. Pr. Juras, protonotaras, su prancišiumi arkivyskupu Paulo Masconi, besidomintiu tautodailės rodiniais

Miunchenas pasiruošęs olimpiadai

J. KAIRYS

Mūsų bendradarbis V. Vokietijoj

Nors olimpiados vietovės parinkimo metu Miunchenas nebuvo dar pašalinęs karo griuvėsių, bet pasaulio olimpiadai pasiruošę laiku. Žaidimai pradedės rugpjūčio 26 d., tačiau visi pagrindiniai darbai jau baigti. Dabar tevyksta įvairūs pagerinimai, pagražinimai ir pan. Kelių žinovų tvirtinimu, įrengimai Miuncheno olimpiadai esą gražiausiu sutvarkyti už visas joms žinomas buvusias olimpiadas.

Savo dydžiu Miunchenas yra trečias miestas Vokietijoje. Jis yra įkurtas 1158 m. ir šiuo metu turi apie 1,4 mil. gyventojų, 22 teatrus, operą, 56 kino teatrus, 25 muzėjus, keletą galerijų, universitetą ir kt. augstų mokyklų su apie 38.000 studentų. Miunchenas plačiai žinomas ir dėl savo gero laisvės. Už 100 km. jau Alpių kalnai.

Be Miuncheno, olimpiadai bus naudojami ir Augsburgas su Kieliu. Augsburgas vyks olimpiados parengiamieji dalykai, o Kielio mieste — būriavimo lenktynės. Jos čia įvyko ir 1936 m. Įvairios lenktynės čia rengiamos nuo 1882 m. kasmet ir vadinasi Kielio savaitėmis. Augsburgas yra apie 50 km. nuo Miuncheno, o Kielis apie — 900.

Centrinė olimpiados vieta yra Miunchenas su savo pakraščiais. Čia yra specialiai pastatyti svarbiausi pastatai bei atlikti kiti įrengimai. Sis plotas vadinamas olimpiados parku. Jis užima apie 2,8 km². Prieš kelerius metus čia buvo tuščios pievos, kuriose ganėsi avys ir žaidė vaikai.

Be pastatų, skirtų olimpiadai, miestė praversta naujų gatvių, pataisytos kaikurios senos, praversta požeminį traukinį ir pan. Olimpiados parke yra pagrindinis olimpiados stadionas, halės plaukimas, boksių, stadijonos dviratininkams, treniruoklių aikštės, autoaikštės, dirbtinis

"Baltąja knyga" buvo nutarusi per 25-30 metų sulgynti indėnų teises ir gyvenimo sąlygas su visais kanadiečiais. Netikėtas pasipriešinimas dabar privertė ministerį indėnų reikalams J. Chretien atsisakyti šio projekto. Apie 270.000 indėnų jungianti Kanados Indėnų Broliaji Edmontone nutarė kreiptis į Jungtines Tautas ir prašyti nario teisių, kad vėliau galėtų daryti spaudimą Kanadai. Šiai minčiai propaguoti numatoma atidaryti specialią įstaigą Europoje. Kadangi Kanados indėnai neturi savo valstybės, į Jungtines Tautas jie nebus priimti pilnateisiais nariais, bet gali susilaukti užtarėjų. Indėnai dabar kelia visokių reikalavimų, įskaitant net atlyginimą bilijoninėmis dolerių sumomis už baltųjų, t.y. Kanados, nusavintas žemes. Panaši problema gali prasidėti ir su eskimais, kurių neseniai įsteigta Kanados Eskimų Broliaji pirmąjį posėdžiui renkaš Baffin salos kaimelyje. Dešimtį dienų bus svarstomos tokios temos, kaip vaikų švietimas, duonos pa-

brangimas, šaudymas, imtynės, plaukimas buriniais laiveliais, džiudo ir t.t.

Laimėtojams numatyti 1109 medaliai: 364 aukso, tiek pat sidabrinių ir 381 bronzinis. Greičių ir nuotolių matavimui įrengti specialūs aparatai, kurie rodyš laiką ir tolį pilnutiniu tikslumu. Olimpiadoje tokie įrengimai pasirodys pirmą kartą.

Be sportininkų, laukiama daug svečių ir iš švėtimų kraštų. Tikimasi, kad jų atvyks apie ketvirtį milijono. Dalyvaus ir kaikurių valstybių politikai. Visų jų apsaugai yra suorganizuota speciali viešoji ir slaptoji policija.

Yra žinoma, kad atvyks net tarptautinio masto vagių, o ypač kišėnų komanda. Olimpiadoje dalyvaus ir komunistiniai kraštai — R. Vokietija, Sovietų Sąjunga ir kiti su savo sportininkais ir žiūrovais. Ar tai bus tikri žiūrovai, ar asmenys, kurie olimpiados progą turės atlikti tam tikrus uždavinius, tenka tik spėlioti. R. Vokietijos sportininkai ir žiūrovai jau nuo seniau agituojami prieš savo tautiečius V. Vokietijoje.

Jie raginami saugotis neonacizmo "rudų gvačių liežuvių", matomų jau net ant olimpiados pastatų, vengti kontaktų su vietiniais, o jei būtų jie neišvengiami, būti tam tikroje ofenzyvoje prieš juos ir pan. Dėlto sportininkus ir žiūrovus lyds specialūs palydovai, kurie ypač saugos nuo pasirinkimo kelio į laisvę. Žiūrovais iš R. Vokietijos bus išleisti tik užsitarėnė partiečiai, kurie neturi giminių V. Vokietijoje. Todėl tenai ir bilietų pardavimas yra ribotas bei suvaržytas. R. Vokietijos sportininkai apsigyvens sportininkams skirtuose namuose. Žiūrovams R. Berlynas pasirinks kelis miestelius, esančius toli už Miuncheno. Į olimpiadą ir iš jos vežios savo autobusais.

Sovietų Sąjungos sportininkai su žiūrovais apsigyvens vieni Miunchene. Kaip įprasta, ir jie bus saugojami specialiu palydovu. Jie bus taip pat saugojami vien nuo užmezgimo kokių nors ryšių su vakariečiais, bet ir nuo pabėgimo į laisvę.

Kad sportininkai ir žiūrovai galėtų lengviau orientuotis olimpiadoje ir mieste bei su olimpiada susituos klausimuoš, veiks daugybė informacijos centrų ir centrų, kur dirbs parinkti asmenys, ypač jaunos merginos, mokančios svėtimas kalbas. Be tramvajų, miesto autobusų, daugelio tūkstančių taksu, požeminių traukinių, yra keli tūkstančiai autobusų, kuriais naudotis galės vien sportininkai, rungtynių teisėjai ir kiti su olimpiada susiję asmenys. Visiškų tikslumų sutvarkytas ir olimpiados gyventojų maištinimas. Kainos bus čia augštesnės nei kitur.

Olimpiada baigsis rugsėjo 10 dieną.

Be tramvajų, miesto autobusų, daugelio tūkstančių taksu, požeminių traukinių, yra keli tūkstančiai autobusų, kuriais naudotis galės vien sportininkai, rungtynių teisėjai ir kiti su olimpiada susiję asmenys.

Visiškų tikslumų sutvarkytas ir olimpiados gyventojų maištinimas. Kainos bus čia augštesnės nei kitur.

Olimpiada baigsis rugsėjo 10 dieną.

Pasaulio ivykiai

BRITANIJOJE PASIBAIGĖ TRIS SAVAITES TRUKĘS UOSTŲ DARBININKŲ streikas, sustabdes \$1,13 bilijono vertės eksportą ir \$1,4 bilijono importą. Tokio masto nuostoliai yra labai skaudūs tvirtumu nepasižymintčiai krašto ekonomijai. 42.000 unijos narių išsikovojo stipresnes darbo garantijas, bet nėra patenkinti pasiektu laimėjimu ir unijos vado J. Jones pasirinktu kompromiso keliu. Kompromisą padiktavo Britanijoj beveik užsibaigusio maisto atsargos ir jo trūkumas pakrančių salose. Jau streiko metu premjerą E. Heath užgriuvo nauja krizė — Ugandos diktatoriaus gen. Idi Amino įsakymas iki š.m. lapkričio 9 d. išsikraustyti visiems iš Azijos kilusiems gyventojams, kurie turi Britanijos pasus. Tokių asmenų Ugandoje, R. Afrikos negrų valstybėje, yra apie 80.000. Diktatorius I. Amino, valdžią į savo rankas paėmęs 1971 m. sausio mėnesį kariuomenės sukilimu, azijiečius apšaukė krašto ekonomijos sabotažininkais, juodosios rinktinos atstovais. Pasak I. Amino, patarimą ištremti azijiečius iš Ugandos jam davė Dievas sapne. Iš tikrųjų šiam negrų diktatoriui nepatiko didesni išsilavinimą turinčių azijiečių susikurtos geresnės gyvenimo sąlygos už 9,4 milijono Ugandos negrų. Beveik visa prekyba ir pramonė buvo azijiečių rankose. I. Amino taipgi atšaukė Ugandos pasus ir profesionalams, nors gydytojų, mokytojų ir kvalifikuotų tarnautojų ištrėmimas, be abejonės, bus labai žalingas Ugandai. Ligšiolinės Britanijos pastangos persinėti diktatorių I. Amino buvo nesėkmingos. Britanija iš R. Afrikos dabar kasmet išleidžia tik 3.500. Priimti visus 80.000, aprūpinti juos butais ir darbu būtų nepakeliamas našta. Užtrenkti durų Britanijon betgi neleidžia azijiečių turimi britiški pasai ir Britanijos pilietybė. Premjero E. Heath vyriausybė prašo Kanadą, Australiją, N. Zelandiją ir kitus kraštus priimti bent dalį ištremiamų azijiečių, tačiau didesnio entuziazmo ligšiol nesulaukė, nes minėtos valstybės turi imigracijos įstatymus, nepalankius azijiečiams.

Indijos sostinėje New Delh ir dvidešimt šešiose provincinėse sostinėse buvo paminėta nepriklausomybės 25 metų sukaktis. Premjerė I. Gandhi, pasidžiaugusi pasiektais laimėjimais, pabrėžė, kad dabartinės kartos laukia sunkus darbas krašto egzistencijai užtikrinti. Gavusi nepriklausomybę 1947 m., Indija turėjo 360 milijonų gyventojų, o dabar jų yra jau 547 milijonai. Gyventojų gausėjimas kas mėnesį milijonu ekonomines problemas padaro beveik neišsprendžiamom. Indijos pažangą liudija penkios atominės elektros jėgainės, modernūs fabrikai, pasaulinio pripažinimo susilaukę universitetai bei technikumai ir trys Nobelio premijas laimėję mokslininkai, bet iš 547 milijonų gyventojų apie 400 milijonų yra visiškai beraščiai, o vidutinis metinis uždarbis tėra \$79.

SIDABRINĖ SUKAKTIS

Indijos sostinėje New Delh ir dvidešimt šešiose provincinėse sostinėse buvo paminėta nepriklausomybės 25 metų sukaktis. Premjerė I. Gandhi, pasidžiaugusi pasiektais laimėjimais, pabrėžė, kad dabartinės kartos laukia sunkus darbas krašto egzistencijai užtikrinti. Gavusi nepriklausomybę 1947 m., Indija turėjo 360 milijonų gyventojų, o dabar jų yra jau 547 milijonai. Gyventojų gausėjimas kas mėnesį milijonu ekonomines problemas padaro beveik neišsprendžiamom. Indijos pažangą liudija penkios atominės elektros jėgainės, modernūs fabrikai, pasaulinio pripažinimo susilaukę universitetai bei technikumai ir trys Nobelio premijas laimėję mokslininkai, bet iš 547 milijonų gyventojų apie 400 milijonų yra visiškai beraščiai, o vidutinis metinis uždarbis tėra \$79.

PABRANGINO LEIDIMUS

Per pusantrų metų Sovietų Sąjunga leido išvykti Izraelin beveik 30.000 žydų. Baltieji Rūmai jau yra prasiitarę, kad žydų emigraciją paspartino prez. R. Niksono pokalbis Maskvoje su Kremliu vadais. Tokie pareiškimai prasiitarimai, aišku, turi tikslą laimėti žydų balsus prez. R. Niksonui artėjančiuose rinkimuose. Netikėtą problemą sudaro kompartijos pradėtas norinčių išvažiuoti žydų skirstymas į grupes pagal jų išsilavinimą. Seniau už leidimą išvykti reikėjo mokėti apie \$1.000, o dabar jau reikalaujama nuo \$5.000 iki \$25.000. Ši suma oficialiai turi padengti išmokslinimo išlaidas. Kitais žodžiais tariant, juo augštesnis išvykstančiojo išsilavinimas, juo brangesnis leidimas. Kongreso delegacija, vadovaujama kongresmano B. Podell, Vašingtone norėjo pasiūlyti milijoną dolerių už žydų intelektualų išleidimą Sovietų Sąjungos ambasadoriui A. Dobryninui, bet nebuvo įsileista ambasadoras.

TAIKOS ATLASAS

Sovietų valdžios oficiozas "Izvestija" prikišo prie Kinijos geografinio leidinio — Pekingėje pasirodžiusio tautos atlaso. Jame net 900.000 kv. mylių Sovietų Sąjungos teritorijos prijungta prie Kinijos, pradedant Mongolija, beveik visų Kazachstanu, dalimis Turkmenijos, Uzbekistano ir baigiant Sibiru į šiaurę nuo Ussuri upės iki Ramiojo vandenyno. Pasak laikraščio, toks atlasas didina nepasitikėjimą tarp abiejų kraštų. Kinija, kaip žinome, nenori pripažinti su carine Rusija pasirašytų sutarčių, didelių Kinijos plotus atidavusių Maskvai. Leniną garbinantis L. Brežnevas carų užgrobtų teritorijų net negalvoja grąžinti Stalino garbintojui Mao. Pasienio susikirtimuose 1969 m. žuvo apie 50 sovietų ir 100 kiniečių karių. Derybų sienų klausimu yra nutrūkusios.

PARAMA S. VIETNAMUI

Švedija paskyrė S. Vietnamui \$31,7 milijono pašalpą, kuri buvo numatyta išteikti tik karui pasibaigus. Valstybės sekretorius užsienio reikalų ministerijoje L. Klackenbergo pranešė, kad dabartinę paramos įteikimą paskatino JAV aviacijos nuniokoti S. Vietnamo miestai. Didelė šios sumos dalis bus panaudota atstatyti amerikiečių neseniai subombarduoti ligoninė Hanojuje.

Švedija paskyrė S. Vietnamui \$31,7 milijono pašalpą, kuri buvo numatyta išteikti tik karui pasibaigus. Valstybės sekretorius užsienio reikalų ministerijoje L. Klackenbergo pranešė, kad dabartinę paramos įteikimą paskatino JAV aviacijos nuniokoti S. Vietnamo miestai. Didelė šios sumos dalis bus panaudota atstatyti amerikiečių neseniai subombarduoti ligoninė Hanojuje.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Ėdagauoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerii priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* **Sąžinė** yra vidinis patirties gyvenimo veidrodys, anot popiežiaus Pauliaus VI. Kalbėdamas žmonėms savo vasaros rezidencijoje Castelgandolfo, jis pabrėžė, kad vien sąžinės neužtenka, nors ji savyje ir turi pagrindinius natūralaus įstatymo dėsnius. Krikščioniškasis gyvenimo būdas nebūtų mums žinomas vien sąžinės pagalba, jeigu jis nebūtų apreiškiamas išorinio pasaulio, Evangelijos ir Bendrijos. Kiekvienas, kuris bando be viso to apsieiti, netenka moralinio pajautimo pagrindiniams krikščionybės dėsniams ir pasiduoda palaidumui, kuris šiuo metu visur vyrauja.

* **Ekumeninis patriarchas Atenagoras I**, Ortodoksų Bendrijos vienijanti galva, mirė Istambule sulaukęs 86 m. amžiaus. Anot popiežiaus Pauliaus VI, patriarchos svarbiausias ir vienintelis troškimas buvęs gerti iš tos pačios eucharistinės taurės su Romos popiežiumi. Laidotuvis popiežius Paulius VI atstovavo: krikščionių vienybės sekretoriato pirm. kard. Jan Willebrands, Vatikano valstybės pasekretorius arkiv. Giovanni Benelli, apaštališkasis prancišjus Turkijai arkiv. Salvatore Asta ir krikščionių vienybės sekretoriato pasekretorius kun. Pierre Duprey, dažnas popiežiaus Pauliaus VI pasiuntinys pas patriarchą Atenagorą I. Per savo 24 patriarchavimo metus Atenagoras I parodė nepaprastų pastangų visų krikščionių sujungimui, ypač katalikų susitaikymui su ortodoksais. Reikšmingiausias žingsnis buvo padarytas, kai jis su popiežiumi Pauliumi VI atšaukė ekskomunikas, kurios buvo išskyrusios abi Bendrijas 1054 metais.

* **Ortodoksų arkivyskupas Demetrios**, 58 m., išrinktas naujuoju Konstantinopolio patriarchu vietoj mirusiojo Atenagoro I. Jis buvo žinomas kaip ekumeninis patriarchas Demetrios I. Korrespondentams Istambule naujasis Ortodoksų Bendrijos vadovas pareiškė, kad ir toliau tęs Atenagoro I darbą krikščionybės vienijimo srityje.

* **Bendrojo nuodėmių atleidimo** apimtis praplėsta nauju dokumentu, kurį išleido tikėjimo ir doktrinos kongregacija. II pasaulinio karo metu popiežius Pijus XII buvo davęs leidimą kunigams fronte teikti bendrą nuodėmių atleidimą kariams, vykstantiems į kautynes ir civiliams mirties pavojuje. Su naujojo dokumento išleidimu ši taisyklė dabar galioja ir taikos metu tuo atveju, kai visa eilė žmonių yra mirties pavojuje, o kunigas neturi laiko visų išpažinčių išlaudyti (pvz. lėktuvui krįstant) arba kai dėl trūkumo kunigų žmonės ne iš savo kaltės turėtų ilgą laiką būti be Komunijos. Dokumente tačiau primenama, kad bendrasis atleidimas niekada negali atstoti išpažinties ir todėl ji gavusieji turi pirma pasitaikiusia proga atlikti išpažintį. Pagal dokumentą, nuodėmių atleidimui reikia trijų veiksmų iš nusidėjėlio pusės: galiosčio už nuodėmes, nuodėmių išpažinimo kunigui ir už nuodėmes atsilgimo. Kunigams primenama, kad atvejus, kada galima teikti bendrą atleidimą, gali nustatyti tik vietos vyskupas, pasitarę vieni su kitais krašto vyskupų konferencijoje.

* **I popiežiškąją biblinę komisiją** šiomis dienomis popiežius Paulius VI paskyrė 20 pasaulinio masto šv. Rašto specialistų: 5 iš Prancūzijos, 3 iš Vokietijos, 3 iš Belgijos, 2 iš Šveicarijos, 2 iš Italijos ir po vieną iš JAV, Kanados, Indijos, Airijos, Ispanijos. Jų tarpe yra amerikietis kun. Raymond Brown, kanadietis kun. David Stanley, SJ, airis kun. Alexander Kerrigan, OFM, ir vokiečių Heinrich Schlier. Komisijai, kuri buvo įsteigta prieš metus, vadovauja kard. Franjo Šeper.

* **Kun. Stjepan Pavić ir kun. Pero Skočljak** buvo suimti, kai sugrįžo į Jugoslaviją iš Australijos. Jie darbavosi Australijoje tarp jugoslavų ir buvo atvykę į savo gimtinę atostogu. Apkaltinti atsivėję prieš valdžią nukreiptos literatūros.

* **Komunija protestantui** katalikas kunigas gali duoti tuo atveju, kai protestanto tikėjimas ir Eucharistija atitinka katalikiškąjį ir kai jis, negalėdamas dalyvauti savo tikybės pamaldose, spontaniškai Komunijos paprašo. Toks yra naujai išleistas Vatikano krikščionių vienybės sekretoriato potvarkis, kuriame pabrėžiama, kad ši taisyklė galioja tik pavieniems asmenims, bet ne grupėms, ir yra išleista kaip gairė vyskupų konferencijoms bei paskiriems vyskupams.

* **Kardinolo Josef Mindszenty** atsiminimų knyga, kurios šiais metais buvo laukta pasirodant, nebus išleista. Vatikano sutartis su Vengrijos komunistais neleidžia kardinolui išleisti jokių savo atsiminimų. Praeitų metų spalio mėnesį kardinolas buvo pareiškęs, kad per 15 metų Amerikos ambasadoje turėjęs laiko sukaupti savo atmintį ir viską parašyti. Jis sakė jaučiąs pareigą tiek savo sąžinei, tiek Katalikų Bendrijai paskelbti pasauliui tiesą, nes matęs tokį didelį komunizmo nesupratimą Vakaruose, kuris gali labai pakenkti Katalikų Bendrijai Vengrijoje.

* **Vyskupas Jan M. Gijzen**, 39 m., nuo pat savo paskyrimo Roermondo vyskupu Olandijoje susilaukė opozicijos iš savo katedros kapitulos ir laikurių kunigų. Ta opozicija ypatingai paaustrėjo š.m. gegužės mėnesį, kai jis atleido iš pareigų vyskupijos generalvikarą kun. William van Kempen. Tuo reikalu į Vatikaną kreipėsi kard. Bernard Alfrink ir Roermondo katedros kapitula, kuri net atsisakė bendradarbiauti su savo vyskupu. Šiuo metu net dvi Vatikano kongregacijos atsuntė savo atsakymus Roermondo vyskupijos kapitulai. Kard. John Wright, kunigų kongregacijos vardu, ir arkiv. Ernesto Cividri, vyskupų kongregacijos vardu, parašė kapitulai, kad vysk. Gijzen esąs teisus savo elgesyje teisiniu, doktrininiu ir pastoraciniu atžvilgiu. Jis esą parodė didelį brolišką supratimą, kantrybę ir atsidavimą savo vyskupijai. Abu laiškai pabrėžia, kad kapitula, kunigai ir tikintieji turi bendradarbiauti su savo vyskupu ir veikti pagal jo nurodymus, o ne priešingai. Kiekvienas vyskupas esąs atsakingas už savo vyskupiją, todėl esą nesuprantama, kaip iš viso galėjo kilti nepasitenkinimas vyskupu, kuris nutarė pasirinkti sau tinkamesnį generalvikarą.

* **Nors Čekoslovakijoje** šią vasarą buvo įšventinta net 30 kunigų, pasirodo, kad jie seminariją buvo pradėję prieš 1948 m., kai komunistų dar nebuvo valdžioje, ir savo studijas tęsė Dubčekio valdymo metu. Juos įšventinto vysk. Stefan Trochta, vienintelis savo vyskupijoje gyvenęs vyskupas. Nors dar yra kelias kitų vyskupų Čekoslovakijoje, tačiau visos kitos 13 vyskupijų savo vyskupų neturi.

* **Vyskupas Robert Tracy** iš Baton Rouge, La., savo vyskupijoje išleido viešą potvarkį, kad visi išsituokę (divorsas) ir ant tą kartą civiliai susituokę katalikai gali eiti sakramentų, jeigu jie nuosirdžiai yra įsitikinę, kad jų pirmoji santuoka negalioja, bet neturi pakankamai įrodymų, kad Vatikanas galėtų tą santuoką panaikinti. Toks vyskupo potvarkis iššaukė didelę kontroversiją. Iki šiol praktikoje visa eilė išsituokusių ir vėliau civiliai susituokusių katalikų eidavo sakramentų (Atgailos ir Komunijos), tačiau jie turėdavo pirmiausia pasižadėti, kad toliau su savo neteisėtu partneriu gyvens kaip brolis ir sesuo. Tokiems, kurie yra išsituokę, vėliau civiliai susituokę ir nori toliau gyventi kaip vyras su žmona, palankaus atsakymo nebuvo vien dėlto, kad antroji santuoka yra civilinė ir Bendrijos aktyse negaliojanti. Daugelio manymu, reikėtų geriau sutvarkyti anuliacijos procesą Vatikane, bet jokių būdu nesekti vysk. Robert Tracy pavyzdžiu, kuris bereikšmiu padaro Santuokos sakramentą.

* **Ilgą straipsnį** apie religinę būklę Lietuvoje atspausdino žurnalas "Herder Korrespondenz" 1972 m. 7 nr. Straipsnio autorius Gerhard Simon surinko duomenis iš įvairių patikimų šaltinių (juos nurodo) ir sudarė 6 didelių puslapių rašinį. Jame pabrėžiama herojinė lietuvių kova už sąžinės laisvę bei tikėjimą

Kun. J. Stš.

Darbininkų unijos ir politika

J. VAICELIŪNAS

Darbininkai ilgai kovojo, kad galėtų įsteigti sau reikalingas organizacijas-unijas. Unijų steigimasis buvo sunkus. Sunkiai jos steigėsi ir Kanadoje, nes krašto vyriausybė nesikišė į darbininkų reikalus. Tik pasauliniai įvykiai — antrasis pasaulinis karas sudarė palankesnes sąlygas darbininkų unijoms steigtis. To karo metu Kanados vyriausybė išleido įstatymą, kad darbininkai dėl unijų organizavimo negali būti atleisti iš darbo.

Unijų nukrypimai

Darbininkų unijos yra vertingos ir reikalingos. Gaila tik, kad dalis Kanados darbininkų unijų yra komunistų įtakojė. Dėlto Kanadoje vyksta nesibaigianti streikų banga, streikai vyksta ne vien dėl unijų vadų prokomunistiško, bet ir dėl neįprastai kainų kilimo bei labai skirtingų atlyginimų. Jei prieš 20 metų penkių kambarių namas kainavo \$6000-\$7000, tai dabar toks namas kainuoja \$20.000-\$25.000. Kaikurie kvalifikuoti darbininkai per dieną uždirba \$60-\$80, o yra darbininkų, kurie per dieną tuždirba \$10-\$12. Čia neminiu augštesnių kvalifikacijų žmonių profesionalų, kurie per dieną uždirba \$100-\$150. Vienas gydytojas per metus uždirbo \$200.000 arba \$750 už darbo dieną. Jis, be rods, dėl to uždarbio susilaukė oficialių priekaištų.

Blogiausia, kad į krašto ekonominių reikalių tvarkymą beveik nesikiša vyriausybė. Kanadoje, skaitant ir provincijas, yra per 200 ministerių ir keli tūkstančiai parlamento narių. Vyriausybės narių daug, o tvarkos mažai. Kai krašto vyriausybė

nekreipia dėmesio į atlyginimų ir kainų sunormavimą, į tą reikala pradeda kištis politinės partijos, kurios žiūri tik savo reikalų. Kaip žinome, į darbininkų unijas ir streikus labai kišasi neodemokratai — New Democratic Party (NDP). Savo kalboje per televiziją tai priminė ir Britų Kolumbijos min. pirmininkas Bennett.

NDP vadai pasisako prieš J. A. V. kapitalo investavimą Kanadoje. Esą, tai krašto išnaudojimas. Kanada turi per pusę milijono bedarbių. Kas įvyktų, jei JAV savo kapitalą iš Kanados atitrauktų? Bedarbių skaičius padidėtų keletą kartų. Ar tai pagerintų gyvenimą Kanadoje? N. D. P. vadai sako, kad Kanados pelnas eina į JAV, bet nepasako, kad ir Kanados darbininkų unijų narių mokesčio net 50% išplaikia į JAV ir nebegrižta. Iš tų pinigų unijų vadams mokamos kapitalistinės algos, o dalis pinigų išleidžiama net komunistinei propagandai. "Steel Workers" unijos vadas Abel per metus gauna \$50.000 algos ir \$36.000 reprezentacijos reikalams.

To negana. NDP vadai iš darbininkų unijų narių taip pat ima pinigų savo propagandai. NDP Kanadoje yra vienintelė politinė partija, kuri laikosi darbininkų prakaitu. Unijų nariai privalo mokėti NDP mėnesinį mokestį. Tuo būdu darbininkai padaryti tos partijos nariais per prievartą: gal kiek 3% unijos narių su prokomunistine vadovybe primetė savo valią 97% narių.

Tikrieji komunistai, kurie kisenėje turi komunistų partijos bilietą, neišdrįsta pasakyti, kad

Kanadoje siekiama įvesti sovietinę tvarką. Tai pasako NDP vadai. NDP narys, parlamento atstovas B. Mather spaudoje pareiškė, kad Kanadoje turi būti įvesta sovietinė tvarka ("Tor. Star" 1971. XI. 16.).

Praregėjimas

Žymus "Steel Workers" unijos pareigūnas ir NDP narys M. Cotterill, išeidamas į pensiją, viešai spaudoje ("Tor. Star" 1972. VI. 14., 10 psl.) pareiškė, kad netiksli politinė partija jungti su darbininkų unijomis, nes tuo būdu unijos nukrypsta nuo savo tiesioginių uždavinių darbais ir ištekliais. Dabar gi NDP valdo kaikurias Kanados darbininkų unijas ir patį Kanados Darbo Kongresą — Canadian Labour Congress (CLC), kurio žinioje yra apie 1,8 mil. darbininkų.

Tikrai tuo būdu darbininkų unijos pavertamos politiniais įrankiais. Jos išmeta daug pinigų pašalinimams reikalams, kai pačių darbininkų reikalams pinigų nebelieka. Unijos nariai susirgus ir ligos draudai pasibaigus, jis negauna ekonominės paramos iš savo unijos, kai tokios paramos gauna tų unijų nariai, kurių unijos nepriklauso nei CLC nei NDP.

Kvebeko provincijos trijų unijų vadai buvo patekę į kalėjimą už priešvalstybinę veiklą, bet jie iš kalėjimo greitai buvo paleisti. Kai jie iš kalėjimo išėjo, vėl net per televiziją šaukia, kad Kanadoje unijos turi būti politinės. Iš tikrųjų gi darbininkų unijos turėtų būti atskirtos nuo politinių partijų, o krašto vyriausybė net įstatymo keliu turėtų uždrausti politinėms partijoms išnaudoti darbininkų unijas.

Čia kūrėsi Amerikos Lietuva

VLADAS RAMOJUS

Pensilvanijos plotuose, kur prieš šimtmetį kūrėsi ir dirbo lietuviai angliakasiai

Prieš kurį laiką "Draugo" kultūrinio priedo redak. K. Bradūnas "Kerstinėje Parastėje" buvo paskelbęs užuominų, ragindamas kun. Algimantą Kežį, SJ, užfiksuoti fotografijose ar net spalvotame filme tuos meno turtus, kurie randasi JAV lietuvių bažnyčiose, pradedant senųjų lietuvių lėpšiu JAV — Pensilvanija, kur prieš 100 m. kūrėsi pirmieji lietuviai emigrantai angliakasiais, kur ligainai išaugo pirmosios lietuvių parapijos, draugijos, klubai, susivienijimai, kur gimė ir gyvenimai išėjo daug nusipelnusių žmonių. I. K. Bradūno užuomina pirmasis atsiliepė Daytono, Ohio, liet. parapijos klebonas kun. T. Narbutas, kviesdamas kun. A. Kežį nuotrafuoti jo bažnyčią ir pažadėdamas atlyginti susidariusias išlaidas už medžiagą. Kun. A. Kežys tai greit padarė. Stambioji žuvis, įgalinusi didelį darbą Pensilvanijoje, atplaukė 1972 m. ankstyvą pavasarį. Shenandoah liet. šv. Jurgio parapijos ilgmetis klebonas, dabartinis emeritas prel. dr. Juozas Karalius atsisakė nuo su \$1.000 asmeniniu čekiu, prašydamas kun. A. Kežį pirmiausia atvykti į Allentowno vyskupiją Pensilvanijoje, kur yra apie 12 lietuvių parapijų, ir čia pradėti fotografuoti darbus. \$1.000 akta, skirta prel. J. Karaliaus, buvo avansas už benziną, filmus, laboratorijas.

Išvykos komanda

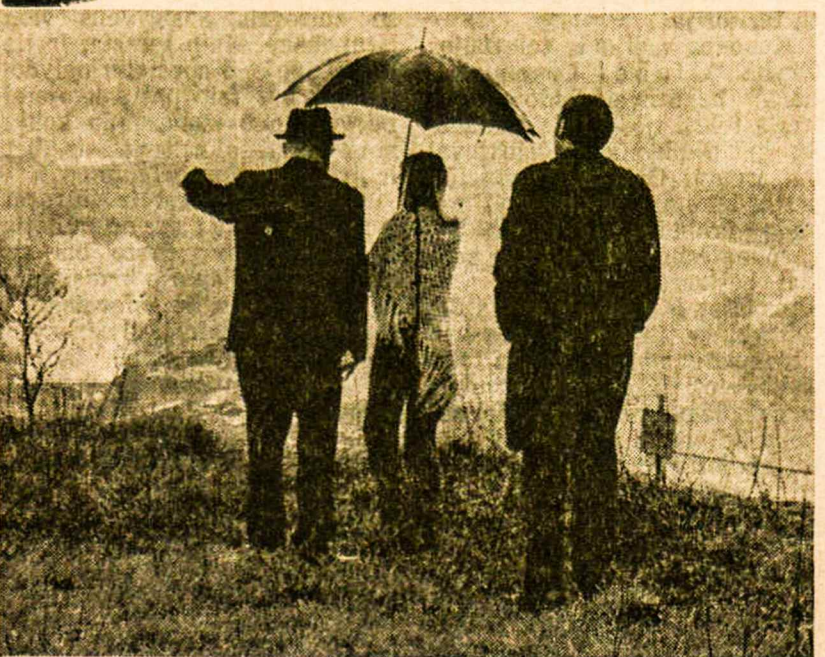
Ankstyvą pavasarį teko ruošti "T2" straipsnį apie kun. A. Kežio darbus fotografijos bei filmo mene. Ta proga ji aplankiau jėzuitų vienuolyne Čikagoje. Jis užsiminė, kad gegužės pradžioje ruošiasi kelionei į senąją Pensilvaniją. Prasitariau, kad ir man tada atostogos — būtų įdomu pakeliauti. Kun. A. K. apsidžiaugė, kad šalia foto kameros bei filmavimo aparatų atsiras ir žmogus su plunksna. "Taigi, aš fotografuosiu bei filmuosiu, o tu tuomet įeiskosi gyvųjų liudininkų, kurie apie mano fotogra-

fuojamus objektus galėtų papasakoti autentiškų atsiminimų. Padarysim puikų istorinių nuotraukų albumą su gyvu tekstu, — entuziastingai kalbėjo kun. A. K.

Apie suplanuotą išvyką paskelbėm žinutę "Drauge". Susilaukėm netikėtų pritarimų bei dėmesio iš eilės dienraščio skaitytojų bei draugų. Iš tolimosios Kalifornijos atsiskardeno net viena geltonplaukė paukštytė — Kalifornijos universitete folklorą studijuojanti Elenutė Bradūnaitė. Ji pareiškė norą įsijungti į mudviejų komandą. Esą, universitetui nusibodęs amerikietiškas folkloras, kuris pagrindė romiai indėnais. Universitetui jdomia giliau pažinti Amerikoje gyvenančių tautinių grupių folklorą. Elenutė šioje srityje jau medžiagos įieškojusi Kalifornijoje, bet ten naujas kraštas, ne taip seniai lietuviai gyvena, tad ir tautosakos beveik nėra.

Kai gavo kun. A. Kežio pritarimą ruoštis kelionei į Pensilvaniją, ji apie tai pranešė fakulteto vadovybei, kuri, susidomėjusi jos žygiiu, Elenutę aprūpino rašymo aparatais, juostomis ir kitais techniškais įrankiais, duoda ilgesnes atostogas. Taip pat paprašė, kad surinktą tautosaką išverstų į anglų kalbą, užrašytų melodijas; universitetas jos surinktą lietuvių tautosaką išleisias atskiru leidiniu.

Ir taip gegužės 2 d. rytą trijų asmenų komanda — studentė E. Bradūnaitė, kun. A. Kežys ir čia rašantis — išvykom 850 mylių kelionei į senąją Pensilvaniją. Prasitariau, kad ir man tada atostogos — būtų įdomu pakeliauti. Kun. A. K. apsidžiaugė, kad šalia foto kameros bei filmavimo aparatų atsiras ir žmogus su plunksna. "Taigi, aš fotografuosiu bei filmuosiu, o tu tuomet įeiskosi gyvųjų liudininkų, kurie apie mano fotogra-

Nuo kapinių kalno lietingą dieną su prel. J. Karalium žvelgiam į Senadoriaus miestelio panoramą. Kairėje matosi, kaip dūmai veržiasi iš senų kasyklų šachtų. Tiems gaisrams gesinti valdžia jau yra išleidusi apie 5 milijonus dolerių

Nuotr. A. Kežio, SJ

Mieli IV Tautinių Šokių Šventės dalyviai – grupių vadovai ir šokėjai,

Prieš metus laiko kreipiausi į Jus, kviesdama jungtis bendram darbiui — ketvirtosios tautinių šokių šventės ruošai. Dabar ši šventė jau praeityje. Liko tik įspūdžių ir prisiminimų daugybė. Vėl kreipiuos į Jus. Šį sykį noriu išreikšti nuosirdžią savo padėką už Jūsų dėmesį, pasišventimą, drausmingumą ir nesusikaitomą valandų darbą. Mano padėka priklauso vadovams, kurie stropiai studijavo šventės planus ir gerai paruošė grupes; šokėjų tėvams, kurie negailėjo išlaidų ir laiko, besirušiant šventei; ir, pagaliau, 2000 lietuviško jaunimo, taip iškilmingai ir gražiai pasipuošusio, įstengusio parodyti pasauliui, kad mūsų tauta ir tremtyje gyva, susipratusi, vieninga. Praėjusioji šventė yra visų mūsų bendro ir nuosirdaus darbo vaisius.

Parado metu malonu buvo stebėti senesniąsias grupes, egzistuojančias nuo mūsų gyvenimo tremtyje pradžios ir vadovaujamias vis tų pačių nenuilstančių vadovų. Bet taip pat džiugu, kad prie jų darnion vienumon jungėsi ir naujieji vietnetai, kurių priekyje žygiavo tremtyje užaugę jaunuoliai, daugeliu atveju pateisinę į juos sudėtas viltis.

Dėkodama už Jūsų visų nuosirdų darbą ir pastangas, linkiu, kad mūsų eilės vis augtų ir stiprėtų, kad lietuviškas tautinis šokis būtų joms ir toli nuo Tėvynės krantų, o mūsų jaunimas, gyvendamas laisvėje, brangintų savo prosenių palikimą ir skleistų pasauliui visokeriopą jo grožį.

Jūsų

G. Breichmanienė,

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV Tautinių Šokių Šventės meninės dalies vadovė

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis

A+A VLADAS VILIAMAS

mirė š.m. liepos 12 d. Palaidotas Vašingtono Resurrection kapinėse. Nuosirdžiai dėkojame visiems draugams, pažįstamiems ir giminėms už išreikštą užuojautą spaudoje, žodžiu ir laiškais. Padėka visiems atsilankiusiems atsisveikinimui koplyčioje, dalyvausiams bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus. Dėkojame Tėvui Tomui Žiurčiui, O.P., už maldas koplyčioje ir už pamokslą šv. Mišių metu. Padėka draugams, nešusiems karstą, visiems už paukotas šv. Mišias ir už gausias aukas Lietuvii Fondui.

Zmona Regina, sūnus Virgilijus
Seserys Ona, Antanina ir giminės

Mylimai MAMYTEI mirus,

JANINĄ KULIKAUSKIENĘ, ilgametę Toronto Maironio

mokyklos tėvų komiteto narę bei dabartinę vicepirminkinę, ir jos šeimą nuosirdžiai užjaučiame —

Tėvų komitetas ir mokytojai

BALIUI SAKALUI, jo šeimai ir kitiem giminėm,

mirus sesėčiai

A+A

Elenai Tuinylienei-Mažeikienei,

reiškiame nuosirdžią užuojautą —

E. ir J. Čuplinskai

J. ir A. Matulioniai

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROS KILIMAI • SALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Sv. Kazimiero parapija su bažnyčia Senadoriuje lenkų greit buvo atimta ir iki šių dienų negrąžinta, nors šiemet minimas šimtmetis nuo jos įkūrimo. O kiek lietuvių lenkai pasiglemė į savo tautinius vandenis! Senieji lietuviai liudininkai dar ir šiandien tai prisimena.

— Tai dabar gali pavieversit, kad Kosciuszka buvo ne mozūras, bet lietuviai, — atsiliepia vienas angliakasyš nuo baro.

— Kad Kosciuszka lietuvis, mes seniai žinom. Bet ką reiškia tas mozūras, kai mozūrų tauta seniai jau išmirusi?

Pokalbis su angliakasiais

Kai baras po tylos atgijo ir angliakasiai pradėjo rodyti mums vis daugiau pasitikėjimo bei pirkti alų, iš jų sužinojom, kad šiame mieste lietuviai lenkų vadina tik "mozūrais". O ir daugiau įdomių žodžių jie yra nukalę: pvz. "tačka" pas juos vadinama vienračiu, kopūstas — šimtalapiu, dramblys — slonium ir t. t.

Išsikalbam su simpatišku buv. angliakasiu Bronium Černeckiu. Jis apie 65 m. amž., gimęs Senadoriuje, kaip ir daugelis šių dienų vietos lietuvių, 34 metus dirbęs anglių kasyklose. Nuo kvėpavimo anglies dulkėmis turi

NORITE SUSIPAZINTI SU
"TEVISKĖS ŽIBURIAIS"?
ATSIUKITE SAVO ADRESĄ
— GAUSITE KELETĄ
NUMERIŲ NEMOKAMAI

Europos lietuvių studijų savaitė

Liepos 17-23 Stuttgarte-Hohenheime įvyko XIX-ji lietuviškųjų studijų savaitė. Tai nebuvo pati gausiausia savaitė. Ją apėmė vos 90 dalyvių iš 7 kraštų. Tačiau savo pobūdžiu ir turiniu programa ji ne tik laikytina žymiausiu Vakarų Europos lietuvių kultūrinio renginiu, bet ir apamai priskirtina prie stambesniųjų šiemetinių lietuviškųjų įvykių.

Jei neklystu, europinės savaitės tapo reikšmingomis visų pirma tuo, kad jos,ariant vieno stebėtojo žodžiais, yra virtusios lietuviškąja "statio orbis". Ir būtent tuo, kad į jas renkamas iš įvairių pasaulio kampų pamąstyti tais klausimais, kurie liečia lietuviškąją buitį. Paskaitos ir studijinis darbas — tai pagrindinė savaitės paskirtis, gi visa kita — tik priedas, kad studijinis darbas būtų jaukesnis.

Toks bruožas buvo ypatingai ryškus šioje savaitėje, nors ir joje netrūko tokių elementų, kaip įvairios parodos, organizacijų posėdžiai, tradicinė Tėvynės valandėlė, užbaigos koncertas. Nevenias dalyvis šiemet skudėsi smarkiai perkrauta paskaitine dalimi. Per nepilnas 5 dienas buvo išklausyta ir iš dalies apsvaistytas 15 paskaitų ir pranešimų.

Teminiu požiūriu paskaitinis krūvis buvo gana įvairus ir atsišiepė į daugelį aktualių dabarties klausimų, kurių vieni daugiau liečia išeiviškąjį gyvenimą, kiti — kraštą, o treči tiesiog bendri betkur esančiam lietuviui.

Išeiviškąjį dėmesio susilaukė tokie dalykai: kun. lic. B. Liubinas atskleidė kaip iš Vokietijos LB istorijos, apžvelgdamas nustojusias veikti apylinkes pagal valdybos bylas; gyd. O. Vyšniauskienė, pati ilgai gyvenusi Lenkijoje, nušvietė Lenkijos lietuvių gyvenimą; dr. V. Natkevičius išdėstė per pastaruosius 30 metų išryškėjusias lietuviškojo rezistencinio sąjūdžio idėjas ir programinius metodus; stud. A. Hermanas, stud. J. Bielskutė, A. Grininė ir dr. J. Norkaitis pasidalino įspūdžiais iš II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso bei IV tautinių šokių šventės Čikagoje.

Krašto temomis buvo perskaitytos 5 paskaitos. Miuncheno technikos universiteto svečias profesorius (Gastprofessor) Kau-no politinės instituto radioelektronikos fakulteto prodekanas doc. S. Mickūnas apibūdino Lietuvos augštojo mokslo sistemą. Taip pat Vokietijoje, Max Plancko institute, viešintis Yale-unto profesorius dr. R. Vaisnys, grįžęs iš ilgesnės studijinės kelionės iš Vilniaus, nušvietė mokslinį darbą ir perspektyvas kaikuriuose tiksliajū mokslų šakose. Prof. dr. A. Rukša labai plačiai ir išsamiai išnagrinėjo nūdienės Lietuvos švietimo santykinį atsilikimą, sugretindamas tamsiausias ir šviesiausias puses. Kun. lic. R. Krasauskas suglusa-tai pavaizdavo Katalikų Bendrijos būklę Lietuvoje 1940-1971

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Romuovoje: prieš pat stovyklautojų atvykimą stato palapinę Giedrė Breichmanaitė, Benius Čeponas, Vyt. Samoga; nesimato Gedimino Breichmano, Jurgio Vaitkūno, Kazio Deksnio, Ipolito Krasausko

Nuotr. A. D.

Atsiveikinant su Vasario 16 gimnazijos moksleiviais prie Prisikėlimo parapijos Toronte. Autobusais per Kanadą ir JAV pradėdama kelionę į V. Vokietiją

Nuotr. S. Dabkus

m. Dr. K. J. Cėginskas apžvelgė pokarines laisvės kovas, atskirai nušvietęs LLA, BDPS ir LLKS laikotarpius.

Bendrają lietuviškąją problematiką nagrinėjo kun. dr. J. Jūraitis, aptaręs tautiškumo ir religijos santykį. Dr. J. Norkaitis išnagrinėjo 1922 m. Lietuvos konstitucijos vedamąsias mintis. Prof. dr. P. Rabikauskas skaitė paskaitą apie istoriko Zenono Ivinskio asmenį ir darbus. Dr. J. Grinius apžvelgė B. Sruogos dramos veikalus, o kun. prof. L. Budreckas nušvietė kompoz. J. Naujalio kūrybą. Pastarąją paskaitą už autorių, grįžusį į JAV, skaitė muzikas kun. K. Senkus.

Visos paskaitos buvo kruopščiai paruoštos, kaikuriuos plačiau apsvaistytos ir klausytojų papildytos. Čia neįmanoma atpasakoti jų turinio, tenka tik pasakyti, kad iškelta daug reikšmingų minčių. Labai gaila, kad europinės lietuviškųjų studijų savaitės neleidžia savo darbų atskiru leidiniu. Šiemetinis tomas būtų tikrai buvęs vertas platesnio paskleidimo. Belieka tikėtis, jog bent kaikurie paskaitininkai savo paskaitų neužmes stalčiuose ir jas kur nors spaudoje paskelbs.

Savaitės metu veikė eilė turiningų ir skoningai įrengtų parodų, kuriomis pasirūpino dail. A. Krivickas. Buvo pavaizduoti istoriko Z. Ivinskio darbai leidiniais ir nuotraukomis, išstatytas žemėlapių rinkinys ir naujos knygos, vaizduojančios Lietuvos gamtą, rodomi lietuviški filmai, pagaminti Lietuvoje ir Amerikoje. Spaudos skyrelyje buvo sulektos gausios užsienio spaudos iškarpos apie naujausius įvykius Lietuvoje.

Meninę programą atliko jauna ir graži vilčių teikianti pianistė Raminta Lampsaitytė, dainininkė B. Gailiūtė-Spies. Jų bendru koncertu šeštadienio vakarą baigėsi savaitės programa. Abi menininkės taip pat dalyvavo tradicinės Tėvynės valandėlės programoje, kurioje stud. K. Pauliukevičiūtė, dr. J. Grinius ir V. Natkevičius paskaitė ištraukų iš B. Sruogos kūrybos.

Ryto pamaldas katalikams laikė kun. dr. J. Jūraitis, talkinamas kun. dr. P. Celišaus, kun. J. Dėdino, kun. T. Eremino. Savaitės ūkio reikalais rūpinosi A. Grininė, stud. M. Landas ir stud. K. Pauliukevičiūtė. Meno reikalus tvarkė dr. J. Grinius, dail. A. Krivickas ir kun. K. Senkus. Savaitės vadovavo dr. Cėginskas, pavadavęs ligos kamuojamą Valterį Banaitį. Iš savaitės dalyvių minėtini: lituanistas vokietis dr. Bammesberg, dr. Dahmen, V. Gegeckas, dr. J. Gerutis, J. Glemža, dr. Pečiulionytė, dr. P. Radvila, dr. E. Vainienė. Pakeliui į Helsinkį su visa šeima buvo sustojęs prof. dr. F. Palubinskas. Savaitės sveikino Lietuvos diplomatinės šefas min. S. Lozoraitis, vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys ir kt. Nutarta XX-ją lietuviškųjų studijų savaitę rengti 1973. VIII. 19-26 Romuovoje-Huettenfelde. — A. Lembergas

Iš keturiolikos laisvojo pasaulio kraštų suvažiavęs lietuvių jaunimas į kongresinę stovyklą Romuovoje, Kanadoje, žygiuoja prie aukuro ir Lietuvos žemėlapių

Nuotr. A. D.

Nauji keliai moksleivių stovykloje

Visiškai pagrįstas susirūpinimas buvo iškeltas "Tėviškės Žiburių" vedamajame apie stovyklų stagnaciją. Dažnai pasitaiko, kad metai po metų mes vis kartojame tuos pačius dalykus, vis šis tas dar nubyra, o naujo nieko nepridedame ir taip pasijuntame, kad stovyklos visiškai nebetenka savo paskirties. Kai stovykla tampa tik poros savaičių pabuvimu stovyklavietėje, tai greit visi pradeda jausti, kad yra kažkas taisytino. Net ir tada, kai yra sudaryta programa, kuri kartojasi kas metai, greitai tampa nuobodžiu ir rutininu dalyku.

Naujų formų ieškojimas

Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, kurios centro valdyba iki šios vasaros buvo Toronte (dabar perkelta į Klevelandą), pradeda stovyklas planuoti tuoj po N. Metų. Šie metai, atrodo, buvo pirmieji, kuriais pradėta ieškoti naujų metodų, sudarant stovyklų programas. Vietoje įprastų rytinių užsiėmimų, kurie daugiausia reikšdavosi paskaitomis, šiais metais bandyta visus stovyklautojus suskirstyti į mažus būrelius. Tie būreliai buvo padalinti į programos skyrius, per kuriuos visi turėjo pereiti, kaip gimnazijoje mokiniai kad eina iš klasės į klasę, ir į užsiėmimų būrelius, į kuriuos visi savanoriškai užsirašydavo pagal mėgstamą dalyką. Tos sistemos buvo laikomasi ateitininkų moksleivių stovyklose Dainavoje ir Wasagoje.

Dvi stovyklos vienoje

Siemet, kaip ir praėjusiais metais, Wasagoje kartu stovyklavo jaunučiai (7—12 m.) ir vyresnieji (13—18 m.) Abiem grupėm buvo sudarytos atskiros vadovybės ir atskiros programos. Viskas vyko atskirai, išskyrus kaikurias vakarines programas ir valgymą. Esant užtektinai patalpų, ta sistema gana gerai veikia ir ekonomiškai yra daug lengviau stovyklai išsilaikyti.

Vadovybė šiais metais Wasagoje sudarė beveik išimtinai torontiečiai. Dvasios vadu buvo kun. A. Prakapas, O.F.M., komendantu — V. Kolyčius, vyr. berniukų vadovais — Eug. Girdauskas, Alg. Čepas ir Alg. Stankas, vyr. mergaičių vadovė — Rasa Bukšaitytė, R. Girdauskaitė ir R. Razgaitytė. Jaun. berniukam vadovavo P. Kuras iš Windsoro, jam padėjo K. Smalinskas iš Detroito. Jaun. mergaičių vadovė buvo R. Vaškevičiūtė, R. Stravinskaitė, S. Dūdaitė ir R. Čepaitytė, kuri taip pat buvo stovyklos sekretore. Vakarinės programos tvarkė Lina Vaitiekūnaitė, kuri padėjo Jūratėi, darbelių mokė R. Ramona Girdauskaitė. Vadovams įvairiuose užsiėmimuose gana daug padėjo A. Smalinskaitė, G. Dalinda, R. Majauskas, M. Gudinskas ir J. Pikūnas. Savaitgaliais įvairiuose darbuose talkino Alg. Juzukonis.

Stovyklautojų šiais metais buvo iš įvairių Kanados ir JAV miestų iš viso 122. Tai beveik tiek ir tegalima sutalpinti Wasagos Prisikėlimo stovyklavietėje, turint galvoje, kad visada būna daugiau mergaičių, negu berniukų. Berniukų dar būtų galėję tilpti apie 20—30 daugiau. Daugiausia, kaip įprasta, buvo iš Toronto — 69 stovyklautojai, antroje vietoje šiais metais buvo detroitiečiai — net 17. Gaila, kad iš Hamiltono buvo tik 8 stovyklautojai.

Pirmoji stovyklos savaitė šių metų stovyklos pagrindinė meta buvo "Esame gyvi — gyvenkime". Pirmosios savaitės pirmadienį tą temą stovyklautojams pristatė V. Kolyčius, paaiškindamas, ką iš tikrųjų reiškia gyventi. Pasaiko, kad žmo-

nės miršta 30 metų ar jaunesni, bet būna palaidoti sulaukę 70 metų ar daugiau. Gyvename tada, kai jaučiame savyje gyvą Kristų. Po to visi vyresnieji būreliais diskutavo stovyklos temą.

Kaimyninėje Gerojo Ganytojo stovyklavietėje tuo pačiu metu vyko Lietuvių Fronto Bičiulių stovykla. Buvo proga pasikviesti iš ten svečių, kurie pasidalino kaikuriomis mintimis su vyresniaisiais stovyklautojais. Antradienio rytą rašytojas Al. Baronas papasakojo apie rašymą, kaip gimsta eilėraštis, novelė, romanas. Taip pat paskaitė porą humoristinių eilėraščių. Stovyklautojai domėjosi ir turėjo mažai klausimų. Ketvirtadienio rytą dr. V. Majauskas kalbėjo apie Lietuvos kankinius ir kovotojus už laisvę, sujungdamas nuo partizanų iki Kalantos, Stonio ir Andriuskevičiaus. Trečią dieną didesnė pusė stovyklos buvo išvykusi į Stratfordo festivalį, kur matė "As you like it". Penktadienį praėjo sportinėje dvasioje, nes visa diena, įskaitant vakarinę programą, buvo skirta sportui. R. ir A. Giniočiai ypatingai gerai suorganizavo sporto dieną, kur visi stovyklautojai buvo suskirstyti į 4 komandas: "augštaičius", "žemaičius", "džukus" ir "suvalkiečius". Pirmą vietą didele taškų persvara laimėjo "žemaičiai", vadovaujami Gintaro Dalindos.

Šeštadienio rytą stovyklą apylankė kun. A. Saulaitis, SJ, kartu su savo tėveliu. Kun. A. Saulaitis gana idomią papasakojimą stovyklautojams apie gyvenimą Brazilijoje, apie vietinius gyventojus ir ten gyvenančius lietuvius. Vakare buvo laužas, į kurį atsilankė labai daug svečių ir tėvų.

Būreliai

Antrąją stovyklos savaitę programa buvo sudaroma remiantis užsiėmimų ir programos būreliais. Stovyklautojai laisvai galėjo pasirinkti šiuos būrelius: gamtos, meno (arts and crafts), laikraščio, dainavimo, vadovavimo, automobilijų (tai buvo vienas iš populiariausių būrelių, kuriame Eug. Girdauskas ir G. Dalinda aiškino praktiškai automobilio motoro veikimą ir atskiras dalis) ir pirmosios pagalbos, kuriam vadovavo stovyklos gallesingoji sesuo N. Budrienė. Be šių, dar buvo atskiri būreliai, per kuriuos visi turėjo pereiti, būtent, dainavimo, pokalbių, sporto, tautinių šokių, istorijos. Gera būrelių savybė yra ta, kad tuo būdu yra įjungiamas kiekvienas stovyklautojas ir mažai arba visiškai nelieta pasyvi, kurie niekur nenori įsijungti.

Vakarinės programos

Jos buvo gana įvairios ir mišrios. Be laužų, buvo dar talentų vakaras, literatūros vakaras, karnavalas, kaukių balius ir susikupimo vakaras, kur buvo paminėti visi lietuviai kankiniai,

ypač prisiminti tie, kurie paskutiniaisiais mėnesiais paaugojo savo gyvybę už tikėjimą ir Lietuvos laisvę. Buvo paruošti 3 kapai-duobės, kuriuose buvo įdėti nuodėguliai su užrašais: Kalanta, Stonis, Andriuskevičius. Su-temus visi stovyklautojai su žvakutėmis procesijoje artėjo prie tų kapų ir ten buvo skaitomi parinkti skaitymai iš Sv. Rašto. Tada, giedant giesmes, buvo užkasti tie nuodėguliai ir supylus kapus ant jų buvo padėti vainikai. Tada visi procesijoje grįžo prie vėliavų, kur parengti žibintų ir žvakių šviesoj buvo žėsiamos Mišios. Dauge-lio akyse matėsi ašaros. Taip visas vakaras praėjo susikupimo nuotaikoj.

Religinė sritis

Kaip "T2" vedamajame minėta, stovykla neturėtų priminti vienuolyno. Nuostabiū būdu šiais metais be jokių specialių religinių paskaitų ar kitokio spaudimo jautėsi Kristaus dvasia. Buvo įrengtas maldos ir susikupimo kambarys, į kurį kas norėjo galėjo laisvalaikiu ateiti, pasėdėti, paskaityti ar tik tyloje pabūti su Kristumi. Niekeno neverčiami stovyklautojai ten dažnai lankėsi. Net nuostabu buvo, kiek daug jaunų širdžių realiai pajuto Kristų savyje. Jautėsi džiaugsmas ir ramybė, kurią tik Kristus gali duoti. Reikia tik stengtis, kad ta liepsnelė neužgestų.

Stovyklinė dvasia

Kai kas klausia, kaip stovykla pavyko, dažnai yra sunku atsakyti, nes tenka ieškoti mastelio, pagal kurį galėtum viską vertinti. Galbūt geriausia įieškoti ne ko nors didelio, nuostabaus, bet spėsti iš gana mažų dalykų, kurie stovyklautojus ir vadovus sujungia. Tai — atsisrades draugiškumas, džiaugsmas, meilė, bendra dvasia, kurią sunku žodžiais apibūdinti, bet kurią visai pajuntame Wasagoje. Ačiū Dievui!

Paskutinę stovyklos dieną visi vyresnieji stovyklautojai užpildė dvi anketas: viena buvo stovyklos įvertinimas (jų nuomone), o kita patys stovyklautojai išsirinko pavyzdingiausių stovyklautojus. Stai tie laimėtojai: pavyzdingiausi stovyklautojai — Edmundas Gataveckas ir Ilona Paškauskaitė; mandagiausi stovyklautojai — Vyt. Danaitis, S. Petrulis ir R. Vasiukevičiūtė; lietuviškiausi stovyklautojai — R. Bubelis ir R. Zemaitaitytė; nuotaikingiausi — V. Slapšys ir L. Majauskaitė.

Atėjo sekmadienis. Tuoj po Mišių, kurios buvo kartu su tėvais, įvyko stovyklos uždarymas. Paskutinį kartą nuileidžiamos vėliavos. Trumpas atsiveikimas, tėvų komiteto pirm. Z. Girdausko žodis ir "sudiev, sudiev". Daug ašarų, daug džiaugsmo, daug prisiminimų. Lauksime kitos vasaros. V. K.

Toronto VI. Pūtvo šaulių kuopos valdyba. Iš kairės: Z. Jonikienė, moterų skyriaus vadovė, S. Jokūbaitis, pirmininkas, R. Daugėlienė, sekretorė; stovi: V. Pečiulis, narys, B. Savickas, šaudymo vad., J. Astrauskas, parengimų vad., P. Jonikas, vicepirmininkas. Nuotraukos trūksta išd. J. Mockaus, S. Dabkus

JAUNIMO KONGRESAS VEIDRODYJE

AL. GIMANTAS

Įdomu buvo stebėti lietuviškąjį jaunimą, suvažiavusį į savaitinį kongresą Čikagoje: miesto centre, Hiltono viešbuty, Jaunimo Centre, amfiteatre, prieš ir po tautinių šokių šventės. Visur tų jaunųjų pilna, ir nejučiomis pradėdi pajusti jų entuziazmą, dinamizmą ir bendrąsias nuotaikas. Iš vienos pusės žvelgiant, jie tokie skirtingi tarpusavy, o iš kitos — nesunkiai įžvelgi, kad yra daug panašumo ir vienijančios gijos — lietuviškumo. Kalbant apie tai, galima ilgai ginčytis, klausti ir abejoti, kiek gilus yra tas jų lietuviškumas ir bendrosios tautinio susipratimo nuotaikos. Iš paviršutinių stebėjimų sprendžiant atrodytų, kad jie yra ir jaučiasi esą lietuvių tautos nariais. Kevalas, reikšia, gražus ir kietas, bet koks yra riešuto vidus? Ši klausimą būtų persunkiu atsakyti tegalėjus visa stebėti tik paviršutiniškai. Tiesa, buvo progos užkalbinti vieną kitą jaunuolį, truputį padiskutuoti, bet žymiai daugiau teko klausytis ir stebėti.

Amerikiečiai ir kanadiečiai, aišku, užjūrių brolius ir seses galėjo imponuoti savo materialinių išteklių pranašumu. Ar jų pačių uždirtas, ar tėvų duotas pinigais jaunimo kišenėje buvo labai sildus. Tuo negalėjo nė iš tolo lygintis atvykėliai iš mažiaus pasiturinčių kraštų, kurių piniginiai ištekliai buvo labai riboti.

Apamai žvelgiant, bendras mūsų jaunųjų elgesys viešumoje buvo nustatytų ir priimtų normų ribose. Tiesa, viešbučio augštuose, kaikuriuose korido-

riuose ir atskiruose kambariuose būta kiek linksmesnio "laksymo", kiek daugiau alkoholio sužadinto aktyvumo, bet, regis, apsiėjo be kokių nors papiktinančių išsišokimų. Atseit, išeivijos lietuviškasis jaunimas suprato ir išlaikė savąją vertę, tikrai nepakenkė tautinei reprezentacijai.

Negalima betgi būtų paneigti, kad bendroji, beveik visur ir visada pastebima hedonistinė ir laicistinė nuotaika mažiau ar daugiau yra palietus ir lietuvių jaunuosius. Vargiai ar toje srityje betkuriuos tautybės jaunimas turi imunitetą. Ar tai reiškia pirmuosius žingsnius nukrikščionėjimo linkme, tebūna šis klausimas neatsakytas. Taipgi visai sąmoningai čia susilaukoma nuo vieno ar kelių pavyzdžių, tikint, kad tai būtų tik praeinančio pobūdžio epizodų, nebūdingų visumai.

Tai ne priekaištas, bet tik fakto pastebėjimas: kur tik buvo pramoginis renginys, kažkada daugiau ir greičiau buvo susirenkama, aktyviau dalyvaujama. Į akademinę dalį kaikienu buvo žvelgiama tik kaip į neišvengiamą būtinybę, kuriai vieni atsidavė nuosirdžiai ir plačiai, kiti liko tik pasyviais stebėtojais. Bent jau pačioj pradžioj pastebima savotiška "siena" tarp angliška, vokiškai, portugaliskai ar ispaniškai kalbančiųjų po truputį tirpo patyrys, kad lietuviškai kalbant galima ne tik susikalbėti, bet ir geriau vieni kitus pažinti. Šis "atradimas" pagaliau užkrėtė ir abejojančiuosius ir jie įsitikino lietuvių kalbos naudingumu.

"MANO ŠEIMA TORONTE . . ."

Užjūrio jaunimo atstovus visur globojo lietuviškos šeimos

Keliaudami po rytų Kanadą ir JAV-bes, jaunimo kongreso dalyviai — užjūrio atstovai kalbasi apie gausybę įspūdžių. Tarp pastabų apie gamtovaizdžius, įdomias vietas įsipina ir pasakojimai apie šeimas, kurios užsieniečių globojo: "mano šeima Toronte . . . Čikagoje . . ." Tokie šeimų, kurios jaunimą priėmė bent penkiolikoje miestų, buvo apie penki šimtai — maždaug giminių, krikšto tėvai, tėvelių pažįstami iš Lietuvos ar anksčiau kituose užjūrio kraštuose gyvenę, bet dauguma — nepažįstamos lietuviškos šeimos, kurios, pagal kruopščiai suvestus sąrašus, parsivežė namo keliautojų ar kelis.

Kongreso rengėjai jau Čikagoje atvykusius paskirstė po šeimas. Šis nusistatymas pasikartojė Toronte ir pokongresinių kelionių metu daugelį kartų. Šeimos ar šeimų atstovai, sukviešti parapijon ar kiton centrinėn vieton, kaikur kantriai laukė iki vėlyvos nakties, kol užsieniečiai atvyko. Kaikur nusivylę, kai dėl mažesnio skaičiaus jiems nė vieno neteko. Net ir tik per dienos nakvynę bei globą taip susidraugavo šeimos su svečiais, kad išlydėdamos tolimų kraštų atstovus susigraudino.

"Matai, šią suknelę man padovanojo mano šeima Toronte". Kitas fotografuoja naują kitur dovanotą aparatą. Trečias jau rašo atviruką naujiems draugams. Svarbiausia, tos šeimos, kurios priėmė jaunimą, buvo dauguma tos pačios, kurios aukoko K o n g r e s o ruošos metu, siuntė savo jaunuolius Kongresan, stovyklon ir dar sukupė kantrybės bei duosnumo šiem keliautojams. Beveik visur, vos svečiams atvykus, motinos pamė apdulkėjusias drabužius, juos išskalbė ir sutvarkė, visur valgydino "kiek tiktai leidžia ištekliai". Kur reikėjo, parūpino bilietus ir parengimus ar net davė kišenpinigių. Kai susigraudavo vienas kitas, rūpestingai nuvedavo pas gydytoją, parūpindavo vaistų, lyg vaikai būtų savi.

Jokia statistika ir joks straipsnis negali atpasakoti visų tų smulkmenų, kurios Kanados ir JAV šeimose buvojimą padarė malonų ir draugišką. Nevisada buvo lengva, ne su visais buvo

galima lengvai susikalbėti. Keliautojai ir patys buvo nuvargę, bet dažnai pasakojo "užsieniečiai", kaip iki vėlyvos nakties ar net ankstyvo ryto su šeiminninkais kalbėjosi apie gyvenamus kraštus, apie jų šeimas, praturindami vieni kitus įvairiais įspūdžiais, nuotaikomis.

Čikagoje, Toronte ir Niujorke buvo gausiausi būriai svečių prieš jiems išsiskirstant namo. Vieni buvo pagloboti ir prižiūrimi. Neretai lauke prie automobilių kokio nors parengimo ar "bailiaus" metu stovindavo šeiminninkai, laukia savo įnamių vėlyvą naktį, atsidėdavo anksti ar praleisdavo darbo valandą ar net dieną, kad galėtų aprodyti miestą, pavežti iki autobuso ar lėktuvo, gražiai palydėti. Susimėtie tie patys žmonės, atnešdami užkandžių ir gėrimų susitikimo vaišėms, kurios įvyko bent keliolikoje miestų. Vienur patarnavo su nakvynėmis ar vaishėms tėvai, kitur LB valdyba, trečiur skautai ar šiaip jaunimas, bet tiek organizuota, tiek šeiminniška globa gražiai nuspalvino buvojimą šiaurės Amerikoje. Ir vaikai atsimena savo svečius — Wasagoj, MAS stovykloje, klausinėja: "Ar pažįsti tą ir tą iš Brazilijos? Jie pas mus nakvojo."

Kaikur iš kitų kraštų jaunimas susirūpino, kad šeiminninkai mažai žinojo apie jų kraštą, tai suskubo ir šį tą papasakoti, o jaunus šeimos narius pakviesti pas save, kai bus proga atvykti. Pailsėję namuose, buvę svečiai, galima manyti, palaikys ryšius su "savo šeimomis" įvairiuose miestuose laiškais ir dovanėlėmis, nesgi užsirašė jų adresu. Tai būtų vieni gražiausių pokongresinių pasekmių, nelabai apčiuopiama, bet svarbi.

Užjūrio JK dalyvių tėvai bus dėkingi toms šeimoms, kurios užėmė jų vietą viena ar keliom dienom, kurios dar daugiau padėjo sujungti laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą į vieną šeimą. Brazilijos grupė buvo viena gausesnė — apie 54 asmenys, todėl jos vardu norėčiau padėkoti visoms šeimoms, kurios Kongreso metu ir po jo mūsų jaunimą priėmė.

A. Saulaitis, SJ, Brazilija

Mieliems mūsų giminėms didžioje skausmo valandoje.

Staigiai ir netikėtai mirus

A+A Vladiui Penkauskui,

jo žmonai IRENAI, sūneliams RICARDUI ir ROBERTUI, sesutei GENOVAITEI TRINKIENEI su šeima, broliui PRANUI su šeima JAV-bėse ir Tėveliui Lietuvoje reikiame gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Laime ir Justas Kriaučiūnai Sofija ir Stasys Rakščiai

Fruitland, Ont.

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DVI LIUDNOS SUKAKTYS

Okupuotos Lietuvos spaudoje atsiminimų pluoštais buvo paminėtos dvi liudnos 32 metų sukaktys — „laudies seimui“ Maskvos padiktutas Lietuvos paskelbimas sovietine respublika liepos 21 d. ir jos priverstinis įjungimas į Sovietų Sąjungą rugpjūčio 3 d. Sukaktims buvo skirti keli minėjimai, spaudoje susilaukę tik keliasdešimt eilučių. Vengimas platesnio minėjimų aprašymo įtaigoja minėtų sukaktių nepopuliarumą, ypač šiuo metu, kai už Lietuvos laisvę savo gyvybę pradėjo aukoti jaunimas, kai Kaune ir Vilniuje nerimsta studentai. „Tiesos“ rugpjūčio 3 d. laidojo skelbiamas Stalino „saulės“ atnešėjų sąrašas: Birutė Abdulskaite, Liudas Gira, Juozas Demskis, Petras Kutraitis, Metys Gedvilas, Petras Cvirka, Karolis Didžiulis, Salomėja Nėris, Kazys Petrauskas, Matas Mickis, Stasė Vaineikienė, Antanas Venclova, Justas Paleckis, Ickas Meskupas, Pranas Petrauskas, Vincas Vitkauskas, Motiejus Šumauskas ir Pranas Zibertas. Šie „laudies seimo“ įgaliotosios komisijos nariai suvaidino nedėkingą mauro vaidmenį, oficialiai paprašydami Maskvos augščiausiąją sovietą priimti Lietuvą į „sovietinių tautų šeimą“, nors iš tikrųjų ir be jų prašymo Lietuva nebūtų išvengusi priverstinio įjungimo į Sovietų Sąjungą. Mauro vaidmens atlikėjų gretas gerokai praretino mirtis. Gyvyjų tarpe žymiausias tebėra Justas Paleckis, vis dar negalintis užmiršti to Stalino „saulės“ atnešimo ir pigios reklamos. Maskviniame žurnale „Družba Narodov“ jis pradėjo skelbti atsiminimus iš būsimos knygos „Atnešti saulę“.

MIRĖ B. ŽYGELIS

Kaune mirė mokytojas ir kooperatininkas Balys Žygelis, sulaukęs 85 metų amžiaus. Vėlonis yra buvęs valstietčių liaudininkų atstovu Lietuvos seime 1920-26 m., ilgametis „Spaudos Fondo“ direktorium. Ši kooperatinė bendrovė ne tik pardavinėjo, bet ir leido knygas, ypač mokyklinius vadovėlius. 1941 m. B. Žygelis buvo išvežtas į Sibirą ir Lietuvon grįžo tik prasidėjus antrajai sovietinei okupacijai. Didensė veikla pokaryje nepasizymėjo, tenkindamasis nežymiomis ekonominėmis pareigomis leidyklose.

PRIVERSTINĖ DUOKLĖ

„Valstietčių Laikraščio“ liepos 29 d. laidoje ligą straipsnį „Vardan teisybės“ paskelbė agronomas-ekonoministas Vladas Tiškus, buvęs tautininkų veikėjas, Lietuvos žemės ūkio ministerijos žemės ūkio departamento direktorius, Jaunųjų ūkininkų Sąjungos vadovas. V. Tiškus giria sukolchozinto kaimo pasiekimus laimėjimus, mūrinę Lietuvą, atsisakiusią E. Cėkenės straipsnį „Kaimo berneilui“. Sutrumpintą V. Tiškaus rašinį rugpjūčio 10 d. perspaudė ir „Gimnasis Kraštas“. Abu laikraščiai nutyli esminį faktą, kad V. Tiškus 1941 m. buvo išvežtas į Sibirą. „GK“ redakcija praleido visą V. Tiškaus rašinį užbaigę, nes ji per daug ryškiai atskleidžia autoriaus duoklę propagandai: „Gyvendamas šiaulėnuose, aš esu gavęs laisvų iš kolūkinės gamybos organizatorių, pirmųjų ir specialistų. Kai kurie iš jų prašo pareikšti savo nuomonę dabartiniais žemės ūkio klausimais. Šis straipsnis, kuriuo aš toli gražu neaprečiau visų turiningo ir įdomaus mūsų kaimo problemų, tebus atsakymas jiems ir tiems mano buvusiems draugams ir bendraminčiams, kurie, atsidūrę toli nuo Tėvynės, skleidžia įvairius prasiimanymus apie Lietuvą, apie jos žemės ūkį, apie jos kolūkiečius. Man atrodo, kad aš turiu teisę kalbėti tai, ką pasakiau. Pagaliau tai mano pilietinė pareiga šiais jubiliejiniais Tarybų Sąjungos metais“.

Liidna, labai liiidna, kai tarnyba propagandai tampa žmogaus pilietine pareiga. Kad dabartiname Lietuvos kaimo neviskas graži, liudija kiti pranešimai tame pačiame „Valstietčių Laikraštyje“. Pvz. A. Kairys, apkalęs Šilų sovchozo Užubalių kaimo traktorininką J. Mulevičių, rugpjūčio 4 d. laidojį pabrėžia jo skundą: „Tik štai, užsiminė, viena bėda su pienu. Gaštas, ypač darbymečio metu. Jis pats dviarūčių vežtojas į Šilus, kur yra artimiausias Raguvos sviesto sūrių gamyklos pieno surinkimo punktas. O senesniems tikras vargas. Jo kaimynė, baigianti septintą dešimtį, trejetą kilometrų į Šilus vežioja pieną vaikų vežimėliu...“ „VL“ liepos 20 d. laidoje šienapūtė Kupiškio rajono „Palangos“ kolchozo liudnoms spalvomis piešia laikraščio korespondentė A. Kudžmaitė ir Radviliškio bandymų stoties direktorius J. Puodžiukynas: „Oras tą dieną buvo gražus, saulėtas. Pirmininkė (P. Janauskaitė — V. Kst.) džiaugėsi „Orkanu“, kuris puikiai plaua net sugulsią žolę, mėgavosi vokišką šienapiovių darbo spartą. Tačiau nei vienos šienapiovių tą dieną laukuose taip ir nematėme. O dalgio dar laukia apie 40 ha pievų, nemaža dobių.“

Nepajudinti žaliai pašarui skirti mišiniai, po kurių žada sėti žiemkenčius. Matėme ir nušienautus plotus. Vienur išterpes nuplautos hektaras, kitur pusantra ha plotelis. O aplink tebestyro nurudavusi žolė. Pradėjai priplakti prie žemės, išlyti...“ Pėivos pakraščiuose A. Kudžmaitė ir J. Puodžiukynas pastebėjo keletą žolę apkrautų žaiginių. Pasirodo, tai buvo pačių kolchozininkų šienas saviems gyvuliams šerti. Galbūt dėl šios priežasties visa spauda ir netgi pats kompartijos oficiozas „Tiesa“ nuolat ragina kolchozininkus ir sovhozininkus neužmiršti sėjos, šienapūtės, įjavapūtės, bulviakasio bei kitų sezoninių darbų. Nepriklausomos Lietuvos ūkininkams tokio paraginimo nereikėjo.

KAUNO NAUJENOS

Pagrindinė Aleksoto Veiverių gatvė, dabar pavadinta Z. Angariečio vardu, nuo 7 metrų buvo praplatinta iki 15 metrų ir padengta nauja asfalto danga. Tokio pločio dabar yra važiuojamoji gatvės dalis. Gatvės rekonstrukcijos projektą paruošė vyriausybė. K. Dieninio vadovaujami miestų projektavimo instituto Kauno skyriaus architektai. Karo pradžioje sovietų susprogdintas Aleksoto tiltas jau seniai yra atstatytas be viršenojo tilto buvusį kryžminį atramų. Kauno Eiguili vandenvietėje pradedamas eksperimentas, kurio dėka tikimasi padvigubinti požeminio vandens atsargas. R. Česna „Komjaunimo Tiesos“ 145 nr. rašo: „Galingais įrengimais upės vanduo bus siurbiamas į Neris terasoje iškastus milžiniškus baseinus. Pro žvyro grūntą, tarsi pro skylėtą rėtį, vanduo skverbis gilyn, kol pasiekis keliolikos metrų gelmes ir susilies su skaidriomis požeminio vėrmėmis. Nuėjęs kilometrą kelia, atvėjęs žemės gelmių „Saldytuve“, vanduo papildys artezinius gręžinius ir keliaus į vandentiekio latus. Eksperimentas Neries terasoje teikia gražių vilių...“ Požeminio vandens atsargų dirbtinio papildymo projektą yra paruošęs Lietuvos geologijos instituto mokslininkai.

ZALOJA KATEDRA

Paveikslų galerija paversta senąja Vilniaus katedrai nemažos žalos yra padarę turistai ir stiklinuko mėgėjai. Mindangas Barysas „Tiesos“ 183 nr. „Dienos aidu“ skiltyje atkreipia skaitytojų dėmesį į naują katedros išniekinimą: „Vasara — turistinių kelių metas. Nors ji jau pasiekė zenitą ir krypta į saulėlydį, svečių iš toli ir iš arti nestokoja. Vilniuje daugelis jų būtinai aplanko Paveikslų galeriją. Lauryno Stukos-Gucevičiaus kūrinius patraukia architektūrinės minties raiškumu, savo puikiomis formomis, barokinio ir klasicistinio stiliaus derinimu. Nei architektų, nei nišose sūstojusių skulptūrų autorių vardų ir pavardžių, apžiūrėdami pastatą, nerasime. Kaip daugelis dviasios galitūnų, jie buvo kuklūs. Bet dalis turistų kuklumu anaipol nepasizymi ir, demonstruodami dvasinę menkystę, laiko būtinu įbrėžti pastato sienose vardą ar bent inicialą, „istorinę“ savo apsilankymo datą. Greta Paveikslų galerijos — didžiulis skveras. Tačiau suoliukų iš jo priemta ir už galerijos kolonų. Tai jau ne turistai, bet vilniečių stiklinuko mėgėjų darbas. Keista, kad tvarkos saugotojai nepasidomi, nuo ko ir kodėl tie žmogystos slepiasi už kolonų...“

KRIKSTIJO BAZNYCIOJE

Užsieniui skirta kompartijos propaganda daug kalba apie religijos laisvę, bandydama atverti Lietuvos tikinčiųjų raštus L. Brežnevui ir Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimui, kunigų teismus. Kaip iš tikrųjų tą laisvę supranta komunistai, atskleidžia Kazių Rėdos bandomojo medienos dirbinių kombinato ir partinio biuro nario Nikolajaus Mazurino „Tiesos“ 166 nr. paskelbtas priekaitas vienam partiečiui: „Neseniai sužinojau apie vieno mūsų draugo abejingumą ateistiniams įsitikinimams savo šeimoje. Nenoriu minėti pavardės — žinau, ir taip pergyvens, kaltindamas save. O susimastyti, iš tiesų, yra dėl ko. Senelė ir žmona naujajam pakrikštijo bažnyčioje. Pasiklodo pašnabždos: žiūrėk, koks jis partinis. Kodėl — žmonėje jis uolus darbininkas, doras, rūpestingas šeimos tėvas, o principiniame dalyke pasirodo lankstus, kaip varinė vielė. „Krikštijo? Et, ir bobų reikalus neskūsiu...“ Dėl to paskutinio žodžio pašėlusiai apmaudu. Kartu negali neujausti priekaito ir sau. Gal gerai nepažinojome žmogaus silpnybių, o gal laiku nepadėjome sucentuoti principingos, drįstančios pakovoti pažinros. Galvoju, ar nevertėtų surengti idomų, jaudinančių pokalbį apie komunisto įtaką ir poziciją šeimoje...“ Nikolajui Mazurinui (rusui?) naujajam krikštis bažnyčioje — didžiulias nusikaltimas, nors religijos laisvę skelbia konstitucijos paragrafai, kurie, deja, tėra skirti propagandai.

V. Kst.

Klevelando tautinių šokių grupė „Grandinėlės“ sėkmingai koncertavo Europos miestuose. Kairėje: „Grandinėlės“ šokėjai Ramūnas Švarcas ir Paulius Alsėnas susitiko Belgijos sostinėje Briusely kun. V. Šarka, kuris lydėjo „Grandinėlės“ keliuone po Vokietiją. Dešinėje: „Grandinėlės“ šokėjai prie jų koncertą skelbiančio plakato; tai A. Narbutaitis, O. Bielinytė, M. Narbutaitis

LONDON, ONTARIO

APYLINKĖS LIETUVIŲ veiklos tvarkaraštyje pažymėtas KLB Londono apylinkės narių susirinkimas iš rugsėjo 17 d. perkeltas į spalio mėnesį. Tiksliai data bus pranešta rugsėjo mėnesio gale.

KLB LONDONO APYLINKĖS valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie duosniam savo aukomis ar darbais parėmė ir talkino II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ir IV Tautinių Šokių Šventės ruošą. Kurie dar neturėjo progos, tikime, parems ateityje. Sveikiname sugrįžusius „Baltiją“, „Rasą“ ir jaunimo kongreso atstovus, kurie gražiai atstovavo Londonui.

KLB Londono apylinkės valdyba

KODEL NEIYKIO krepšinio rungtynės Australijos rinktinė — Londono „Tauras“? Tokį klausimą nevienas kėlė, kai rinktinė lankėsi Ontario provincijoje. Atsakymas — ta savaitgalį įvyko „Tauras“ pirminko vestuves, kuriose didelė dalis sportinių turėjų įvyrių įsipareigojimų, ir buvo neįmanoma turėti tą pačią dieną rungtynes ir vestuves.

VESTUVĖS. Liepos 15 d. Londono lietuvių Siluvos Marijos bažnyčioje sumainė žiedus Leonas Algimantas Butkus ir Baiba Agatha Laciš. Leonas yra sūnus lietuvių veikloje aktyviai besireiškiančių ir sėkmingų verslininkų Jono ir Paulinos Butkų, o Baiba — dukra latvių katalikų visuomenėje gerai žinomų Stanislaw ir Anna Laciš. Todėl nenustabu, kad į šią naujos šeimos sukūrimo šventę prisirinko pilna bažnyčia artimųjų, draugų ir pažįstamų. Sutuohtuvių apėigas atliko latvių katalikų kunigas iš Cikagos P. Bojars, Baibos motinos pusbrolis. Jis pasakė pamokslą angliškai ir latviškai ir pakvietė kalbėti kun. V. Paulauską, kuris pateikė keletą jauniesiems išsidėmėtinų minčių lietuviškai. Rimto momento susikauptą padidinio įspūdingai nuskaubėjusi I. Jakubaitytės sugiedota „Ave Maria“. Vargonais grojo Kr. Brazlauskaitė. Pameręs: M. Zvagus, D. Bliskienė, B. Bojars ir J. Paulinytė. Pabroliai: J. Paulionis, R. Laciš, E. Bliskis ir J. Butkus jr.

Londono, Ont., lietuvių jaunimo ansamblio „Baltija“ penkmečio sukaktį paminėjo ir vietinis diendarštis „Free Press“, įdėdamas šią S. Kero nuotrauką

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus 5%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.0000 — 3 metams 7%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	Duodame:
Liepos—rugsėjo mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius „Talka“ šeštadieniais uždaryta.	asmenines paskolas iš 10% nekiln. turto paskolas iš 8½%
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame „American Travelers“ čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000	

Ikšilingoms vaivės įvyko Centennial Hall, dalyvaujant 180 svečių. Oficialiajai daliai vadovavo pirmasis pabrolis J. Paulionis, artimas jaunų draugas.

Jaunasis su tėvais atvyko Kanadon 1950 m. Londone baigė St. Mary's katalikų pradžios mokyklą ir lankė lietuvių šeštadieninę mokyklą, po to Catholic Central ir Central (viešąją) gimnazijas ir 1969 m. sėkmingai baigė XIII skyrių ir įstojo į Vakarų Ontario universitetą Londono. Dvejus metus studijavo politinius mokslus ir vienerius metus — teisės mokslus. Mokslo nenumato nutraukti ir šeimą sukūręs — rudenį tęs toliau studijas. Kiek laikus leido, Leonas aktyviai dalyvavo visose jaunimo organizacijose, tačiau ryškiausiai jis pasireiškė sporto klube: jis buvo vienas jo steigėjų, aktyvus krepšinininkas — žinomas metikas. Vėliau ir klubo „Tauras“ vicepirmininkas, o dabar jo pirmininkas.

Jaunoji — aukso medalistė per visas mokyklas, pasižyminti rimtumu ir visomis geromis ypatybėmis. Ji gimė Kanadoje ir lankė St. John's ir Holy Rosary katalikų pradžios mokyklas bei latvių šeštadieninę mokyklą (visus 8 metus), 1968 m. aukso medalį baigė Catholic Central gimnaziją, gaudama Ontario Scholar titulą ir provincijos valdžios stipendiją. Tais pat metais įstojo į Vakarų Ontario universiteto istorijos fakultetą ir jo ketverių metų (honours) kursą baigė taip pat aukso medalium, gaudama Ontario stipendiją tolimesnėm studijom. Rudenį numatė pradėti ruošis magistro laipsniui ir profesūrai. Baiba aktyviai reikšė si Latvian Youth Club, kurio vicepirmininke buvo ligi šiol, ir kitose jo organizacijose. Per porą paskutinių metų ji daug padėjo ir lietuvių renginiuose. Keletą žodžių moka lietuviškai ir lietuvių visada lietuviškai sveikina. Su Leonu susipažino prieš 5 metus katalikų gimnazijoje.

Po oficialiosios dalies svečiai dar sykį pasinaudojo puikiomis valėmis ir linksmam pasišoko prie gero orkestro muzikos. Pertraukų metu pailiginė. Angelė Giedraitienė J. Juozap ligoninė padaryta sunki operacija. Liepos 15 d., 8 v. v., Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo specialiai atlaikytos Mišios, pašant ligoninė sveikatos. Mišias laikė iš Romos atvykęs mons. Dobrovolskis, dalyvaus vysk. V. Brizgys, mons. J. Tadaravskas ir būrys tikinčiųjų. Angelė sveiksta savo namuose. — Liepos 15 d. Onai Čikagiečiai šv. Juozapo ligoninė padaryta sunki operacija. Dabar ji sveiksta savo namuose. J. Pt.

KAZYS PAMPALAS, 70 m. amžiaus, mirė liepos 19 d. Kanadon atvyko 1926 m. Kilęs iš Kvietiškių kaimo, Marijampolės apskr. Dirbo Hamiltone ir Sudbury. Skaitė komunistinę spaudą, ją rėmė ir buvo narys — Sūnų Dukterų Draugijos (II kuopos), Lietuvių Literatūros Draugijos (Hamiltono kuopos). Povilas Segas „TZ“ atsiųstame laiške rašo: „Daug kas iš mūsų po karo atvažiavę gerai atsimename jo (K. Pampalo) lietuviškas barščius ir kopūstų sriubas. Pirmiejiot ir apsisotė visada surasdavo laisvą kambarį ir maistą. Turėjo savo restoraną, kuriame jis ir jo šeima dirbo ilgas valandas. A. a. Kazys paliko dideliame skausme žmoną Oną, Raguckus, dukterį Birutę, sūnų Vyta Luką ir brolių Antaną Lietuvoje. Tegu bus lengva jam išsėtis Kanados žemėje.“

MEDZIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ „Giedraičio“ klube rugsėjo 2-3 d. įvyks sportinis, prizinis šaudymas, ruošiamas šaulių Sąjungos Tretyje centro valdybos kartu su S. Amerikos šaudymo sporto klubais. Tikimės daug šaudymo sporto mėgėjų. Rugsėjo 3, sekmadienį, Hamiltono šaulių kuopa visiems sporto dalyviams ir svečiams ruošia sporto šventės užbaigimą-gegužinę medžiotojų ir žūklautojų klubo. Hamiltono sesės šaulės žada paruošti skanių valgių ir gėrimų. Bus ir staigmenų. Hamiltono šaulių kuopos valdyba kviečia ramovėnus, šaulius ir visus mielus lietuvių šioje gegužinėje dalyvauti ir užbaigti šios vasaros sezoną. Tad iki malonaus pasimatymo.

DLK Algirdo šaulių kuopos v-ba

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVĖJE TIKROJĮ SPAUDĄ!

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaistybės

LEONAS PRAPUOLĖNIS, vienas 1941 m. sukilimo organizatorių ir vadų, mirė Cikagoje liepos 25 d. Vėlonis buvo gimęs 1913 m. Daugėlaičių k., Kybartų vlsč., Vilkaviškio apskr. Iki pirmosios sovietinės okupacijos baigė karo mokyklą ir Klaipėdos prekybos institutą. Išijungęs pogrindžio veiklon, priklausė lietuvių Aktyvistų Fronto branduoliui, vadovavo 1941 m. birželio 23 d. prasidėjusiam sukilimui. Per Kauno radiją paskelbė naujosios vyriausybės sudarymą. Vėliau pradėjo naują pogrindinę kovą prieš vokiečius, kurie jį buvo uždarę net į Dachau koncentracinę stovyklą. Vėlonis yra buvęs Europos Lietuvių Fronto Bičiulių pirmininku, LFB Cikagos apygardos pirmininku, vyr. tarybos nariu, atstovu VLIKE. Palaidotas liepos 29 d. Šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvis dalyvavo penki 1941 m. sukilime sudarytos laikinosios vyriausybės nariai — plk. K. Skirpa, prof. J. Brazaitis, prof. dr. A. Danušis, prof. B. Vitkus ir prof. M. Mackevičius, gausios būrys organizacijų atstovų ir visuomenės.

ČIKAGOS SV. KAZIMIERO KAPINĖSE tą pačią dieną palaidotas ir buvęs Lietuvos generalinio štabo aviacijos plk. Juozas Rapšys, miręs liepos 24 d., sulaukęs 73 metų. Vėlonis, gimęs Grakščių k., Panevėžio vlsč., 1919 m. įstojo savanorių Lietuvos kariuomenėn, būdamas tik 17 metų amžiaus. Dalyvavo kautynėse su bolševikais, lenkais ir buvo sužeistas. 1932 m. baigė karo akademiją Vokietijoje ir buvo paskirtas aviacijos štabo viršininku, lėktoriaus Kauno karo mokykloje ir augtuosiuose karininkų kursuose. Gyvendamas Cikagoje, aktyviai reikšė si įvairių organizacijų veikloje.

BENDRUOMENĖS, SPAUDOS IR RADIO DIENOS bus rugsėjo 16-17 d.d. Tabor Farmoje, Mich. Dienos organizuoti šiemet PLB valdybos pakviesta Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdyba. Darbotvarkėn yra įtraukta spaudos konferencija ir keletas pranešimų: kun. K. Pugetvičius — „Lietuvių radio valandėlių problema“, Vytauto Alanto — „Matydami dabartį, žvelkime į ateitį“, LZS centro valdybos narių — „Jaunesniosios žurnalistų kartos paruošimas“, „Dėl ko mūsų jaunimas neskaityti lietuviškos spaudos“, Vinco Rasteno ir kitų — „Mūsų spaudos įtaka Lietuvai“.

LZS nariai kviečiami suvažiuoti penktadienį po pietų pasitarti savais reikalais. Mokestis suvažiavimo dalyviams: nuo penktadienio vakarienės iki sekmadienio pietų imtinai — \$26, nuo šeštadienio iki sekmadienio pietų imtinai — \$16. Daliai iki rugsėjo 1 d. turi užsiregistruoti pas LZS centro valdybos išd. J. Janušaitį, 2534 W. 69th St., Chicago, Ill. 69629. Tel. 737-3332.

ANTIKOMUNISTINĖ AMERIKIEČIŲ studentų ir jaunimo organizacija „Young People's Socialist League“ Niujorke priėmė specialią rezoliuciją Lietuvos nepriklausomybės klausimu ryšium su R. Kalantos susidėginimu ir jaunimo riaušėmis Kaune. Rezoliucijoje prisimenamos pokario partizanų kovos Lietuvoje, masinės gyventojų deportacijos į Sibirą, religinė ir tautinė priepaunda. Trumpai apžvelgti įvykiai Estijoje, Latvijoje, Ukrainoje ir Čekoslovakijoje. Rezoliucijos autoriai reikalauja solidarumą laisvės siekiantiems tautiniam sąjūdžiam, pasisakydami už laisvo apsisprendimo teisę viso pasaulio kraštams ir pasmerkdami sovietinį imperializmą, pasiglemžusį 100 milijonų gyventojų Rytų Europoje.

Venecuela
LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO metu Venecuelos jaunimo delegacija pasiuntė telegramas prezidentui Caldera, užsienio reikalų ministeriui Calvani ir Venecuelos ambasadoriui Jungtinės Tautos, prašydama atkreipti ypatingą dėmesį į Kalantos, Stonio ir Andriuskeviciaus susidėginimus už Lietuvos laisvę. Apie šias telegramas buvo painformuota CIPDEM organizacija — Tarptautinis Demokratijai Ginti Komitetas, kuriam priklauso ne tik venecueliečiai, bet ir beveik visų etninų grupių atstovai. Specialiame CIPDEM organizacijos posėdyje buvo nutarta atieiti lietuvių jaunimui į talką bendrui atsišaukimui „El Universal“ dienaštyje, už 2.000 boliviarų skelbimo teisėmis nuperkant pusę puslapio. Skelbimo saskaita padengė minėtosios organizacijos nariai, negausiems Venecuelos lietuviams palikdami tik 370 boliviarų. Venecuelos LB valdyba nutarė 300 boliviarų palikti iš mirusiems skirtą fondą, jo nariai įrašė si Kalanta, Stonį ir Andriuskevčių, o 70 boliviarų suaukojo lietuviai. Atsišaukimo tekstą suredagavo CIPDEM organizacijos pirm. Felix Martinez Suarez. Jame nušviečiama sovietinė Lietuvos okupacija, 1941 m. lietuvių tautos sukilimas, partizanų kovos pokaryje, dabartinė Lietuvos būklė, jaunimo gyvybės aukos už Lietuvos laisvę ir prašoma visų Amerikos kraštų paramos Lietuvai išlaivinti. Be paties CIPDEM pirm. F. M. Suarez ir VLB pirm. inž. V. Venckaus, atsišaukimą pasirašė rusų, čekoslovakų, lenkų, portugalų, vengrų, ispanų, kubiečių, latvių, serbų, ukrainiečių ir venecueliečių atstovai.

Indija

KUN. DONATAS SLAPSYS, SJ, liepos 27 d. atšventė sibrainę kunigystės sukaktį. Kunigū įšventintas pokario metais, jis jau 20 metų yra praleidęs misijose Indijos skurdžiose srityse, kurias kamuoja nuolatinės sausros ir maisto trūkumas. Misijonieriaus bičiuliai ir pažįstami sveikinimus jam gali siųsti šiuo adresu: Rev. D. Slapsys, SJ, Gandhinagar Rd., Kapargao, Ahmednagar Dt., India.

Britanija

LONDONO BBC TELEVIZIJA liepos 30 d. pradėjo serijinę programą „The Young Idea“ apie jaunimo laisvalaikius. Pirmojo programoj dalyvavo Londono lietuvių šeštadienines mokyklos mokiniai su vedėja P. Senkuvienė, pasakę „Ziogelius“ ir padainavę dainą „Aš einu į svečius“. Studijoje buvo matomos ant sienos pakabintas Vytis. Programos vadovai specialia šviesa apšvietė Sovietų Sąjungos žemėlapi, išryškindami sovietų okupuotas Pabaltijo valstybes.

Vokietija

UŽSIENIEČIŲ SPAUDOS DRAUGIJA „Der Verband der freien Presse“ turės informacijos centro Müncheno olimpiadoje nuo rugpjūčio 25 d. iki rugsėjo 10 d., atdarą kasdien nuo 10 v.r. iki 8 v.v. Jame budės ir lietuviai, kurie stengsis padėti olimpiadon atvykusiems tautiečiams, paripindami reikiamus adresus bei atlikdami kitas paslaugas. Informacijos centro adresas: Informations-Zentrum in der „Olympia-Boutique“, München, Schleissheimerstr. 7, beim Stieglmeier Platz. Tel. 544585.

WINNIPEG, MANITOBA

GEGUŽINĖ VASARVIETĖJE. Geradarių aukotojų ir vysk. V. Brizglio dėka lietuvių Sv. Kazimiero parapijiečiai turi laimės kartas nuo karto vasaros metu pasidžiaugti "sava" vasariete prie Manitobos ežero, netoli Oak Point miestelio. Parapijos klebonas kun. J. Bertašius įveda daug darbo į tą vasarietę. Ten yra nu-pirkta žemės sklypas su dideliu namu, kuriame yra dvi salės, virtuvė ir, berods, 9 miegamieji. Kiekvienais metais vasaros metu čia įvyksta kun. J. Bertašiaus iniciatyva "lietuviškas kermošius", kai į minėtą vasarietę atvyksta vysk. V. Brizgys atostogauti ir ramioje vietelėje pailsėti, pasikalbėti su ten gyvenančiais žvėreliais ir paukšteliais, nes jis yra gamtos mylėtojas. Šiais metais tradicinė gegužinė įvyko liepos 23 d. Iš pat ryto pradėjo rinktis lietuviai iš plačios apylinkės, imant apie 110 mylių spinduliu, kaip Lietuvoje į atlaidus. Buvo ir svečių: iš Italijos (mons. Dobrovolskis), iš Vokietijos, iš Montrelio, iš Pensilvanijos, iš Carbery miestelio, apie 110 mylių atstumo, iš Portage la Prairie. Daugiausia tautiečių buvo iš Winnipeg miesto. Išvyka prasidėjo pamaldomis, kurias atlikė vysk. V. Brizgys ir pasakė gražų pamokslą. Po to prasidėjo tikras "lietuviškas kermošius". Čia pasirodė "muzėjinis" automobilis, kurį vairavo gal 10 metų vaikučiai ir ant jo priekinės dalies sėdėjo jau žymiai vyresnis jaunuolis — to automobilio "išradėjas". Tas automobilis buvo pačių vaikų padarytas su tikru motoru ir stipriais ratais, ant kurių uždėta gero dydžio stalo lenta žmo-

nėms susėsti. Ilgą laiką šie išradėjai vežiojo žmones (net po 6 ir daugiau) prie ežero, kur visiems buvo įdomu pamatyti kun. J. Bertašiaus iniciatyva padarytą ten cementinę stiprią prieplauką laivams. Ten tiek privežta didelių akmenų po cementu, kad gal ir vanduo nepajėgė išardyti. Teko nugirsti, kad prie tos prieplaukos baigimo prieš tą "kermošį" dirbo ir vysk. V. Brizgys, ir kunigai.

Vėliau pietums buvo parduvinėjama skaniai apkeptos karštos rūkytos dešros (p. Kleinio mėsinės gamybos) su rūgščiomis karštomis kopūstais bei bulvėmis ir kitokiais patiekalais, kavutė bei įvairūs saldūs kepiniai. Virtuvėje šeimininkavo darbdėšiosios šeimininkės: Ona Jančiukienė su jauniausia savo dūkrele Aldona, Marija Janušienė ir šiek tiek, talkino J. Kuncaitienė. Veikė visą laiką išgėrimų bufetas, kurio darbuosvi Stasys Surodoka. Pasistiprinę ir įsilinksminę visi būriais pradėjo dainuoti lietuviškas dainas, o mėgėjai — ir šokti. Grojo akordeonu Zigmas Brazauskas iš Portage la Prairie. Vėliau S. Dielininkaitienė parduvinėjo loterijos bilietus. Pirmasis laimėtojas — originalus dail. P. Dubois įbrėmtas 26"x41" paveikslas (dovanotas vienos parapijietės), kurį laimėjo laikrodininkas Stasys Surodoka. Buvo keletas ir kitų laimėtojų — tortas, vyno bonka ir t.t.

Taip visi susirinkusieji gražiai ir linksmai praleido dieną tyrame ore, besilinksminami ir besišnekučiuodami.

Br. Bujokienė

ST. CATHARINES, ONTARIO,

ATSAKYMAS IS JUNGINTIŲ TAUTŲ. Bendruomenės valdyba gavo raštą iš Jakob Miller, Human Rights Officer, Division of Human Rights, United Nations, kuriame pranešama, kad valdybos raštas dėl religijos persekiojimo pavergtoje Lietuvoje gautas ir bus perduotas Žmogaus Teisių Komisijai svarstyti sekančioje sesijoje. Taip pat pranešama, kad nuorašas to rašto bus įteiktas Sovietų Sąjungai.

MOKYKLĄ. Praeiti metai buvo lietuvių reikalams ypatingai geri — šeštadieninė mokykla išvyست savo darbą. Netrukio lėšų. Tas pats turi būti ir šiais metais.

MOSŲ MIESTAS IR JUPITERIS. Retai kuriam šio krašto lietuviui ateina į galvą mintis, kad ir mūsų miestas prisideda prie erdvių tyrimo. Kad ir netiesiogiai, tą tyrimo darbą atlieka ir vietinis Thompson Products fabrikas, kurio inžinierius skyrėsi dirba ir vienas lietuvių. Thompson Products yra dalis Thompson Ramo Wooldridge bendrovės Amerikoje, su trumpintai TRW. Ši firma pagamino aparatus nusileisti ant mėnulio. Neseniai šį bendrovę pasinėti į Jupiterio planetą erdvėlaivį "Pioneer 10", kuris maždaug už pusantūrą metų priartės prie Jupiterio, išstirs atmosferą, padarys jo nuotraukas, skris toliau ir erdves ir galų gale išeis iš saulės sistemos. Tai bus pirmas toks žmogaus laimėjimas.

Už šešerį metų šis erdvėlaivis rasis už pusantro bilijono mylių nuo žemės, nebepasiekiamis jokiem sistuvam. "Pioneer" nuo žemės pakilo irgi dar niekeno nepasiekė 32000 mylių per valandą greičiu. Paklūvęs į Jupiterio traukos jėgą, jau skris 74000 mylių į valandą greičiu. Arčiausia Jupiteris bus 1973 m. gruodžio 2 d. Visi šie duomenys toll pralankia betkokioms Sovietų Sąjungos ligišiolinius laimėjimus.

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

VIETINIS DIENRASTIS "Saulė ir Daily Star" liepos 27 d. laidoje atspausdino ilgą Jurgio Skardžio laišką apie įvykius Lietuvoje, lietuvių tautinių šokių šventę Čikagoje, kanadiečių nesusingaudymą informacijose apie komunizmą, sovietų peršamą darbo unių bendradarbiavimą. Laišką išvertė stud. Jūratė Kaminskaitė, kuri neseniai grįžo iš Prancūzijos, kur Dijono un-te išstius metus gilino prancūzų kalbos studijas. Ji studijuoja Hamiltono McMaster unte, kuris ją ir buvo išsiuntęs Prancūzijos. Šį rudenį Jūratė tęs savo studijas Hamiltone paskutinius metus. Ji gražiai kalba ir rašo lietuviškai. Jos sesutė Aldona praėjusį pavasarį baigė anglų ir prancūzų kalbų studijas Hamiltono un-te. Šiuo metu ji dirba Eatono bendrovėje Toronte kaip personalo tvarkytoja. Ji taip pat yra sąmoninga lietuvaite, nekartą skaičiusi paskaitas savo tautiečiams.

ATOSTOGININKAI. Stasys Praka-pas, dirbąs "T2" administracijoje, visą savaitę viešėjo pas A. Trakinskų ir J. Kazakauskus. Ta proga išplatino daug lietuviškų plokštelių, albumų ir kitokių lietuviškų dalykų. — J. Staškūnienė susilaukė viešnių iš Toronto — dukros Reginos Oak-

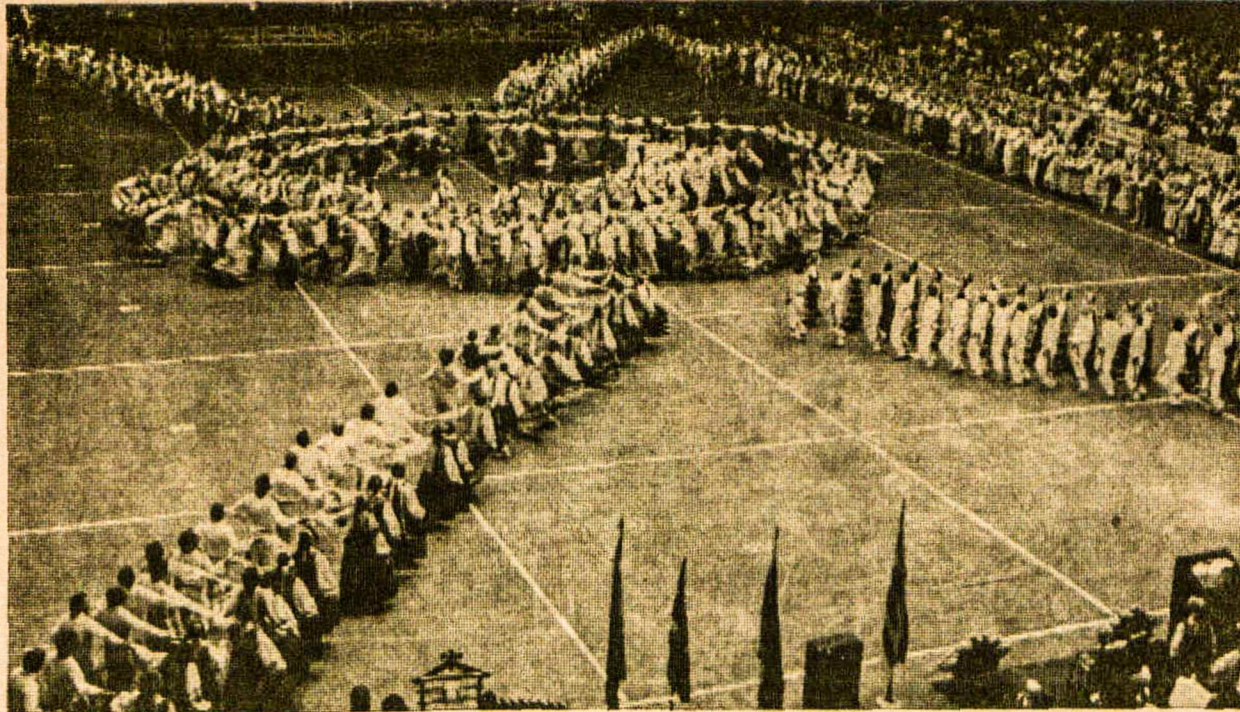
land ir anūkės. — Pas P. ir M. Cypus viešėjo Petro tėvai iš Hamiltono. Be to, ir visa eilė tautiečių susilaukė svečių iš JAV ir Kanados. Visi galėjo puikiai pažvelgti ir pasidžiaugti vėsiu oru bei apylinkės vaizdais.

MEDZIOTOJŲ BEI ŽUKLAUTOJŲ klubas "Briedis" išsirinko naują valdybą, kuriai pirmininkauja Vl. Mockus. Neseniai ji suruošė jaukia įvykią.

"ALGOMA STEEL" įmonėje dirba apie 6500 darbininkų, jų tarpe kelios dešimtys lietuvių. Uniijos vadovybė tariasi dėl naujos darbo sutarties trejiem metam. Projektas jau paskelbtas uniijos biuletenyje "Algoma Unionist". Ji priimti siūlo uniijos derybinė komisija. Numatytas darbovietės pilnai apmokamas danų gydymas ir kiti pagerinimai. Darbovietėje yra net kelios uniijos, kurios atskirai derasi su darbdaviais.

VIETINIAI "T2" skaitytojai kartais primena, kad šis korespondentas nevisas žinias surašo. Taip, jis perduoda tiktais tas žinias, kurias pripuola mai sužino. Jam neįmanoma specialiai jas rinkti. Pagaliau kiekvienas gali siųsti žinias spaudai.

Korespondentas

Impozantiška Malūno šokio figūra — didysis Malūnas ketvirtojo tautinių šokių šventėj Čikagoj Vyt. Beniušis

Palikti kaip buvo - nieko naujo nesiūlyti

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 57-sis seimas neparodė atsinaujinimo pastangų

J. GEDMINTAS

Miami Beach, Floridoje, įvyko š. m. birželio 26 — 30 d. 57-sis SLA seimas, į kurį suvažiavo iš Amerikos ir Kanados SLA kuopų rinkti 119 atstovų svarstyti 85 metų senumo organizacijos reikalų — ką galima pakeisti, pataisyti, pagerinti, o ne laukti natūralios mirties, kaip jau yra atsitikę su daugeliu pašalinių organizacijų šiam krašte. Tam tikslui kas dveji metai yra šaukiami Susivienijimo seimai, kurie turi galią visuose Susivienijimo organizacijos reikaluose.

Susivienijimas yra ne tik gyvybės draudimo organizacija, nesiekianti pelno, bet ir kultūrinė — tautinė, turinti savo laikraštį "Tėvynę". Turėtų būti tiek idėjiškai, tiek ekonomiskai patraukli organizacija. Anksčiau turėjusi apie 20.000 narių, dabar turi 8.000. Kur čia priežastis? Kodėl toks mažas nuosimtis? Kodėl toks mažas nuosimtis (apie 10%) tedalyvauja balsavimuose? Kodėl tik 10 kuopų pateikė 26 pasiūlymus, pagerinimus? Iš tų visų pasiūlymų įstatų komisija tik 4 pasiūlė priimti, o visus kitus patarė seimui atmesiti, nieko naujo nesiūlydama. Vienintelis jos pasiūlymas — palikti taip, kaip buvo — nieko naujo nesiūlyti.

Argi visos kuopos nenori Susivienijimo gerovės? Argi jos nori kenti ir laukti Susivienijimo likvidacijos? Vienas delegatas seime teisingai pasisakė, kad Susivienijimas yra tik senelių fraternalinis sambūris. Nenorė-

kime likti tik paprasta gyvybės draudimo agentūra, priimančia iš narių tik draudimo mokesčius ir nieko daugiau.

Vadovybė dažnai aiškina, kad Susivienijimas yra fraternalinė organizacija, kad visi pinigai laikomi tik nariams padėti. Šis aiškinimas neįtikina nei narių, nei norinčių įstoti į Susivienijimą. Kaip visiems yra žinoma, privačios draudimo bendrovės yra susikrovusios milijoninius turtus vien tik iš gaunamo pelno. Vienos ir kitos yra valdžios kontrolėje, kad apdraustieji nebūtų išnaudojami. Vienos ir kitos privalo sudaryti atsargos rezervus apdraustųjų apsaugai. Privačios bendrovės turi mokėti nuo gauto pelno mokesčius.

Čia daugeliui Susivienijimo narių ir kyla abejonė, kur dings-ta mūsų SLA organizacijos, gyvavusios 85 metus, pelnas? Per tokį ilgą gyvavimo laiką nesugebėjo įsigyti jokio nekilnojamo turto, kuris galėtų Susivienijimo nariams prieinamomis sąlygomis patarnauti ir tuo būdu pritraukti naujų narių. Per tokį metų eilę, ekonomiskai tvarkantis, galėjo uždirbti milijonus ir mūsų Susivienijimas. Šiandien jis turėtų ne tokį menką namelių Niujorko, bet daug įvairiuose kraštuose vietovėse įvairių pastatų, vasaričių, senelių ir jaunimo namų, kur galėtų daugiau pasitarnauti lietuvių šlaikymui šiam krašte ir tuo būdu pritraukti daugiau jaunų narių į Susivienijimą.

EDMONTON, ALTA.

ADOMAS KANTAUTAS, Albertos universiteto bibliotekininkas, ruošia katalogą (bibliografiją), kur bus sužymėtos įvairiomis kalbomis parašytos knygos ir svarbesnieji straipsniai apie Lietuvą. Šių metų birželio 23 — liepos 1 dienomis jis dalyvavo Amerikos Bibliotekininkų Sąjungos (American Library Association) suvažiavime Čikagoje. Ta proga aplankė kazimieriečių senelių ir Tėvų jėzuitų bibliotekas, Balzeko muziejų. Ruošiamą leidinį, jei darbas eis sklandžiai, A. Kantautas tikisi užbaigti 1973 m. pabaigoje. Geriausios sėkmės taip didžiame darbe.

JONAS ANDRULAVICIUS, sulaukęs 65 m. amžiaus, mirė liepos 20 d. Vėlonis paliko žmoną Mariją ir brolių Antaną Edmontone. Nuosirdi užjautta visai Andrulevičių giminei.

JANINA SEPETIENE, anksčiau gyvenusi Edmontone, bet su šeima prieš 10 metų persikėlusi gyventi į Kaliforniją, lankėsi Edmontone. Ta proga p. p. Kantautai savo rezidencijoje suruošė viešnią šaunias vaišes, sukviesdami daugelį jos bičiulių.

Danutė Laureckaitė

DELHI, ONTARIO

P A D Ė K A

Noriu išreikšti nuosirdžiausią padėką už suruoštą man priešvėdybinį pobūvį. Didžiausia padėka priklauso to vakaro organizatorėms — Z. Augaitienei, E. Augustinavičienei, E. Grincevičienei, D. Norkienei, M. Povilaitienei, A. Stonkieniui ir S. Zadorskienei. Nuosirdus ačiū visoms ponionoms ir panelėms už gražias dovanas, kurios primins Jus visadas.

Danutė Laureckaitė

Sventinamas naujai pastatytas Vasario 16 gimnazijos bendrabutis. Viršuje: Europos lietuvių katalikų vyskupas A. Deksnys ir evangelikų kunigas. Apačioje: šventinimo iškilmų dalyvių dalis. Nuotr. V. Damiļonaitis

OTTAWA, ONTARIO

BALTIEČIŲ PAVASARIO BALIUS yra tapęs tradicine švente. Gegužės 6 d. suruoštas Pavasario Balius buvo ypatingai gausus ne tik baltiečiais, bet ir kitų etninių grupių atstovais. Programos pranešėju buvo V. Prišėpionka. Programą atliko latvių jaunimo tautinių šokių grupė ir Ona Smitienė, padainavusi keletą lietuviškų ir angliškų dainų. Buvo loterija, šokių prizai ir kt. Labai malū, kad, neturint didesnių patalpų, baltiečių organizatoriai negalės jo plėsti ir tuo pačiu plačiau pasigarsinti ne tik savųjų, bet ir kanadiečių tarpe.

OTAVOS UNIVERSITETUS šiais metais sėkmingai baigė trys lietuvaitės. Otavos universitete bakalauru laipsnį su pagyrimu (cum laude) gavo Milda Danytė, kuri specializavosi anglų literatūroje. Gavusi Ontario Graduate Fellowship, Milda rudenį tęs studijas Toronto universitete. Mokslo baigimo proga Mildos tėveliai Dana ir Juozas Daniai savo namuose suruošė gražų priėmimą, į kurį, be otaviškių, atsilankė daug svečių ir giminių iš Montrelio, Toronto, Deep River ir Klevelando. Carletono universitete bakalauru laipsnius gavo Giedrė Sakalinytė (anglų literatūra) ir Dalia Prišėpionkaitė (sociologija ir lingvistika). Dalia šiuo metu dėsto anglų kalbą Ottawa Board of Education kursuose naujiems imigrantams.

PIRMOJI SIOS VASAROS ISVYKA, suorganizuota apylinkės valdybos, įvyko dr. A. Sidlauskaitės ūkyje. Nors atsilankiusių skaičius dėl blogo oro buvo nedidelis, išvyka praėjo su pasisekimu. Otavos lietuviai yra dėkingi dr. A. Sidlauskaitė už jos nuosirdumą ir leidimą pasinaudoti jos ūkiu lietuviškiems reikalams.

GRAZIOS ISLEISTUVES. Kadangi lietuvių skaičius Otavoje nedidelis, tai kiekvienas čia gyvenantis tautietis

SUDBURY, ONTARIO

JUOZAS IR ALDONA KRUCAI atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį savo artimųjų draugų ir bendradarbių ratelyje. Abu suktaktininkai yra kilę nuo Panevėžio. Susituokė Kiežio mieste, Vokietijoje; augina keturis sūnus ir dvi dukteris. Trys sūnūs lanko universitetus: vienas Sudbury, antras Thunder Bay, trečias Toronto, o dukterys — gimnaziją. Pagerbtuvės buvo suruoštos staigmenos būdu Antano Gataučio iniciatyva. Pagerbtuvių atidarymo žodį tarė pats iniciatorius ir pakvietė kalbėti kun. Ant. Sabą. Bendruomenės vardu kalbėjo Juozas Bataitis ir Jonas Remeikis. Vaisėse dalyvavo visa KLB Sudburio apylinkės valdyba, nes suktaktininkai yra aktyvus visuomenininkai. Abu yra buvę valdyboje, o Juozas — nuolatinis valdybų sekretorius, korespondentas ir pasižymėjęs įvairiomis promomis gražbylis kalbėtojas. Nė vienas žymnis pobūvis be jo neapsieina. Jis visada randa gražų proga pritaikytą žodį. Tai nuolatinis lietuvių laikraščių korespondentas, bendradarbis, yra paruošęs spaudai savo atsiminimus. J. K. yra mūsų kolonijos tikras taikos apaštalas, taurus patriotas, kuris moka surasti bendrą kalbą su kitaip galvojančiais tautiečiais ir vienyti mūsų bendruomenę. J. A. Krucų šeima matome visuose lietuviškuose parengimuose ir lietuviškose pamaldose, žiūklautojų-medžiotojų klube ir kitur. Mielas Juozai ir Aldona, nepailskite, švieskite ir toliau mūsų tautiečius tikrai nuosirdžiu tėvynės meilės pavyzdžiu. Ilgiausiu metų ir gausios Dievo palaimos!

ATNAUJINANT SUDBURI, miestas nupirko P. A. Mazaičių namus. Nors Petras jau pensijoj, bet nemano palikti Sudburio — nusipirko kitus namus labai gerio vietoj prie pat ežero ir miesto parko. Įkurtuvėse ir namų pašventinime dalyvavo kun. Ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

ant. Sabas ir artimiausieji šeimos

yra labai brangus. Otaviškiai visuomet su džiaugsmu priima į savo tarpą naujai atvykusius ir liūdi jų netekdami, ypač tų, kurie per daugelį metų sudarė mūsų bendruomenės branduolį. Liepos 22 d. atsisveikiname su Veronika ir dr. Vincu Kubiliu. Jie persikėlė gyventi į Torontą, arčiau dukters ir kitų giminių. Juodu nuo pirmųjų gyvenimo dienų Otavoje nuosirdžiai remė Lietuvių Bendruomenės veiklą finansiškai ir moraliskai, ypač dr. V. Kubilius savo profesiniais patarimais bei pagalba. — Tą pat dieną atsisveikiname ir su Julium Jūrėnu, kuris nuolatiniam apsigyvenimui išvyko į Montrealį. Julius otaviškių buvo labai mėgstamas dėl savo nuosirdumo, vaišingumo ir netingėjimo pasidaruoti lietuvių tarpe, remti LB veikimą, šeštadienio mokyklą ir įvairius fondus. Išleidžiant šiuos taip mielus žmones, p. p. Danytę, Paškevičių, Prišėpionkų ir Trečiokų iniciatyva buvo suruoštos išleistuvės p. p. Trečiokų namuose. Išleistuvėse dalyvavo beveik visi Lietuvių Bendruomenės nariai ir svečiai iš Kingstono. Atsisveikinimo kalbas pasakė dabartinis apylinkės valdybos pirm. kun. dr. V. Skilandžiūnas, p. Trečiokas, p. Paškevičius ir p. Prišėpionka. Išvykstantieji buvo apdovanoti kukliomis dovanomis. Ponai Veronika ir dr. Vincu Kubiliu, p. Juliu Jūrėnu linkime sėkmingai įsikurti naujai pasirinktose gyvenimo vietose, įsijungti į ten esantį lietuvišką veikimą, o taip pat prašome nepamiršti ir Otavoje paliktų draugų bei bičiulių.

DR. JADVYGA RIMSAITE, kuri yra apkeliaujusi beveik visą pasaulį, ir šiemet atostogas praleido Ispanijoje. Sugrįžusi iš kiekvienos kelionės, dr. Rimsaitė mielai pasidalina įspūdžiais su bendruomenės nariais, paliustruodama savo kelionių pasakojimus skaidrėmis ir nuotraukomis. Kor.

draugai. P. Mikštai buvo atvykę net iš Detroito. Laimingai gyvenkint naujojo pastogė!

PETRAS PETRENAS, jn., Cambrian College mokytojas, šią vasarą praleidžia atostogaudamas Europoje. Jau aplankė Angliją, Vokietiją, Italiją, Ispaniją. Dabar lankosi šiaurės Afrikoje, o paskui dar aplankys Austriją ir Vokietiją.

GEGUŽINĖS. KLB Sudburio apylinkės gegužinė, suruošta Petro Jutelio vasarietėje, praėjo gražiai ir davė arti \$100 pelno, kita gegužinė, suruošta KLB Sudburio apylinkės ir žūklautojų bei medžiotojų klubo V. M. Gudrūnų vasarietėje "T2" ir "NL" paremti, praėjo taip pat gražiai, bet galėjo įdalyvauti daugiau tautiečių.

DANGULĖ REMEIKYTĖ, mūsų Bendruomenės rinktoji iškilioji lietuvaite į jaunimo kongresą, grįžo su geriausiais įspūdžiais ir nauju uždegimu dirbti lietuviškoje veikloje.

KUN. PETRAS RUKSYS, saleietis iš Romos, praleido savaitę atostogų pas broį Andrių.

— Atgiedotos šv. Mišios už a. a. J. Rickaus vėlę (užpr. I. Raškevičienė) ir už a. a. St. Zalumskio vėlę (užpr. A. Gatautis). K. A. S.

P A D Ė K A

Lietuviškas ačiū visiems liepos 29 d. mūsų vedybinės 25 metų sukakties proga staigmenos organizatoriams, dalyviams už parodytą nuosirdumą, sveikinimus, gėles, dovanas.

Nuosirdi padėka organizatoriams J. A. Gataučiams ir dalyviams: kun. A. Sabui, J. Bataičiui, E. E. K. Sviežikams, B. J. Stankams, E. S. Tolvašoms, R. J. B. Urbanams iš Ročesterio, N.Y., L. P. Griškoniams, L. J. Remeikiams, A. Milčiui, St. A. Krievickams, O. V. Stepšiams, V. Juškai, Pov. Jutelui ir mūsų vaikams — Algimantui, Vytautui, Vilui, Aldonai ir Angelei.

Aldona ir Juozas Krūčiai

NORINTIEMS VYKTI Į 40-JĮ

Eucharistinį Kongresą

Melburne, Australijoje, 1973 m. kovo 18 - 25 dienomis

Ruošiamos dvi kelionės. Pirmoji — aplink pasaulį kartu su vysk. V. Brizgiu. Išvykstama vasario 2 d., grįžtama kovo 11 d. **Programoje:** Roma, Graikija, Etiopija, Kenija, Pietų Afrika, Mauricijaus sala, Australija, Prancūzų Polinezija, Havajai. **Kaina — \$3,069.** Į šią sumą įeina: lėktuvų bilietas, pirmos klasės viešbutiai (po du kambaryje), kasdien du valgiai (Melburne ir Havajuose bus duodami tik pilni pusryčiai), transportai, išvykos (sightseeings), priedai už patarnavimus. Ši suma visiems sumazėtų atsidarus pakankamam keleivių skaičiui ir tiems, kurie Melburne norės gyventi atskirai.

Antroji grupė išvyksta vasario 15 d., grįžta kovo 11 d. **Programoje:** Havajai, Australija, Naujoji Zelandija. **Kaina — \$1,839.** Į šią sumą įeina: lėktuvų bilietas, pirmos klasės viešbutiai (po du kambaryje), visur pusryčiai, demipensijonas Canberra ir Sydney miestuose, visi valgiai Naujojoje Zelandijoje, transportai, išvykos (sightseeings), priedai už patarnavimus.

Abiejų grupių keleiviai turės sumokėti dar po \$30 kongreso registracijos mokesčio. Į abi grupes registruotis ar teirautis informaciją — nevēliau rugsėjo 15 dienos. Rašyti adresu: CATHINTOURS, Inc., 109 N. Dearborn, Chicago, Ill. 60602, USA.

I am interested in the 40th Eucharistic Congress. Please, send me detailed informations on Tour I Tour II (please, tipe or print)

Name

Adress:

City State Zip Code

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629. Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Vyriausybės parama kultūrinėm grupėm

Nauji prašymai turi būti įteikti iki rugsėjo 1 arba sausio 2

Trečiasis paramos skirstymas pagal daugiakultūrę programą bus rugsėjo ir spalio mėnesį. Nors paramos programa veikia visą laiką ir prašymai priimami kiekvienu metu, tačiau jie turi būti gauti atitinkamu laiku, kad paramos skirstymo komisija galėtų apsvarstyti. Grupė, norinti gauti paramą lapkričio mėnesį, turi įteikti prašymą savo rajono įstaigai iki rugsėjo 1 d. Gauti paramai kovo mėnesį prašymas turi būti įteiktas savo rajono įstaigai iki sausio 2 d. Tačiau grupės turėtų įteikti prašymus gerokai prieš nurodytas datas, kad komisija turėtų laiko juos išstudijuoti bei apsvarstyti. Patartina prašymus (užpildytus blankus) įteikti savo rajono pilietybės įstaigai. Didėsiuose centruose tokios įstaigos turi savo vadovus, kurie mielai informuoja į juos besikreipiančius. Dar prieš užpildant prašymo blanką pravartu pasitarti su įstaigos vedėju, gauti iš jo naujausias instrukcijas ir pagal jas paruošti prašymą. Štai adresai imigracijos įstaigų didėsiuose

centruose, kur gyvena lietuviai. Edmontone: Robert G. Wray, Room 428; Sir Alexander Mackenzie Bldg., 9828 — 104 Ave. Tel. 429-2871. Hamilton: Ed. Smee ir Raymond Delamarre, 110 Main St. W., Ste 504. Tel. 523-2335 arba 523-2356. Londone: E. B. Sexsmith, 395 Dundas St., 2nd Floor, Postian Building. Tel. 679-4335. Montrealy: Alban Daigle arba Richard Stock, Pièce 2101, 1080 Beaver Hall Hill. Tel. 283-56589. Otavoje: Guy Voisin arba Mme Judith Bergin, 110 rue Argyle, piėce 109. Tel. 996-5977. Sudbury: Kenneth Alexander arba Jean Robert Marcou, Room 346, 19 Lisgar St. Tel. 673-1121. Thunder Bay: James McGuire, Room 213, Federal Building, 33 Court St. South, Postal Station "P". Tel. 345-1451. Toronte: Glyn Allen, Room 313, 3rd Floor, 55 St. Clair Ave E. Tel. 966-6554. Vankuveri: Brian Marshall, Suite 201, 1271 Howe St. Tel. 544-3753. Winnipege: Walter Hlady, 401 Federal Building, 269 Main St. Tel. 985-3601.

MAŽA ISTORINĖ PATAISA

J. JAKSTAS

P. Lelis straipsniu "Apie išdraskytas Lietuvos žemes" ("T. ž." 1972. VII, 27) atitaisė porą B. Ringaudų klaidelių jo polemiminiame rašinyje ("T. ž." 1972 m. 23 nr.) dėl Vilniaus profesoriaus K. Navicko dabartinės Lietuvos sienų aiškinimo. Gerai būtų pasielgęs P. Lelis, jei būtų prerašęs visą Ringaudų straipsnį, o ne vien porą ištraukų iš jo. Jis būtų turėjęs parodyti, kad Ringaudų komentaras nebuvo vykęs. Jis nepagavo K. Navicko pagrindinės minties, kad dabartinės Lietuvos sienos tikrai etnografinės ir sovietai visai teisingai jas išvedė. Nesu-vokęs šios pagrindinės ir klaidingos minties, Ringaudas tik kibo prie tarybinio istoriko su paprasta žurnalistine retorika. Istorikam Navicko straipsniui reikalingas atkirtis taip pat istoriškų straipsniui.

P. Lelis visai teisingas, kai prikiša Ringaudui svaicijojimą su ta "Lithuania propria" (mūsųose is kažkur paimta ir kartoja, nors tos sąvokos prasmė nežinoma) ir ta proga prisimena eitą Rusijos geografijos mokslą charistinėje mokykloje, kur ir man teko 5 metus mokytis. Prisimenu kaltą Rusijos geografiją, kur reikėjo išmokyti vardus 77 gubernijų ir 19 sričių (oblasti). Gubernijos buvo sugrupuotos į "krajus". Vienas jų, "Severoza-padnyj" su 6 gubernijomis, ap-rėpė ir mūsų Lietuvą.

P. Lelis labai teisingai nurodo tokio geografinio paskirstymo tikslą: "norėta išlaikyti geriau sakant — parodyti, J. J.) vieną nedalomą Rusiją". Šiam tikslui būtų prieštara-vęs Ukrainos pavadinimas Malorosija, jei-gu jis ir geografiškai būtų buvęs įtrauktas. Malorosija nėra pramanytas, netikras Ukrainos vardas, kaip p. Lelis rašo. Abu vardai yra senos kilmės ir kilę iš skirtingų šaltinių. Malorosija atsirado XIV a. pradžioje Bizanti-jos patriarchato raštuose ir bu-vo taikytą Halic-Volynės valstybės metropolijai, atskiriant ją nuo Maskvos metropolijos. Vėliau prigijo rusų kalboje ant-ruoju Ukrainos vardu. Tačiau nei Malorosija, nei Ukraina ne-buvo oficialūs vardai ir jie ne-

pateko į geografiją, kurios mes mokėmės. Iš tikro Malorosijos Ukrainos geografinis plotas va-dintas "Cernozemnoe prostranstvo" (Juodžemio erdvė). Tai bu-vo didelis plotas su 14 guberni-jų (ne 10, kaip Lelis rašo). Jis prasidėjo, rodos, nuo Kamenec-Podolsko vakaruose ir tęsėsi iki Charkovo rytuose. Tuo būdu Ukrainos pavadinime ir išlaikytas pažymėtas principas: kelti į moksleivų galvas vieningos ru-sų imperijos mintį. Išimtis pa-daryta tik Suomijai, kuri vadin-ta istoriniu-tautiniu vardu Fin-landija. Greičiausiai ji pavadi-nimu nesuplaktas su imperija ir jai savas vardas paliktas dėl jos turėtos autonomijos. Bet, kiek pamenu, apie jos autonomiją geografijoje nekalbėta. Ji apra-šyta taip, kaip ir kitos imperi-jos dalys.

Kaip matome, nelengva yra atvaizduoti visai tikrai ir atme-namą praeitį. O ką jau kalbėti apie tolimesnę, apie kurią tik at-sitiktini užrašai ir padavimai ka-ne-ką byloja. Čia klaidos tiesiog neišvengiamos. Tačiau is klai-dų mokomasi, kai jos atitaisinė-jamos. Taip stumiamasi su mokslo darbais į priekį.

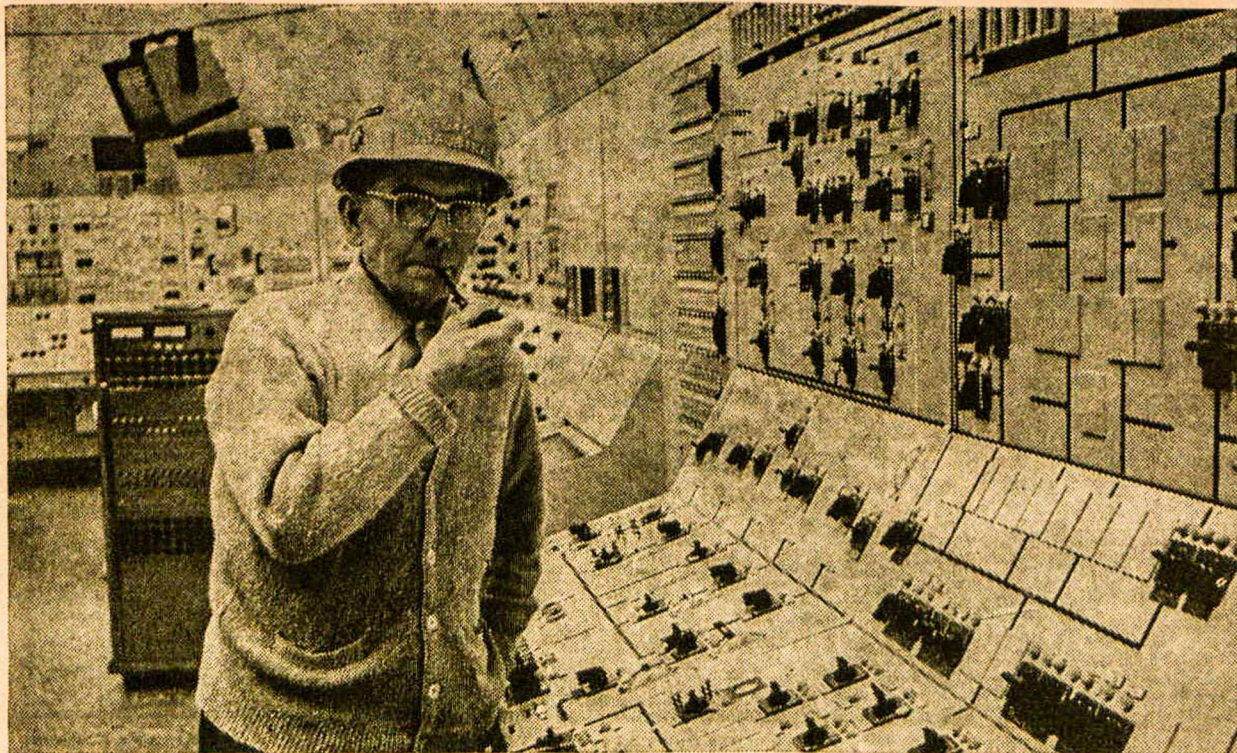
LIETUVOS . . .

(Atkelta iš 5-to puslapio)

dos biurą. Veikiant bendromis jėgomis, būtų lengviau patekti į didžiąją spaudą ir joje skelbti savo problemas. Reikia, kad jo balsas būtų išgirstas Vašingto-ne, kur yra formuojama Ame-rikos opinija. Taip pat esą reik-ia stengtis patekti į valstijų ir JAV kongresą. Tam tikslui ga-lėtų kiekvienas baltietis paauko-ti bent po \$1. Su laiku gal pa-vyktų įsigyti ir savus namus. Jis prašė, kad jo pasiūlymai bū-tų paskelbti lietuvių spaudoje. Jis taip pat prašė jam atsiųsti Simo Kudirkos rašytą laišką ir jo kalbą (angliškai) teisme. Jis bandys tai panaudoti spaudoje.

Minėjimas praėjo sklandžiai, jaukioje nuotaikoje. Ruošiant priėmimą, daug darbo įdėjo dr. J. Genys, lietuvių atstovas bal-tiečių komitete Vašingtone.

G. Krivickienė

Stasys Baubinas atominės jėgalinės kontrolės kambaryje Pickeringe, Ontario. Ši elektros jėgalinė yra viena di-džiausių S. Amerikoje, pastatyta kanadiečių jėgomis. Joje dirba 3000 tarnautojų, jų tarpe keliolika baltiečių

Lietuvių gimnazijos šviesuliai ir prietemos

Mokytojų pastangos ir rezultatai

Lietuviai pedagogai kone visi žiesti iš gryno lietuviško molio Lietuvoje. Jų širdyse vis aidi "žygio į Vilnių" melodijos, o są-monėje likęs vytautinis ir Gink-lų Fondo patriotizmas. Šie lie-tuviškos sąmonės pedagogai ir yra kertiniai minėtų Vasario 16 gimnazijos tikslų įgyvendinto-jai. Jie stengiasi tokią lietuvy-bę įdiegti moksleivų kartai, ku-ri tos Lietuvos nematė, jos pro-blemų nepergyveno.

Nepriklausomaj Lietuvoj

Nepriklausomos Lietuvos gim-nazijoje lengva buvo mokyto-jams lietuvių botagą ar nora-gą palikusius kaimo žaliukus. Jiems sudrausminti tada pakako mokytojo ūgio ar smiliaus, o su-moralinti — katekizmo. Brande-siems patriotizmą pavykdavo įs-kipti vytautiniais trium-fais ir Dainavos šalies senų žmo-nių padavimais. Mokyklose jau-nuoliai Lietuvos istorijos vado-vėlių priimdavo kaip tautos di-dybės testamentą. Užsienio ne-matė liaudies gimnazistai tikė-davo, kad lietuvių dainos neran-dą sau lygių svetur, o tautos kul-tūra tokia, kurios germanai ir slava-i įjesko kaip tilto vieni pas ki-tus. Lietuvos mokytojai (tokių dauguma gimnazijoje) iš ugdė anuometinius savanorius ir lais-vingtojus, pasistengusius reikia-mu laiku savo kraują nuo Lie-tuvos žalumos nuplauti raudonas ir rudas užtaršas.

Išėivijoj

Išėivijų gimnazijos mokiniai anaipat nėra linkę be kritikos priimti mokytojų teikiamas mo-ralines vertybes, tarp jų ir lie-tuovybę. Lietuviam mokytojam o ne-kartą tenka nuryti karčią piliu-lę, kai nuo biologinės kilmės lietuviukų neretai atsoka melė Lietuvai, jos praeičiai ir kalbai. Aštuntu kalavijų permelkia to-kių pedagogo širdį nemaskuotas prieauglio samprotavimas: "Lie-tuvių kalba man reikalinga tik šioje gimnazijoje, kam tad man jos mokytis; geriau kitos. Lie-tu-von nuvažiuoti negalima. Ir ko aš ten važiuočiau?"

Mokytojų teikiama paveiksl-i nei ir knyginei Lietuvai jauni-mas yra skeptiškas. Lietuva yra jiems tik loginis statinys, pati lietuovybė — "pamokų reikšmė". Mokytojams Lietuva antrai ir trečiai kartai (išimčių yra) vai-denasi kaip legenda, senų žmo-nių padavimas, visiškai besvoris jaunimo dienų tiesioginių porei-kių atrankoje. Net pačios lie-tuvių gimnazijos moksleiviai lin-kę apsieiti be mokytojų Lie-tuvos.

Svarbiausia — patirtis

Sitokia 14-19 metų jaunuolių loginė distancija mokytojų Lie-tuvai tirpdo mokyklinės ir už-mokyklinės jiems mielos patir-tys: tautinis folkloras, korespon-dencija su giminačiais Lietuvo-je, atsitiktinės išvykos Vilniu-j, gaila, tik iki ten), lietuviškėji meno ir panašūs leidiniai ir kt. Sitokios smulkios tautinių ver-tybių praktikos yra lyg antenos jaunuolių sieloje priimti lie-tuviškoms bangoms. Per tokias tautines patirtis nevienoje lie-tuviškumui atžargioje sieloje lo-ginė ir popierinė Lietuvos kon-strukcija spalvinasi, šiltėja, įgauna praktinį pavaldą. Vieno kito vertybių ilgesio pulsas isi-derina į lietuovybės alsavimą. Ar tai juos susieja ilgam su Lie-tuva, nežinia. Jau dabar matyti, kad išėivijos jaunimas vargu ar kada įgys reikiama anteną pa-gauti specifinei, vienkartinėi lietuivybei, kuri išspaudė dr. V. Kudirkai atsivertimo ašaras. Be savos žemės išaugintoji lietu-ybė yra nuostabi, tik neauganti ir labai seklė.

Mažieji ir didieji

Ilgai stebėjęs Vasario 16 pas-kutinio penkmečio gimnazistus, susidariau tokį vaizdą.

I — III klasių mažiuliams lie-tuviškai mokytišiu įdomu. Jie ne-kritiškai tiki ir pasitiki mokyto-jais. Lietuvių kalbos mokyma-sis yra įdomi protelio ekspedici-ja kone į pasakų pasaulį, kur kiekvienas išmoktasis žodžiais gali bandyti išreikšti savo dar negausias sąvokas. Lietuviškai bandyti susikalbėti yra nuotykis, užkariavimas. Mažieji nesivarž-o klysti, o paklydę tuoj pastaiso. Mažieji yra įsitikinę, kad jie kalba taisyklingai lietuviškai, todėl nemano klystą ir nesivar-žo bandyti lietuviškai. Ką moky-tojas mažiukams apie Lietuvą pasakoja, viską priima atvirai. Jų vaizduotėse nesunku skaidrė-mis, plokštelėmis, dainelėmis su-montuoti panašią Lietuvą, kaip ir Lietuvos gimnazistuose.

III — VIII klasėse besivystąs kritinis protas jau klausia "k o d ē l ?" Siame amžiuje gimna-zistams nebandyk įpiršti Lie-tuvos eilėraščiais ir vytautiniais mitais. Jaunuoliai įjesko įrody-ti Lietuvos, apčiuopiamos kny-gynuose, mokslo veikaluose, ma-sių komunikacijos priemonėse. Jie nori matyti iškiliausią Lie-tuvos dalininką Konstantiną me-no kortelių pardavyklose kaip pvz. Kandinskį. Kitaip kuo skir-tusi Čiurlionis nuo gimnazijos dailės mokytojo, konkretaus, iš-gyvenamo. Jie nori aptikti kny-gynuose lietuvių kalbos žodynų, o kelionių biuruose — streljų, vedančių laisvais keliais Lie-tu-von. Ir kaip jų sielos dreba lietuviškoji I-III klasėj atrasta žemelė, kai įjeskomo dalyko ne-randa. "Jei Lietuva neįstengia savo kultūrinėmis vertybėmis prasiveržti už savęs ligi gimna-zijos ir savo sriautan mus pa-čius pagauti, ko tad mums į to-kią šalį veržtis?" — argumen-tuoja savo pasąmonėse kritiškai jaunuoliai.

Taisymai — įkyrūs

Trečiaklasiai, ketvirtaklasiai sklidini gramatikos ir sintaksės taisyklių, o tos lyg tyčia, kaip veidrody, parodo lietuviško jų kalbėjimo klaidas. Tokie tada ima varžytis klysti. Jų protuose sąvokos gausėja, o joms išreikš-ti instrumentai — lietuviški žo-džiai, kalbiniai dariniai nespėja žengti koja kojon. Ogi čia paran-kėje konkurentė vokiečių kalba savo neužmatomu žodynų, lanksčiomis sąvokoms priemo-nėmis. Nenorėdami būti nuolat lietuvių kalboj taisomi, viduri-niai gimnazistai griebiasi po akim esančios vokiečių kalbos.

Tegul nerūgoja pašalietis ant lietuvių mokytojų išgirdęs gim-nazijoje tiek "volkslietuvių". Ne-sant pakankamai lietuvių moky-tojų, trūkstant priemonių ilie-tuvininti gimnazistus, negi galima kitko laukti.

Ilgai truktų suminint gimna-zijoj visas bandytas lietuvių kal-bos mokymo priemonės. Jų būta daug, įvairių, patrauklių ir abe-

jotinos vertės. Kone visos jos pasirodė praktiškai keblios pa-dėties sprendiniai. Buvo bandy-ta premijuoti lietuviškai kalban-čius, pakelti lietuvių kalbos pa-žymį, "prikirpti" vengiančius lietuvių kalbos, išaugštinti susi-pratusius lietuvius jaunuolius, įvesti lietuvių ir vokiečių kalbu dienas, veikliose mokinių celėse priugdyti lietuvišką liežuvių, pa-veikti berniukus per aktyvesnį mergaičių elementą ir t.t. ir t.t. Norimų ir apčiuopiamų gavi-nių, deja, nesulaukta.

Pasyviai atviri

Vidurinių klasių moksleiviai, nors nelinkę viskam akiai ploti kas lietuviška, tačiau jie pasy-viai atviri lietuivybei. Jų kriti-koji lietuivybės vertybių kontro-lė nėra tik neigiamą. Ne, ji vis-kam aštri, kaip ir brendimo am-žius. Jaunuoliai linkę padėti kiekvienam lietuviui, bet gal ne dėl savo lietuivybės. Jie maištin-gai pamaišo lietuvių gimnazijos žaidzose savo pirštu, bet šva-riu. Vasario 16 gimnazistai ne-ta tokie, kad sakytų "juo arčiau lietuivybė pažįstu, juo labiau to-linuosi nuo jos!"

Baigiamosios klasės gimnazis-tai, galima sakyti, visi subrendę lietuvių problemoms. Jų lie-tuvių kalbos technika prilygsta vo-kiečių, jų literatūrinis išsilavi-nimas gal praneša apimtimi ta-rybinį ir vokiečių abiturientų ži-nyną. Jie savo kritinį ir lygina-muoju metodu patys įsitikino, kad eilė savų autorių gretinti-ni su vokiečių ir kaikiurais pa-sauliniais, nors jų (lietuvių) sprestų problemų tik antrastės lietuviškos, o jų metodas uni-versalus.

Kas toliau?

Sėkmingai ir noriai baigę Va-sario 16 gimnaziją abiturientai ir studentai beveik visi išisakni-ję Vokietijos Lietuvių Bendro-mėnėje ir pagal išgales veikia joje. Deja, ir čia ligi šiol neiš-narpliotas klausukas: ką veikti su iš gimnazijos išsinešta lie-tuvių kalba ir žinynu? Kur visą tą devynerių metų turta pritaikyti Vokietijoje? Lietuvių apylinkės, kaip minėjau, yra daugiau ju-ridinės konstrukcijos. Kur Vo-kietijoje tasai elementas, kuria-me sužibėtų savo lietuivybe, pa-tyts ja džiaugtis ir kitus džiū-gintų? Daugelis galėtų apylin-kėse steigti chorelius, bet nėra ko ir juos suburti. Kaikas mėg-tų paskaitų paruošti, bet nėra kam jų klausyti.

Vyresniems gimnazistams ir studentams dvasinis elementas — studentų organizacijos. Bet ir čia pragaštingas "bet". Vasa-rio 16 kilmės studentai, skaičiu-mi negausūs ir pasklidę Vokie-tijos universitetuose, retai tės-u-sitinka. Iš JAV atvykę studen-tai kažkodėl lieka už lietuviškos tvoros... Sovietinės Lietuvos studentams (įpauvuo ir kūjo pedagogikai) išėiviai studentai savaime jau ne "košer". Bndr.

Vasario 16 gimnazijos mokinės taut. šokių šventėj Čikagoj Nuotr. Daniliūno

Kalbotyra ir švietimas Lietuvoje

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitė Kanadoje • Įžanginis vakaras ir programa • Prof. A. Klimo ir G. Procutos paskaitos

Siemet savo tradicinę XVI studijų ir poilsio savaitę Lietuvių Fronto Bičiuliai surengė Kanadoje, lietuviš-koje Wasagos vasarvietėje, Spring-hurst Beach. Atidarymas įvyko Oak-view Community Centre salėje lie-pos 22, šeštadienį, 7.30 v.v., dainų ir literatūros vakaru. Pradžioje kleve-landietis Juozas Mikonis, JAV ir Ka-nados LFB centro valdybos pirm., tarė sveikinimo žodį į visus bičiulius ir svečius, kurių buvo prigužėjusi pilna salė, pakviesdamas visus su-giedoti Lietuvos himną. Priminė vi-siems, kad ir toliau per visą savaitę visi yra kviečiami į visas studijų pas-kaitas, kurių pagrindinė tema "Lie-tuviškosios išėivijos ateitis jaunimo perspektyvoje".

Meninėje programoje pasirodė sol. V. Verikaitis, padainavęs visą eilę lietuvių kompozitorių dainų. Rašyto-jas ir kartu "Draugo" redaktorius A. Baronas paskaitė pluoštą savo hu-moristinių eilėraščių, pilnų gyvo sa-mojos. Publika juos priėmė labai šil-tai. Antrą kartą pasirodęs solistas Verikaitis publikos buvo entuziastin-gai sutiktas. Jisal padainavo keletą operų ištraukų Gausių plojimų kvie-čiams, dar padainavo vieną dainą, kuri irgi nebuvo numatyta progra-moje. Verikaitiui puikiai akompano-vo muzikas J. Govėdas. Programai vadovavo A. Bajorinas. Vakaras bai-gėsi vaišėmis prie bufeto ir sma-giais šokiais, grojant Bubelio muzi-ka.

Kalbotyra Lietuvoje

Sekmadienį, liepos 23, Ročes-terio universiteto prof. A. Kli-mas skaitė pirmąją studijų pa-veiklį "Kalbotyra okupuotoje Lietuvoje". Jis pastebėjo, kad ši paskaita bus lyg ir tęsinys jo plataus straipsnio "Kalbotyra šiandien", kuris buvo atspaus-dintas "Aiduose" 1971 m. 8 nr. (Tenai autorius išdėstė naujas kryptis, kuriomis einama kalbo-tyros moksle J. A. V., Kanadoje ir kituose pasaulio kraštuose). Okup. Lietuvoje intensyviai dir-bama daugiausia lituanistikoje ir baltistikoje. Bet ten vis dar tebeviešpatauja pirmoji kryptis, būtent, istorinis - lyginamasis metodas, nors vienas kitas iš jaunesniųjų kalbininkų yra šį tą parašė ir struktūriniu metodu. Taip yra dėl to, kad okupuotos Lietuvos kalbininkai tik pačiu paskutiniu metu pradeda gana greitai gauti naujausius leidi-nius iš Vakarų. Anksčiau jie tu-rėdavo laukti ligi pasirodys nau-jųjų darbų vertimai ir rusų kal-ba. Į Vakarų mokslo židinius lig šiol nebuvo išleistas nė vie-nas kalbininkas. Esamomis są-lygomis Lietuvos kalbininkai, kurie dirba keturiuose mokslo židiniuose (Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute, Vilniaus universitete, Vilniaus pedagoginiame insti-tute, Šiaulių pedagoginiame in-stitute), yra tikrai p a d a r e l a-bai daug. Vienas straipsnis iš Lietuvos liečia ir pačius naujaus-ius metodus. To straipsnio au-torius — sovietų nužudytasis kalbininkas Jonas Kazlauskas. (Pensilvanijos valst. universite-tas labai stengėsi atsigabenti tą jauną lietuvių kalbininką iš Vil-niaus, bet visos pastangos atsi-mušė į Maskvos "niet"). Siame straipsnyje, liečiančiame taip vadinamus skiriamuosius požy-mius lietuvių kalbos garsmenu sistemose, J. Kazlauskas, vietoje R. Jakobsono, G. Fanto ir M. Halės sudarytos dvylikos bina-rinių skiriamųjų požymių siste-mos, siūlo lietuvių kalbos fone-moms klasifikuoti devynias bi-narinių skiriamųjų požymių po-ras. (Šiuo metu daugelis naujaus-ios krypties kalbininkų, vadina-mų generatyvistų, pradeda var-toti minėtų kalbininkų pasiūly-tą vad. "distinctive features" te-orią ir ją taikyti generatyvinėje kalbotyroje). Prof. Klimo teigi-

mu, Kazlauskas pasireiškė kaip vienas didžiausių lietuvių kalbi-ninkų ir atsistoję lygioje greto-je su Jonu Jablonskiu bei Kaziu Buga. Taip pat okup. Lietuvoje yra išleistas ligi šiol pats ge-riausias lietuvių kalbos kirčiavi-mo vadovėlis, be to, rengiamas platus Lietuvos vietovardžių žo-dynas.

Sovietinis auklėjimas

Sekmadienio vakarą G. Pro-cuta iš Otavos un-to skaitė pa-skaitą "Sovietinio auklėjimo ir švietimo nesėkmės bei pavyojai". Prelegentas pažymėjo, kad po revoliucijos Rusijoje buvo lai-komasi John Dewey metodikos, kuri i š s i s k y r ē humanistišku Markso interpretavimu. Atėjęs Stalinui, viskas pasikeitė. Buvo nuspręsta pakeisti patį žmogų, padarant jį mechaninio modelio tipu. Indoktrinacija buvo pla-čiausiai naudojama. Po Stalino mirties atsirado daugiau speci-finės literatūros. Visai bandy-ta patraukti jaunimą, kad jis pats ryžtųsi įvairiems uždavi-niams, kaip pvz. naujų žemių kultivavimui ir pan. Bet geruo-ju nesisekė ir reikėjo nustatyti griežtas kvotas.

Kokios iš viso auklėtojo - pe-dagogo sąlygos Sovietų Sąjun-goje? Kokia žmogaus sampra-ta? Pedagoginės psichologijos kaip tokios tenai visiškai nėra. Yra sudaryta pagal komunistinį galvojimą fantastinė, nereali žmogaus samprata. Yra pamirš-ta, kad žmogus kaip toks yra ne-pakeičiamas. Psichologinio mo-mento ignoravimas sudaro di-džiausią kliūtį jų pedagogikoje. Jų metodai tokie nesėkmingi, kad labai yra išsivyravęs nuobodumas. Kai individualybė kaip tokia nepripažįstama, susiduria-ma su milžiniškais sunkumais. Nesurastas raktas, kad jaunimas veikų pagal kartojamus šūkius. Jaunųjų rašiniuose matyti tik standartinės frazės, o asmeni-niai pergyvenimai nepastebimi. Nėra ir jokio nuosirdaus ryšio tarp mokytojų ir mokinių.

Okup. Lietuvoje 90% visų mokytojų yra jau sovietinio auk-lėjimo. Pats rimtesnis auklėji-mas dėl politinių neramumų (partizaninės veiklos) prasidėjo tik 1950 m. Iki 1950 m. 5% tė-vų visai neleido vaikų į mokyk-las. Dabar vyriausybė dar nepa-sitiki savo mokytojais, kurių tik 3% nepriklauso partijai. Kom-jaunimo veikla irgi yra visiškai silpna.

Komunistinio švietimo meto-dai sukelia irgi rimtų pavojų. Mat, komunizmas pagal Mark-są turėjo atnešti ekonominį ir dvasinių gėrybių perteklių. Ta-čiau viskas taip ir liko pažadu. Visą laiką reikia konkuruoti su Vakarais. Pasiekus techninio iš-silavinimo, reikalaujama ir kitų laisvų, kur galėtų reikštis dvasi-nės jėgos politiniame ir kultū-riniame gyvenime. Taigi, režimo kontrolė ir toliau turi prižiūrėti mokyklų programas, kad nebū-tų nukrypstama nuo linijos.

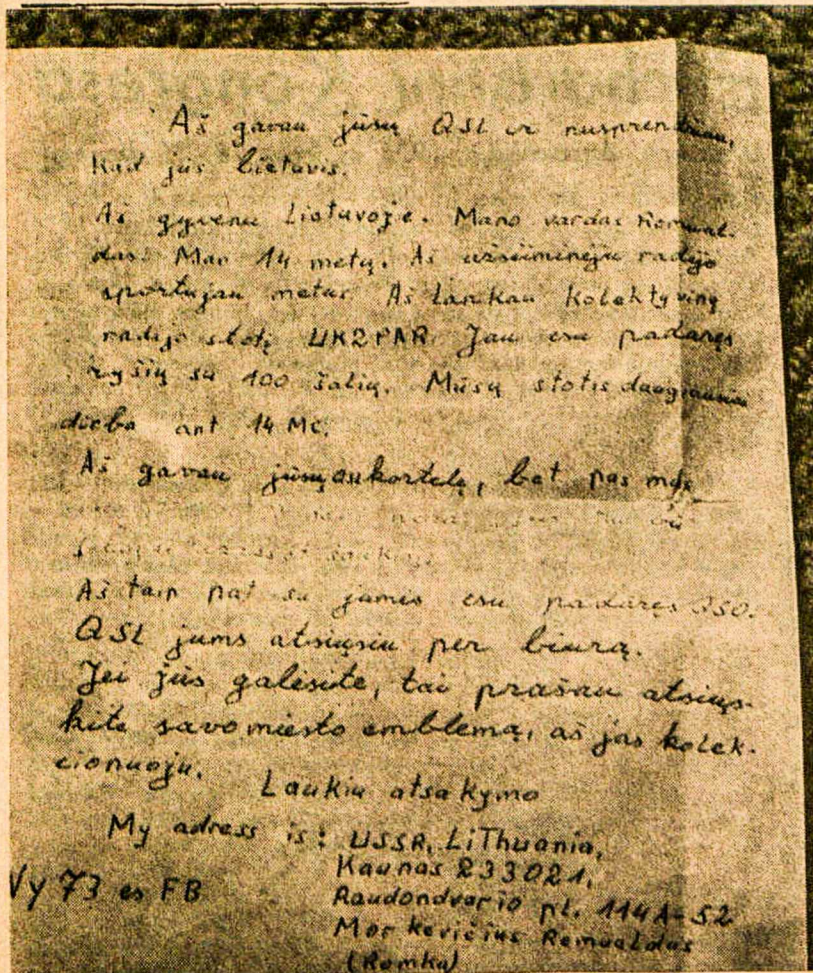
Abi paskaitos sukėlė gyvų dis-kusijų. Joms vadovavo prof. A. Musteikis.

Be to, dar buvo visa eilė kitų paskaitų bei reiginijų, bet apie tai — vėliau. A. B.

ATLIEKU GRINDŲ
ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir bliz-ginimo darbų. Skambinti
Alfonsui LE 6-2805.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir ap-traukiami seni PIGIA KAINA.

Radio mėgėjas R. Popikaitis Kanadoj per savo trumpų bangų radio siustu-vą pasiekia daugelį radio mėgėjų įvairiose šalyse, jų tarpe ir lietuvių. Šis laiškas yra gautas iš jauno radio mėgėjo okupuotoje Lietuvoje

PR. NAUJOKAITIS

"Laužai ir kibirkštelės" yra naujausias poetės O. B. Audronės poezijos rinkinys. Tai jaunajam skaitytojui skirta poezija. Rinkiniu ypač pasidžiaugs skautai, nes čia ras daug stovyklinio gyvenimo motyvų, pritaikytų dainelių. Gal ir nerastume skautų, kurs nemokėtų dainos "Tautinė stovykla" (muzika J. Gaidelio):

Miškas ir takeliai skautiškøj globoj —
Tautinė stovykla čia kaip Lietuvoj.
Ošia lieknos pušys, šlama ažuolai —
Tautinėj stovykloj miela ir gerai...

Arba atsiveikininimo giesmė prie paskutinio stovyklos laužo (muzika F. Strolisos):
Jau gėsta laužai,
Paskutiniai laužai,
Ir pakalnės kažinko nutila —
Nebradys čia jaunystė
Sešėliais tyliais,
Kai rūkas pašlaitėse kyla.

O. Balčiūnienė - Audronė, eilėraščių rinkinio "Laužai ir kibirkštelės" autorė

Bet ir laužams užgesus, dar ilgai stovykla pasilieka širdyje:
Tegul dega ugnis,
Žaizaruoja smagiai —
Stovykla širdyse lai gyvena.
Tai, sudiev, jums kalnai —
Laikiniai, laikiniai —
Nauji žingsniai į tolimas gena.

Stovyklinė nuotaika autorės išgyventa ir daugelyje stovyklinių eilėraščių gyvai išreikšta. Nuotaikingi ir sklandūs eilėščiai yra ir "Paukštytės", "Pašlaitė", "Broli", "Naktis", "Sirdužėj Lietuva", "Čigonėlis" (dainelė šokiui).

Žinoma, pasitaiko ir silpnėsnių, kaip "Grybai Elmhurstė", "Sv. Kazimieras", "Pavasarijant" (nepavykę antras ir trečias posmeliai). Sklandesnis turėtų būti ir pasveikinimo eilėraštis "Sveiki" (Stovykla jūsų laukė ikišolėi... Stovyklos fonė...). Nepagirtinas ir toks posmelis:

ATSIUSTA PAMINĖTI

Marija Saulaitis, AND YOU. Marijos Saulaitytės trečias poezijos rinkinys, parašytas anglų kalba. Įvadas — JAV Poetų Sąjungos pirm. prof. dr. Charles Angoff, aplankas — dail. Prano Lapės. 38 psl. kietais viršeliais. Kaina — \$2.95. Išleido 1972 m. Manyland Books, 84-39 90th St., Woodhaven, N.Y. 11421, USA.

Eduardas Cinzas, BROLIO MYKLO GATVĖ. Aplankas D. Rėklytės-Alekniešius. 304 psl. kietais viršeliais. Kaina \$6. Išleido 1972 m. Algmanto Mackaus knygų leidimo fondas. Leidėjo adresas: Gintautas Vežys, 6349 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kun. dr. P. Celiešius, KĄ MES TIKUOME. Tikejimo tiesų santrauka jaunuosiams. Spalvotos iliustracijos — Severino Fabris. 200 psl. minkštais viršeliais. Kiana nepažymėta. Išleido 1972 m. JAV LB švietimo tarnyba su finansine JAV Lietuvių Fondo parama. Spaudė lietuvių saleziečių spaustuėve Romoje.

LITAUSCHÉ LYRIK. Lietuvių poezijos antologija, paruošė ir vokiečių kalbon išversta Liucijos Baldauf. Antologijon įtraukti poetai: A. Strazdas, A. Vienažindys, J. Mačiulis-Maironis, J. Baltrušaitis, Satrijos Ragana-M. Pečkauskaitė, Vincas Stonis-K. Žitkus, V. Mykolaitis-Putinas, K. Binkis, Salomėja Nėris, J. Kuosa-Aleksandrškis, B. Brazdžionis, Venancijus Ališas, A. Jasmantas-A. Macceina, K. Korsakas, H. Radauskas, L. Andriekus, K. Bradūnas, V. Mačernis, E. Mieželaitis, J. Degutyte, Justinas Marcinkevičius, V. Bložė, V. Karalius, J. Vaičiūnaitė, V. Palčinskaitė ir A. Bukontas. 307 psl., kaina DM 38. Išleido 1972 m. Wilhelm Fink Verlag, 8 Muenchen 23, Nikolaistraße 2, W. Germany.

Ačiū, seselėms,
Už šiltą naktį,
O šieno broliams
Už sieną patį.

Prie skautiškų eilėraščių nesiderina nei grynai asmeninis eilėraštis "Vasaros draugei", nei supasakintas Niujorko vaizdas "Milžinas".

Rinkinys suskirstytas į 4 skyrius. Pirmasis skyrelis "Laužai ir kibirkštelės" skirtas skautų stovykloms. Antrasis skyrelis "Karalius" dvelkia religine mintimi. Atviros maldos nuotaika išreikšta pirmame to skyriaus eilėraštyje "Karalius". Kiti gerieji šio skyriaus eilėraščiai yra "Pavasaris", "Ačiū Tau", "Velykos", "Tau, Tėvyne mylima".

Trečiasis skyrius "Lizdelis vandrandoje" skirtas šeimos santykiams. Mano nuomone, grynai asmeninio pobūdžio sveikinimai, linkėjimai, moralai į viešą rinkinį nedėtini. O jų šiame rinkinyje gana daug. Tik tokio pobūdžio, kaip "Ramunė Daisy" — jau stipriai apibendrinta, nors ir turi individualų atvejį savo turinyje, gali būti įdomūs ir pašaliečiams, gali ir juos liesti savo bendrais, visuotinesniais motyvais:

Ramunėlė augo,
Gi užaugo Daisy —
Miela Ramunėlė,
Vai, kaip liūdna baisiai...

Ketvirtasis skyrius "Žiogelio smuikas" skirtas, rodos, patiems mažiesiems skaitytojams. Čia išsiskiria sklandumu ir sugestyvumu "I Maironio mokykla".

Tyku-taku, tyku-taku,
I mokyklą ratai sako.
Požeminis bildu-baldu,
Ir sušildo ir sušaldo.

Skaitymo knyga, rašom rašta
Ir dainas to mielo krašto —
Ne arabų ir ne rusų —
Lietuva — tėvynė mūsų...

Dauguma šio skyriaus eilėraščių — sklandūs. Tokie ir turi būti eilėraščiai mažiesiems. Audronė neperkrauna eilėraštu kū sudėtingas poetinius įvaizdžius, žiūrį loginio nuoseklumo, aiškumo. Tik kaikur aiškumą aptemdo brūkšnys ir daugtaškis. Prie šio skyriaus silpnėsniųjų kūrinių priklauso eiluota pasaka "Gaidelis ir katinėlis". Pasakos turinys, be abejonės, daugeliui žinomas. Tada skaitytojas pritraukiamas eilavimo lengvumu, ritmu, gerai atliepančiais rimais. O viso to šioje pasakoje pasigendama. Skaitytojo netraukia šitokie sunkiai sulipdyti posmeliai:

Sau poteriavo rainis,
Prieš pusrytį kasryt —
Gaidelis buvo dainius,
Gražus — neapsakyt.

Rinkinys iliustruotas iš "Eglutės" parinktais dail. P. Osmolskio piešiniais. Iliustracijos gerai pritaikytos. Spaudė "Immaculata Press" Putname, Viršelis pieštas A. Bartytės. Leidėjas nenurodytas, kaina nepažymėta. Rinkinyje yra 75 eilėraščiai, sudėti į 100 psl. Rinkinys bus parankus skautams, jaunųjų stovykloms ir šeštadieninėms mokykloms.

TIK PRADŽIA. Moksleivių metraštis, 1971-72 mokslo metai. Kristijono Donelaičio augstosios liutuanistinė mokykla Čikagoje. Viršelis — dail. Petro Aleksos, techninė priežiūra — Sigitio Ramono, piešinio — mokinių, nuotraukos — Vaclovo Norieikos. Spaudė M. Morkino spaustuėve Čikagoje. 120 didelio formato puslapių minkštais viršeliais, kaina nepažymėta.

MARIJOS LITANIJA. V. Mykolaičio-Putino vardu ši Marijos litanija žinoma Lietuvoje, iš kur šis tekstas rankraščiu ir gautas. Ar jį tikrai yra Putino kūryba, tikrų žinių nėra. Perspausdinta iš "Tėviškės Aidų". 66 psl. minkštais viršeliais, kaina nepažymėta. Išleido 1972 m. kun. Pr. Vaseris, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031, Australia.

VIRGINIJA BEKERYTĖ-PUŽERĖ-NE, baigusi St. Joseph medicinos seserų mokyklą Toronte. Dirbs Toronto General ligoninėje. Specializuosis operacijų skyriuje.

Dail. Rimas Paulionis

Gamtovaizdis

Akvarelė (gouache)

Bažnyčia ir nūdienis nerimas

LADAS TULABA

Kas kuo gyvena, tas visur to jiesko, apie tai nuolat kalba, tai visur mato. Tie, kurie gyvena kūno gyvenimu, augstina kūną, kelia ir gina visa tai, kas yra kūniška, erzinaši dėl dvasinių verčiųjų teigimo. Kūno garbintojai sielojasi ir negali pakelti kunigų celibato. Jiems tai yra rakštis. Jie kalba apie kunigų nedalią, apie jų vienišumą, apie neįžmonišumą reikalauiti celibato. Bet iš tikrųjų ne kunigai ir ne jų nedalia jiems rūpi. Jie patys yra neramūs, kai mato, jog yra žmonių, kurie gyvena skaistybėje, pajėgia kūną palenkti dvasios gyvenimui.

"Laiškai Lietuviams" (1972 m., 4 nr.) vienas autorius kalba apie tariamą nerimą Bažnyčioje. Nejaugi ir Bažnyčioje galima jieskoti ir rasti nerimo? Kalbėti apie nerimą Bažnyčioje, bent mums taip regisi, reiškia nesuvokti kas yra nerimas arba nesuprasti kas yra Bažnyčia.

Kas yra nerimas? Nerimas yra stoka vidinės ramybės. O vidinės ramybės nėra ten, kur yra nedarna, kur yra netikrumas, kur yra kaltė. Vadinas, nerimas sav esme yra neigiamas reiškinys. Ar toks neigiamas reiškinys galimas Bažnyčioje?

Kas yra Bažnyčia? Bažnyčia yra žemėje, bet nėra žemiška. Bažnyčia yra žmonių bendruomenė, bet nėra grynai žmogiška bendruomenė. Bažnyčia yra dangiška. Ji yra teokratinė bendruomenė. Ji yra pats Mistinis Kristus. Bažnyčiai nematomai valdo pats Kristus. Jis juk yra pasakęs: "Štai aš esu su jumis visada, ir iki pasaulio pabaigai" (Mt. 28, 20). Tie, kurie yra Bažnyčioje, gyvena pačiame Kristuje. Jėzus juk užtikrina: "Kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavjje, kad ir jie būtų mūmyse viena..." Aš juose ir tu manjje, kad jie būtų tobuloje vienybėje... Kad meilė, kuria tu mane mylėjai, būtų juose ir aš juose" (Jon. 17, 21, 23, 26). O šv. Paulius, kalbėdamas apie mūsų buvimą Bažnyčioje, rašo: "Laikydamiės tiesos, mes augsimė meile visokeriopai tame, kurs yra galva — Kristus. Jo yra visas kūnas organiškai sujungtas, ir taip jis visais tarpaviais sunėrimais, pagal kiekvienam sąnariui skirta veikima, vykdo savo augima, statant save meilėje" (Ef 4, 15-16).

Šitaip supratus Bažnyčią, argi galima būtų kalbėti apie nerimą joje? Juk Dievui nėra nerimo. Juk jis yra ramybė, darna, meilė. Nėra taigi nerimo ir Kristuje. Negali taigi jo būti nei Bažnyčioje. Priešingai, Dievas teikia ramybę, skleidžia darną, visa pripildo meile. Dievas įspėja savo išrinktąją tautą per pranašą, sakydamas: "O, jei tu būtum pailsiusi mano įsakymu, tauta tau upe tekėtų" (Iz 48, 18). Psalmistas gi teigia: "Didelė ramybė tiems, kurie myli tavo istatymą" (Ps 118, 165). Pranašai apie Jėzų pranašauja, jog ateisimas Mesijas "bus taika" (Mik 5, 5). Kristui geman, angelai skelbė žemei ramybę. "Garbė Dievui augštybėse, o

ant žemės ramybė geros valios žmonėms" (Lk 2, 14). Pats Jėzus pristato save kaip taikos nešėją ir ramybės davėją: "Aš jums palieku ramybę, — kalbėjo jis. — Aš jums duodu savo ramybę. Ne kaip pasaulis duoda, aš ją jums duodu" (Jon 14, 27). Jėzus taigi savo Bažnyčiai paliko ne nerimą, bet ramybę. Jis ją duoda, ir ji yra skirtinga nuo tos taikos, kurią pasaulis skelbia ir vykdo. Kristus duoda savo Bažnyčiai sielų ir širdžių ramybę, teikdamas nuodėmių atleidimą. Nerimo šaltinis yra nuodėmė. Dievas per pranašą yra aiškiai pasakęs: "Nėra ramybės nedorėliams" (Iz 48, 22). Jei pasitaiko nerimo tikinčiųjų tarpe, tai tik dėlto, kad jie Bažnyčios neklauso, nesilaiko Dievo įsakymų, nuodėmėje gyvena. Gyvenimas šitai faktais parodo ir patvirtina. Kur nuėjo ir eina didieji nerimatojai, naujųjų jieskotojai, reformų pranašai? Jų vardai yra visiems žinomi.

Pats Kristus perspėjo saugotis klaidingų pranašų (Mt 7, 15). Jų ypatingai daug pasirodė Vatikano II susirinkimo metu ir po jo. Kiek buvo tų, kurie II Vatikano susirinkimo proga reikalavo įvairių pakeitimų, pranašaudami visuotinio atgimimo erą? Jie jaudinios, kai kiti nurodė, jog ne tiek reikia išorinių pakeitimų, kiek vidinio atsinaujinimo. II Vatikano susirinkimas priėmė eilę siūlomų pakeitimų, liečiančių Bažnyčios veikimo formas, kryptis ir priemones. Vienok pranašystės apie žadamus laimėjimus nepasitvirtino. Naujūmai neatnešė lauktų vaisių.

Klaidingieji pranašai, matydami neigiamus jų siūlytų pakeitimų rezultatus, nesimėša į krūtinę, neprisipažįsta suklidę, kaltina tariamus keitimų trukdytojus ir reikalauja naujų, ir tai jau ne formos, bet esmės pakeitimų. Olandijos katekizmas, triukšmas dėl enciklikos "Humanae vitae", kuria pabrėžiami principai, liečią vyro ir moters pareigas moterystėje. Žygiai, reikalauja panaikinti kunigų celibatą. Reikalavimas demokratinės santvarkos Bažnyčioje. Visa tai juk yra jau kur kas už II Vatikano susirinkimo dekretų ir net prieš juos.

Aišku, mokomasis Bažnyčios autoritetas, vadovaujamas popiežiaus, negali priimti tokių pakeitimų, kurie liečia tikėjimo principus bei esmę. Iš čia klaidingieji pranašai jau pradeda pulti ne tik vadinamuosius tradicininkus, bet ir patį Bažnyčios autoritetą bei popiežių, reikaldami esminių pakeitimų pačioje Bažnyčios santvarkoje, keldami abejojimų dėl Kristaus vietininko neklaidingumo. Jie teigia, esą blogis prasideda, kai vienas asmuo Bažnyčioje pradeda save laikyti visų dovanų savininku.

Bažnyčioje kiekvienas esą gautas tiesiogiai iš Dievo įvairių charismatinių dovanų, ir todėl gali mokyti bei pranašauti Dievo vardu. Deja, taip nėra. Daugelio tų, kurie dedasi esą Kristaus atstovai ir kalba Kristaus vardu bei autoritetai, Kristus nepažįsta ir nepripažįsta. Jo žodžiai yra aiškūs, kaip juos skaitome šv. M. A. evangelijoje: "Daugelis man sakys aną dieną, Viešpatie, Viešpatie, argi ne tavo vardu mes pranašavome, ar ne tavo vardu išvarinėjome velnius ir ar ne tavo vardu darėme daug stebuklų? Tuomet aš jiems sakysiu: Aš niekuomet jūsų nepažinau. Atstokite nuo manęs, jūs piktariai" (Mt 7, 22-23).

Bažnyčią valdo pats Kristus. Jis ją valdo per savo vietininką. Valdžia, taigi, Bažnyčioje ateina iš Kristaus per jo vietininką Popiežių. Petru ir jo įpėdinams Kristus suteikė vyriausią ir visą galią: mokyti, valdyti, spresti, ganyti (Mt 16, 18; Jon 21, 15-17). Vyskupai per popiežių, būdami vienybėje su juo, gauna teisę ir galią mokyti, valdyti, pašvesti, atstovauti (Mt 28, 18-20; Lk 10, 16). Bažnyčia nėra koks Babelis, kur kiekvienas kalba ir daro, ką nori. Bažnyčia yra hierarchinė bendruomenė, kuri, ti gyvas žmogaus kūnas, sujungta. Joje yra daug narių, turinčių skirtingas funkcijas, bet veikiančių vieningai, pagal tvarką, kuri ateina iš galvos, o Galva Bažnyčioje yra Kristus ir tas, kuris jam atstovauja (Ef 4, 7-16; 1 Kor 12, 12-30). Bažnyčia nėra demokratija. Ji yra teokratija. Kaip Senajame Testamente pats Dievas valdė savo tautą Izraelį per vyriausius kunigus, taip Naujajame Testamente savo Bažnyčią valdo Kristus per savo vietininkus-popiežius (Mk 3, 13-18). Kaip ST Dievas tiesiogiai kalbėjo Mozei ir per jį davė įsakymus tautai, taip NT Kristus tiesiogiai veikia i savo vietininką ir per jį valdo Bažnyčią.

(Bus daugiau)

VYTAUTAS ČESNA

Kažin kas praėjo

Kažin kas praėjo čia pro šalį.
Ir ant rankų mano graudžią dalią nešė.
O eevėžis į žolynų puokštę žalią
Rinko mano asaras...

Ir nurinko nuo blyškiųjų skruostų,
Nubučiauo lig vieny vienos...
Kas, oi kas mane čionai paguostų
Nežinau nei aš, ir niekas nežinos.

Kažin kas praėjo čia pro šalį
Tik paliko gily ilgesį širdy...
Kas ir vėl bučiuos man asaras nuo skruostų?
Nežinau nei aš, ir niekas nežinos...

Vilkaiviškis, 1943

PLB valdybos pirm. St. Barzdukas diskutuoja Kent, Ohio, universitete su būreliu, dalyvaujančiu pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Vl. Bacevičius

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PENSILVANIJOS UNIVERSITE-

TO ligoninėje liepos 31 d. mirė a.a. prof. dr. Antanas Sals, vienas žymiausių mūsų kalbininkų, prieš 10 dienų atšventęs amžiaus septyniasdešimtmetį. Velionis lietuvių kalbą, lyginamąją kalbotyrą ir eksperimentinę fonetiką studijavo Kauno, Leipcio ir Hamburgo universitetuose. Doktoratą gavo už vokiečių kalba parašytą disertaciją apie žemaičių tarmes. 1930-39 m. buvo docentu Kauno universitete, 1940-44 m. — docentu, ekstrordinariniu profesorium Vilniaus universitete, 1944-46 m. — dėstytoju Greifswaldo ir Tuebingeno universitetuose. Nuo 1947 m. iki mirties dėstė baltistiką ir slavistiką Filadelfijoje, Pensilvanijos universitete, docento ir vėliau profesoriaus teisėmis. A.a. prof. dr. A. Sals yra paskelbęs daug mokslinių straipsnių bei studijų lietuvių ir svetimačiųjų spaudoje, išleidęs "Lietuvių kalbos tarmes", "Lietuvos žemėlapio vardyną", "Lietuvių tarmių žemėlapi", su prof. dr. A. Sennu — penkių tomų žodyną "Woerterbuch der litauischen Sprache". Velionis taiggi skaitė paskaitas kursuose ir studijų savaitėse, buvo Encyclopedia Britanica bendradarbiu ir Lietuvių Enciklopedijos kalbotyros skyriaus redaktorium. Jo mirtis yra skaudus nuostolis liutuanistikai.

OSVALDAS P. BACKUS, žymus JAV istorikas, mirė š.m. liepos 8 d. Praėjusį pavasarį jis dalyvavo baltistikos konferencijoje ir skaitė paskaitą. Nors jo pavadė skamba lietuviškai, bet jis buvo anglosaksas su trupučiu prancūziško ir latviško kraujo (taip pats sakė Toronte). Lietuviams jis reikšmingas tuo, kad plačiose savo studijose domėjosi senąja Lietuva ir apie ją rašė. O susidomėti paskatino Rusijos istorijos studijos. 1966 m. velionis lankėsi Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje, kur Vilniaus bibliotekose keletą savaitių rinko medžiagą. Jo vadovaujamoje uo istorijos katedroje JAV-se dirbo ir istorikas a.a. Konstantinas Avilzonis. Be to, prof. Backus į Vilniaus untą vietieriem metam buvo pasiuntęs savo buvusį studentą K. Leovę, kuris iš ten surinktos medžiagos paruošė disertaciją. Su Lenkijos istorikais velionis paruošė ir Briusely išleisdami Lietuvos teisės istorijos bibliografiją. Jis planavo paruosti kelis D. Lietuvos Kunigaikštystės žinytus.

TARPTAUTINIS PATOLOGIJOS ŽURNALAS "Experimental and Molecular Pathology" birželio straipsnį paskelbė dr. A. Butkus laispašnį apie arterijų sukaikėjimą "Aortic lipids of canine arteriosclerosis". Dr. A. Butkus yra Klevelando klinikių eksperimentinės lipidų laboratorijos vadovas, nuo 1972 m. pradžios perėmęs ir klinikinės lipidų laboratorijos vadovavimą. Šiose laboratorijose atliekami bandymai su gyvuliais.

ČIKAGIECIO KUN. V. BAGDA-NAVICAUS studijos "Kultūrinės gėlmės pasakose" I tomo angliškąjį vertimą tautosakos seminaro programą yra įtraukęs Freiburgo universitetas V. Vokietijoje. Šiuo metu jau išverstas į anglų kalbą ir II studijos tomas. Kun. V. Bagdanavičius, pasi-naudodamas lietuvių legendomis, yra parašęs naują veikalą "Laumių religija ir kultūra". Autorius būtų dėkingas, jei kas sutiktų finansuoti šių knygų išleidimą.

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBAS pirm. dr. Marijos Gimbutienės rezidencijoje Topangoje, Kalifornijoje, liepos 23 d. paminėjo kompoz. B. Markaičio, SJ, amžiaus penkiasdešimtmetį. Su jo kūryba klubo narius supažindino žymių amerikiečių menininkų ir muzikinių vienetų įrašai: "Styginių kvarteto nr. 1" I dalis, "Duonos šokis" fortepionui, "Smuiko sonatas" III dalis, "Žvakių šokis" kameriniam orkestrui iš oratorijos "Simtas sauilių", kalėdinė giesmė "Sing with Joy", "Christmas Poem" III dalis ir Koncertas fortepionui nr. 1". Šia proga taigpi buvo išklausyti ir lietuvių menininkų su orkestru atliekami "Vilniaus varpai". Kompoz. B. Markaičio, SJ, kūrinius teigiamai įvertino vietiniai kompozitoriai Br. Budriūnas ir G. Gudauskienė. Žodį tarė ir pagerbtuvėse dalyvavęs pat kompozitorius B. Markaitis, SJ. Programa papildė svečiai iš Bostono: Antanas Gustaitis — savo naujausiais humoristinėiais eilėraščiais, Aleksandras Gustaitienė — Česlovo Grincevičiaus kūriniams.

DR. DANGUOLĖ VARIAKOJYTE, dėstanti antropologiją Lojolos universitete Čikagoje, gavo specialią stipendiją ir išvyko į Kanados indėnų rezervatus. Čia ji renka medžiagą apie senuosius indėnų papročius, užrašinėja jų dainas ir muziką.

BIRUTĖ KAZLAUSKAITE-VITENIENĖ, per trejus metus augščiau-siais pažymiais baigusi matematikos studijas Kalifornijos Stanfordo universitete, neseniai gavo inžinerijos magistro laipsnį Kolumbijos universitete Niujorke. Darbą ji gavo žymiosios "Bell Telephone" bendrovės New Jersey valstijos laboratorijose, kur ji skaito augstosios matematikos ir statistikos paskaitas šios bendrovės inžinieriams tobulinimosi kursuose. Kanadoj įvykusioj tarptautinėj inžinierių konferencijoj B. Kazlauskaitė-Vitenienė atstovavo "Bell Telephone" bendrovės laboratorijoms.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KTNOGRAFAS BALSYS BURACAS mirė liepos 28 d. Velionis buvo gimęs 1897 m. Sidaruose, 1921 m. baigęs Šiaulių mokytojų seminariją, vėliau studijavęs grafiką Kauno meno mokykloje. Dirbo Šiaulių "Aušros" muzėjuje ir įvairių laikraščių redakcijose. Kraštotyra susidomėjęs jau 1915 m. B. Buracas su foto aparatu rankose ėmė keliauti po Lietuvą, užrašinėdamas tautosaką, fotografuodamas liaudies architektūros paminklus ir piliakalnius. Paryžiaus meno ir technikos parodoje 1937 m. jam buvo paskirtas aukso medalis už Lietuvos meną ir techniką vaizduojančias nuotraukas. Per savo ilgą gyvenimą velionis muzėjams surinko apie 2.400 įvairių eksponatų. Tačiau didžiausias jo palikimas yra apie 30.000 nuotraukų ir 18.200 negatyvų, apie 600 spaudoj paskelbtų straipsnių. Jo sukauptus lietuvių liaudies lobius perėmė Kauno M. K. Čiurlionio dailės galerija ir tarptautinis muzėjus.

NAUJA PROGRAMA GASTRO-LEMS vasaros mėnesiais paruošė Vilniaus operos sopranas Giedrė Kaukaitė-Zebriūnienė ir Vilniaus filharmonijos koncertmeisteris pianistas Gytis Trinkūnas. Sprendžiant iš prastarimų spaudoje, jaunųjų menininkų greičiausiai laukia išvyka į JAV ir Kanadą. Gastrolių repertuare yra kompoz. Broniaus Kutavičiaus dainų ciklas išieivijos poeto Jono Mekso žodžiais ir kompoz. Felikso Bajoro "Saknių siuita" lietuvių liaudies sakmių motyvais. Giedrė Kaukaitė, filmų rež. Arūno Zebriūno žmona, yra baigusi dvejų metų tobulinimosi kursą Milano La Scala operoje pas prof. G. Barra, kurio dėka į tarptautinius vandenis išplaukė Virgilijus Noreika ir Vacys Daunoras. Anksčiau G. Kaukaitė yra laimėjusi Lietuvos jaunųjų dainininkų varžybas, II vietą tarprespublikiniame konkurse, III vietą pasauliniame jaunimo festivalyje Sofijoje, sėkmingai įveikusi Maskvoje kitas kandidates studijoms La Scala teatre. Grįžusi iš Milano, G. Kaukaitė laimėjo I vietą K. Glinkos vardo dainininkų konkurse Maskvoje. Gytis Trinkūnas, talkinęs didįjį prįžą laimėjusiam V. Daunorui tarptautiniame dainininkų konkurse Tulūzoje, yra plataus pripažinimo Lietuvoje ir už jos ribų suilaukęs pianistas, nuolatinis žymiųjų dainininkų palydovas.

AUTOMOBILIO NELAIMEJE liepos 14 d. žuvo kalbininkas Napalys Grigas, gimęs 1896 m. Svydenių sodžiuje, Kupiškio rajone. Baigęs Pavenėžio mokytojų seminariją, studijavo lietuvių kalbą ir pedagogiką Kauno universitete, buvo J. Jablonsko sekretoriumi. Pokaryje su kitais kalbininkais paruošė "Lietuvių kalbos žodyno" III, IV, V ir VI tomus, kartotekai surinkdamas kelias dešimtis tūkstančių žodžių. Velionies pomirtiniam palikimui priklauso rankraštyje paliktas didelis kalbos paratėjas — leksikos ir tarties netaisyklingumų žodynas.

TARPTAUTINIUSE FOLKLORO FESTIVALIUOSE Belgijoje ir Olandijoje dalyvavo J. Gaižausko vadovaujama kaimo kapela "Galvė" iš Trakų, Lietuvos žemės ūkio statybos projektavimo instituto šokių grupė "Rasa" su vadovu R. Tamučiu iš Kauno, birbyninkas R. Apanavičius, kanklininkė I. Balčiūtė ir liaudies dainų atlikėja V. Januveličiūtė. Nors festivaliai nebuvo konkursiniai, belgai geriausiai pasirodžiusiems dalyviams paskyrė aukso medalius. Vienas jų teko "Galvės" ir "Rasos" jungtiniam ansamblui. Olandijoje, vėlo malūnų ir klumpių krašte, didžiausio žiūrovų dėmesio susilaukė "Rasos" atlikti lietuvių liaudies šokiai "Malūnas" ir "Klumpakojis".

SOFIJOJE ĮVYKUSIAME IX tarptautiniame onomastikos kongrese dalyvavo apie 450 mokslininkų su 230 pranešimais. Lietuvos Mokslo Akademos lietuvių kalbos ir literatūros instituto vyr. mokslinis bendradarbis filologijos mokslų kandidatas Aleksandras Vanagas skaitė pranešimą apie Lietuvos vandenvardžių arealinį pasiskirstymą ir vardų panaudojimo galimybes baltiečių etnografinės problemoms spręsti. Sekantis onomastikos kongresas bus 1975 m. Sveicarijoje, Bern mieste. Jo pagrindinė tema — kalbų kontaktai onomastikoje.

PIANISTĖ ALDONA DVARIO-NAITE trečią vasarą iš eilės buvo pakviesta dalyvauti Varšuvos Lazekų parke rengiamuose F. Šopeno kūrinių koncertuose prie kompozitoriaus atminimui skirto paminklo. Sudėtingą F. Šopeno kompozicijų programą ji pakartojo ir Želiazova Volioj, F. Šopeno gimtinėje.

SLOVAKU ŽURNALAS "Vytvarmiety, Fotografija, Film" š.m. 5 nr. paskelbė pernai Bratislavoje surengtos A. Sutkaus meninės fotografijos parodos recenziją. A. Sutkus skaitytojams pristatomas kaip savo gimtojo krašto kronikininkas, pagrindinių dėmesį skiriantis žmonėms bei jų gyvenimui dideliame nuotraukų cikle "Lietuvos žmonės". Margą lietuvių tautos paveikslą atskleidžia kaimiečių, darbininkų, studentų ir inteligentių portretai, įjungti į bendrą Lietuvos mozaiką. Recenzija iliustruota A. Sutkaus nuotrauka "Rašytojas Kazys Saja tėviškėje".

V. Kst.

UNITED TRUST

BABY POINT — JANE, \$25,900 prašoma kaina. Gerai prižiūrimas 6 kambarių mūrinis namas arti susisiekimo ir krautuvų. \$3,900 įmokėti. Namai išmokėti.

BLOOR — INDIAN RD., \$3,900 įmokėti. 6 didelių kambarių mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir dvigubu mūriniu garažu. Moderni virtuvė ir prausykla.

BLOOR — HIGH PARK, \$31,000 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis namas. Dvi prausyklos ir dvi virtuvės. Įvažiavimas ir vieta garažui. Tinka dviem šeimoms — iš viso 7 kambariai.

ISLINGTON, \$10,000 įmokėti. Modernus 4 miegamųjų vienaaukis (side split bungalow). Didelis šeimos kambarys ir gerai įrengtas rūšys. Tuojau galima užimti.

BLOOR — JANE, \$15,000 įmo-

kėti. Atskiras, mūrinis 2 augštų, 8 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Nėra skolo.

ROYAL YORK—BLOOR, \$10,000 įmokėti. Vieno augšto 3–4 miegamųjų mūrinis namas su dvigubu garažu. Dvi modernios prausyklos ir pilnai įrengtas rūšys. Kilimai ir kt. priedai. Viena skola.

ROYAL YORK — DIXON, dvi butas (duplex). Du butai po du miegamuosius ir galimybė įrengti butuką rūšyje. Gerai prižiūrimas mūrinis pastatas. Reikėtų įmokėti \$15,000.

MIMICO, 6 butų mūrinis pastatas su balkonais. Privatus įvažiavimas ir vieta automobiliams pastatyti. Arti susisiekimo ir krautuvų. Pirmą skolą iš 7½%. \$20 tūkst. įmokėti.

sąlygomis mortgicijus Parūpiname lengviausiomis

B. SAKALAS. Tel. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3

Antradi. 10-3

Trečiadi. uždaryta

Ketvirtadi. 10-7

Penktadi. 10-8

Šeštadi. 9-12

Sekmad. 9.30-1

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Pardavus American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turta, telefona, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

MOLTON — AIRPORT RD. Dovanų ir smulkmenų prekyba. Idealus verslas vedusiu porai. Krautuvė yra šioje palyzoje. Įmokėti tik \$2.000. **JANE — ANNETTE**. Prie Jane gatvės mūrinis namas — krautuvė ir dviejų miegamųjų butas viršuje. Krautuvė tinkama betkokiai verslui ir galima tuoj užimti. Vieta dviem automobiliams pastatyti. Įmokėti apie \$7.000.

BERESFORD — ARDAGH. Atskiras mūrinis šešių kambarių vienos šeimos namas. Arti mokyklų ir mažo parko. Įmokėti \$7-8.000. **BLOOR — DURE ST.** Du butai po 5 kambarius, atskiras namas. Viskas įrengta dvie šeimoms. Didelis kiemas, dvigubas garažas. Įmokėti \$10.000 ir viena atvira skola 10-čiai metų.

HIGH PARK — BLOOR. Naujesnės statybos originalus dvibutis — 10 kambarių. Vandeniu-alyva šildomas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. Graži ir rami vieta. Įmokėti prašo apie \$15-20.000. Namai be skolo.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD. Krautuvė ir du butai 3 ir 5 kambariai. Ideali vieta betkokiai verslui. **PACIFIC — HUMBERSIDE**. Dviejų metų senumo, gražių plytų moderniai įrengtas 7 kambarių namas. Didelis sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

LIETUVIŲ SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKES, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

YOUNG & BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamojo turto, mielai jums patarnaus **YYT. V. GIRDAS**

1576 Bloor St. West • Telefonai: įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — **J. GUDAS**
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

WASAGOJ prie pranciškonų stovyklos 3 miegamųjų su visais patogumais vasarnamais. Mažas įmokėjimas, žema kaina. **KIPLING — ISLINGTON**, 6 kambarių vienaaukis (bungalow), užbaigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas. **BLOOR — JANE**, \$10,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augštus, dideli kambariai, alyva-vandeniu šildomas, užbaigtas rūšys, garažas, šoninis privatus įvažiavimas, rami gatvė, geras ir gražus namas.

J. KUDABA

Namų telefonas 783-2105

SPORTAS

BALTEIČIŲ GOLFO PIRMENYBĖS

Jos įvyko rugpjūčio 18 d. Glen Ceaders golfo aikštyne. Lietuviams mažai žinomas ir sunkokas aikštynas atsiliepė ir į golininkų rezultatus. Lietuvių komandai žaidė: A. Sergautis 75, R. Jul 84, A. Siminkevičius 85, A. Simanavičius 86, V. Siminkevičius 88, P. Stauskas 90, J. Balsys, B. Balsys, R. Strimaitis, Rukša, A. Kuolas ir S. Kėkštis visi po 90. Šiais metais geriausiai pasirodė latviai, surinkę 495 taškus. Antra vieta atiteko estams su 500 taškų. Prateisusių metų čempionai lietuviai šį kartą turėjo pasitenkinti trečia vieta ir 508 taškais. Lietuvių komandos pralaimėjimas šiek tiek buvo sušvelnintas A. Sergautio individualine pergale. Jo 75 taškų rezultatas buvo geriausias iš visų dalyvavusių golininkų. Sveikiname A. Sergautį ir latvių komandą su jų pergalemis ir raginame lietuvių golininkus kitais metais daugiau susiorganizuoti ir geriau pasiruošti.

SALFAS GOLFO PIRMENYBĖS

Jos rengiamos Detroito LSK Kovo iniciatyva rugpjūčio 26 ir 27 dienomis Raisin River Country Club, Monroe, Mich. (tarp Toledo, Ohio, ir Detroito, prie 1-75 kelio). Pirmenybės vyks vyrų, moterų ir jaunių klasėse. Individualinės ir tarpinėtinės varžybos įvyks tuo pačiu laiku ir truks 2 dienas. Tarpinėtinę komandą sudaro 9 žaidėjai. Šiais metais Vyčio ir Aušros golininkai žada atstovauti Torontoi net su dviem komandom. Visi golininkai raginami šiose svarbiuose pirmenybėse dalyvauti. Smulkesnių informacijų teirautis pas P. Stauską tel. 763-1964 Toronto.

S. Amerikos lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 9 d. Klevelande, 2900 College Ave., Cuyahoga Community College stadione. S. Amerikos baltiečių ir lietuvių prieauglio klasių lengvosios atletikos pirmenybės rengiamos rugsėjo 16 d. Kanados lietuvių stadione "Sidrabene" prie Hamiltono, Ont. Rengėjas — Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

SAUDYMO PIRMENYBĖS

Siaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdyba skelbia rugsėjo 2 ir 3 d.d., 9 v.r., šaudymo pirmenybės. Kartu vyks ir Šaulių Sąjungos šaudymo pirmenybės. Jos bus Giedraičio klubo šaudykloje tarp Hamiltono ir Brantfordo 54 ir 5 kelių sankryžoje. Vaziuoti 6 kelių ir pietus per tiltą. Tuoj už tilto 2 gatvė Wigton St. 2,5 mylios iki York Rd. Sukti kairėn į York Rd. 1,5 mylios iki šaudyklos. Programa: 1. Šratiniai šautuvai 100 šūvių į lėkštes (trap), dalyvaujant rinktinėms 5 žmonių arba pavieniai (registracijos mokestis \$3 ir 4 už 100 lėkščių). 2. 22 kalibro šautuvai, sportiniai 7,5 svario (registracijos mokestis \$3); 4 žmonių rinktinė ir pavieniai. 3. 22 kalibro šautuvai, tarptautinė klasė, 7,5 svario ir daugiau (match). 22 kalibro šautuvais bus šaudoma iš 3 padėčių: gulom, klupom ir staciom po 20 šūvių. Moterys šaudys tik gulom.

Dalyviai, kurie dar nepriklauso SALFAS, gali sumokėti nario mokestį vietoj arba pasiūsti \$2.50 bei registracijos mokestį. Ir visais kitais klausimais kreiptis: J. Usvaitas, 75 Evelyn Ave., Toronto 161, Ont.

VYČIO ŽINIOS
Krepšinio turnyre ilgojo savaitgalio metu Wasagoje dalyvavo 3 komandos: Toronto Aušra, Vytis ir Ročesterio Sakalas. Turnyrą laimėjo Aušra, įveikusi Vytį 104:85 ir Sakalą 78:66. Vytis įveikė Sakalą 79:49. Mergaičių rungtynėse Vytis B įveikė Vytį A 37:18. Sekmadienio rungtynėse Ročesterio Sakalas draugiškose rungtynėse įveikė Vytį. Pagirtinas Ročesterio Sakalo dalyvavimas šiose rungtynėse, tačiau galima, kad kiti Kanados lietuvių klubai šiame turnyre nedalyvavo. Aušros žaidėjai: A. Grigonis 48, Radžiūnas 34, Stočkus 10, J. Grigonis 26, Krikščiūnas 11, Strimaitis, Punksys, A. Kaknevičius 3, S. Kaknevičius 47, Jurevičius 3; Vyčio: Klimas 59, Duliūnas 28, Nacevičius 35, Stankus 18, Bumelis 24; Sakalo: Sakalauskas 16, Prasauskas 25, Saladiūnas 12, Vizgirda 23, Masulis 19, Butrimas 20, Laukaitis. Vyčio A mergaitės: R. Underlytė 4, S. Underlytė 6, R. Zubrickaitė 4, D. Žukauskaitė 2, D. Valiukaitė 2; Vyčio B: Nacevi-

čiūtė 21, D. Žukauskaitė 8, V. Valiukaitė 2, R. Valiukaitė 2, G. Žukauskaitė 4.

A. Siminkevičius dalyvavo jaunių golfo pirmenybėse Londone. Pakeliui įvykusi katastrofa neleido jam pasiekti geresnės pasekmės. Dviejų dienų varžybose jis sužaidė 82 ir 86 smūgius ir gavo teisę dalyvauti Kanados jaunių pirmenybėse.

A. Sergautis sėkmingai dalyvavo dviejuose golfo turnyruose Whitevale aikštyne. Laimėjo I v. su 70 smūgių. Ta proga jis laimėjo ir mototciklą. Georgeotown turnyre jis buvo I su 74 smūgiais.

Penktąjį krepšinio stovyklą prasi-dėjo praeitą šeštadienį Tėvų pranciškonų stovyklavietėje. Šią savaitę stovyklauja 72 krepšinininkai iš visos Ontario provincijos ir keliolika vy-tiečių. Sekančią savaitę stovyklauja 88 krepšinininkai, įskaitant ir Hamil-tono Kovo krepšinininkus. Stovyklos administratoriai yra M. Duliūnas ir St. Dargis. Jiems talkina A. Klimo vadovaujami jaunėlių instruktoriai: R. Bumelis, A. Duliūnas, A. Valči-lūnas, S. Ignatavičius, E. Nacevičius ir V. Juzėnas. Vyr. stovyklos tren-e-ris yra H. Singelton. Jam dažnai tal-kins Waterloo un-to treneris Don McCral. Šios savaitės penktadienio ir šeštadienio vakarais įvyks idomos krepšinio rungtynės. Atvyks Water-loo un-to rinktinė, kuri čia žais drau-giškas rungtynes su stovyklautojais.

Tarpusavio golfo turnyre vėl su-žaista nemažai rungtynių. Pirmau-jančių eilės mažai tepasikeitė: 1. A. Supronas 29, 2. P. Stauskas 27, 3. R. Kymantas ir A. Simanavičius po 22, 4. H. Stepaitis, V. Balsys (B) ir J. Balsys po 18. A. S.

AUŠROS ŽINIOS
Atvirame Aušros golfo turnyre rugpjūčio 13 d. Glen Eagle aikštyne, dalyvaujant virš 40 golininkų, I v. laimėjo A. Sergautis 73, II — E. Astrauskas 77, III — A. Simanavičius 78. Toliau sekė A. Supronas 80, R. Jul 80, P. Stauskas 82, R. Strimaitis 83, M. Ignatavičius 84, V. Balsys 85, A. Zalagėnas 85. Su išlyg. smū-giais lygiomis sužaidė po 61 Ant. Supronas ir A. Zalagėnas. Peržaidus, tau-rę laimėjo A. Supronas. Gerai pasiro-dė jauniai Ant. Siminkevičius 80 ir Ant. Stauskas 81. Prie premijuotų pievelių vienu smūgiu arčiausiai pri-metė L. Baziliauskas ir per du smū-gius P. Stauskas. Tėv. Augustinas Si-manavičius iš Ročesterio sužaidė 92. Tęslamos iš trijų turnyrų komandi-nės žaidynės tarp Vyčio ir Aušros. Vytiečiai vėl įveikė Aušrą 480:493. Vyčio atstovai laimėjo: A. Sergautis 73, A. Supronas 80, A. Siminkevičius 80, Ant. Stauskas 81, Pet. Stauskas 82, M. Ignatavičius 84. Aušros: E. Astrauskas 77, A. Simanavičius 78, R. Jul 80, R. Strimaitis 83, A. Za-lagėnas 85, R. Simkus 90. — Pasku-tinės komandinės žaidynės bus spalio 1 d. per Vyčio sezono uždarymo tur-nyrą. Po to laimėtojams bus įteik-ta Prano Barausko perainamoji tau-rė per golininkų balių spalio 28 d. Turnyrui sklandžiai vadovavo M. Slapšys ir L. Baziliauskas. A. Sm.

TORONTO TAURAS

Medžiotojų-žūklautojų Klubo Tau-ras nariai vasaros metu naudojami savo ūkiu ir ten esančiais ežerais. Šiuo metu ten atostogauja keletas narių su šeimomis. Atlikta visa eilė darbų: pastatyta laivų prieplauka, būklo grindys išklotos plytelėmis, gerinamas kelias.

Pirm. J. Juodikis pasveikęs grįžo Torontan iš Perry Sound ligoninės ir vadovavo rugpjūčio 9 d. valdybos posėdžiui, kurio metu valdyba pri-ėmė jaunimo sekcijon du naujus na-rius: Viktorą Barysą ir Mykolą Ro-pę. Kiek anksčiau kluban įstojo bro-liai Rimantas ir Paulius Zalnieriu-nai.

Lėkštelių šaudymo turnyrą laimė-jó J. Simkus, J. Račys ir J. Lasys. Žuvavimo varžybose pagautos 32 ly-dekos. V. Tankevičius pagavo di-džiūsią.

Medžioklės sekcijos vadovas N. Jukna pradeda stūrny medžioklės registraciją. Skambinti telefonu 787-3882.

Rugsėjo 10 d., 1.30 v. p.p., numa-tomas klubo narių susirinkimas Tri-nity Recreation centre.

Klubas narys Zigmąs Montvila su-situokė su Sofija Grajauskaitė. Klubo nariai linki jaunavedžiams daug laimės ir gražaus gyvenimo!

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos

lėmos ir baterijos. • Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

CLEAR-VISION

Tel. 532-7733

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam prietaisom kainom

televizijos priimtuvus — paprastus ir spal-

votus, keičiam senus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

Tel. 532-7733

Ed. Kondratas, siuvėjas

Individualus pritaikymas

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454

Toronto 3, Ont.

Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

Ateitininkų žinios

Studijų dienos, kurias ruošia To-ronto vyr. moksleiviai, įvyks rug-sėjo 15-17 d. Wasagoje, pranciškonų stovyklavietėje. Pradžią — penkta-dienio vakare, užbaigia — sekmadienį apie pietus. Yra reikalinga žinoti dalyvių skaičius, todėl visi vyr. moks-leiviai, kurie dalyvas, yra prašomi jau dabar užsiregistruoti. Skambinti Linai Vaitiekūnaitei arba Rūtai Vaskevičiūtei.

Esame gyvi — gyvenkime! Tokia bus studijų dienų pagrindinė tema. Ta pati tema buvo paimta ir vasaros stovyklai Wasagoje, atrodė, kad ji tiks ir metinė mūsų kuopos tema.

Zygis "Ateičiai" Wasagos stovyklos metu šiais metais buvo sutrum-pintas: vietoje 24 mylių buvo einama tik 12 mylių. Visi, kurie turėjo "spon-sorių", yra prašomi surinkti pažadė-tus pinigų ir iki rugsėjo mėn. 1 d. pasiųsti V. Kolyčiui, 86 Glenholme Ave., Toronto 4. Kadangi "Ateičiai" yra reikalinga finansinė parama tai, jeigu kas gali, yra prašomi papras-tyti tiek mažos aukos mūsų žurnalui paremti.

Wasagos stovyklą savo aukomis pa-rėmė šie asmenys: prof. R. Vaštoka — \$20, M. Bušinskas ir M. Vingelytė — po \$10, V. Valaitis — \$5. Nuoširdus ačiū!

Šių mokslo metų veikla prasidės rugsėjo pradžioje. Šiuo metu ruošia-ma programa ir sudaromi atskiri jauniesniųjų berniukų ir mergaičių būreliai pagal amžių. Tėvai, kurie yra suinteresuoti, kad jų vaikai pri-klausytų ateitininkams, prašomi kreiptis į V. Kolyčią. Į ateitininkus priimami nuo pirmojo pradžios mo-kyklos skyriaus.

Skautų veikla

• Dešimtojų Romuvos stovyklų mažojo kalibro šaudymo varžybose sesių grupėje laimėjo: I vietą V. Leonavičiūtė, Detr., II I. Lazauskaitė, Tor., III V. Abariūtė, Detr.; bro-lių grupėje — I v. R. Janukaitis, II S. Duda, III A. Surkus — visi iš Detroito. Laimėtojai apdovanoti spe-cialiais ženkleliais. Draugovų perei-namąją taurę laimėjo Toronto Vaidoto laivo jūrų skautai. Varžybos vadovavo p. Aušrotas, K. Bobelis ir A. Povilauskas. V. Keturakiai nuosir-dus ačiū už trečiąjį maž. kalibro pa-dovanotą šautuvą Romuvai.

• Dešimtosios Romuvos stovyklos Mindaugo dr-vės varžybose I v. pasi-daliojo G. Senkevičius ir V. Gotceitas, II E. Putrimas, III A. Kalinauskas, IV E. Grybas, V R. Smolskis. Plau-kių specialybę įsigijo V. Gotceitas ir V. Asevičius; šaulio — V. Gotcei-tas, R. Smolskis ir A. Baziliauskas. Į II p. laipsnį egzaminus išlaikė G. Senkevičius.

• Nuoširdus ačiū stovyklos antro-sios savaitės šeiminkams: G. Tarvy-dienei, p.p. Bekerienei, Česekienei, Morkūnienei, Pilypavičienei ir Asmi-nienei.

• Romuvos stovyklų antrąją sa-vaite tautinių šokių stovyklautojus mokė G. Gobienė, R. Karasiejienė ir V. Beniusienė. Ūkio skyriui tal-kino K. Asevičius ir I. Krassauskas (abi savaitės). Ačiū visiems.

• Stovyklos serijos pastovyklėje II savaitę programos vedė buvo ps. T. Kennedy-Tumaitytė. Abi savaitės pastovyklės veikloje uoliai talkino S. S. Gedgaudienė iš Klevelando. Č. S.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga (irodžius) galia suatrakti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atra-do nepaprastą gydymą medžiaga, sugebanti suatrakti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes suma-zina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimą.

Tačiau visų svarbiausia — rezulta-tai būdavo toki nuostabūs, kad šis pa-gėrimas tesusdavo daugeli mėnesių. To buvo paseiga naudojant gydymą medžiaga (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms odoms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepa-lo bei lazdeles formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinė-se. Pinigai bus gražinti, jei nebūsi-te patenkinti.

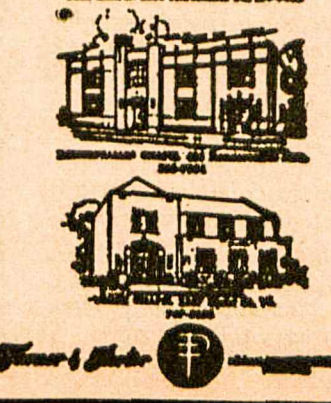
Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

HIGH PARK-RONCESVALLES, apie \$10.000 įmokėti; didžiulis gra-zus 12-kos kambarių atskiras namas, 3 modernios virtuvės, vande-niu-alyva šildomas, naujas garažas su plačiu įvažiavimu; gauna apie \$355 mėnesinės nuomos ir sau nemokamą butą. Viena atvira skola.

HIGH PARK — RONCESVALLES, gražus didžiulis originalus dvi-butis (duplex), vandeniu - alyva šildomas, balkonas, dvigubas gara-žas, beveik su 10 pėdų įvažiavimu, užbaigtas rūšys, apie \$10.000 įmo-kėti, viena atvira skola 10 metų.

INDIAN RD. — BLOOR, puikus, šurkščių plytų, 6 didelių kamba-rių atskiras namas, visai nauja moderni virtuvė bei prausykla, vande-niu - alyva šildomas, užbaigtas rūšys, garažas su plačiu įvažiavimu, apie \$10.000 įmokėti.

WAUBAUSHENE — GEORGIAN BAY, komercinis žemės sklypas, arti vandens, pačiame miestelyje, galima statyti vasarnamį. Puiki vieta. Prašo \$4.000.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD, puikus 6 kambarių atskiras na-mas, kvadratinis planas, graži moderni virtuvė, šalia pristatytas ga-ražas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo, skubus pardavimas, gražus kiemas, įmokėti apie \$8.000.

ORIGINALUS TRIBUTIS, maždaug 10 metų senumo; dideli gražūs butai su balkonais, \$7.200 nuomos, \$10.000 įmokėti, skubus parda-vimas.

Didelis pasirinkimas vienaaukščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis,**

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-SIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½% už depozitus

6%

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

PAS GUBERNATORIŲ

Liepos 18 d. Illinois gubernatorius R. Ogilvie, kurio dukra šoko pora šokių IV tautinių šokių šventėje, suorganizavo ekskursiją etninių grupių laikraščių redaktoriams iš Čikagos į Illinois valstijos sostinę Springfieldą. Ekskursijoje 11 redaktorių tarpe dalyvavo ir „Draugo“ bei „Naujienų“ dienraščių redakcijų atstovai. Idomu, kad Springfielde, gubernatoriui pakvietus laikraštinkus pietums, maldą sukalbėjo „Draugo“ redaktorių kun. J. Prunskis. Radęs progą pasikalbėti su lietuviams laikraštinkais, gubernatoriaus prisiminė ir tikrai gražiai įvertino savo gerą pažįstamą inž. V. Adamkų, taip pat pažymėjo, kad šiuo metu atnaujina gubernatoriaus rūmai ir darbams pakviestas lietuvis architektas A. Vyšniauskas. Aprodant Illinois valstijos sostinės istorines vietas, laikraštinkams lydytojo gubernatoriaus dukra Elizabeth. Prisiminus tautinių šokių šventę, E. Ogilvie lietuviams laikraštinkams pasakojusi, kad jai buvę parinkti nesunkūs šokiai, kurie jai patiko, ir ji labai džiaugiasi lietuvių šokių švente. Išgijusi lietuvių draugų ir ateietyje norės juos pamatyti.

GRIZO IS RUSIJOS

Tuoju po tautinių šokių šventės į Sovietų Sąjungą kaip JAV delegacijos narys su kitais delegacijos nariais buvo išvykę inž. Valdas Adamkus pasiūlyti, kaip ten kovojama su oro bei vandens teršimu, pajieškoti bendrų kelių bei priemonių tai kovai toliau vesti. Vos inž. V. Adamkus grįžo iš kelionės, Čikagos amerikiečių dienraščių skelbė su juo pasikalbėjimus. Pagal Adamkaus duotas spaudai žinias, Sovietų Sąjungą kovai su oro bei vandens teršimu išleidžianti tik vieną trečdalią tos sumos, kurią išleidžia JAV, JAV tuos reikalus tvarko viena bendra įstaiga, tuo tarpu Sovietų Sąjungoje teršimo problemos padalintos tarp 20 ar 30 ministerijų. JAV delegacija pasiūlė net 22 rekomendacijas. Oro teršimo problema Sovietų Sąjungoje nesanti tokia aktuali kaip JAV, nes pagal V. Adamkaus pasikalbėjimą, Maskvos pramonės centruose darbo dienomis tesas toks autovežimui judėjimas, koks Čikagoje sekmedieniais apie 6 v.r., kai gatvės beveik tuščios. Sunkiausias smūgis Sovietų Sąjungą kenčianti dėl vandens užteršimo. Tos problemos dažnai pajudinamos ir Lietuvos spaudoje.

RETEJA GRETOS

Mirtis ypač skaudžiai palietė Čikagos lietuvių kraštą liepos mėnesį. Netekome dviejų kariškių — kapitono Kulikausko, kuris Lietuvą savo kraują gynė nepriklausomybės kovoje, ir pulkininko Juozo Rapšio, Lietuvos aviacijos karininko, daugelio karinių straipsnių ypač apie aviaci-

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto
923-7194. Sav. A. Čeponis

BALIO MASKELIŲNO
DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certifikatus), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svario. Turime parodomų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sėžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAI — UŽDARYTA. Pirmadieniai, antradieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.
(tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Mėniskos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ROMA IR LIETUVIAI

1943 m. buvau pakviestas Kaune pas J. E. vysk. T. Matulionį pietums. Jis gyveno senamiestyje su kun. Bugeniu, irgi politiniu kaliniu iš Sibiro, grįžusiu 1933 m. kartu su vysk. Matulioniu ir kitais kunigais, kurie buvo iškeisti į komunistus kalinius. Juodu pasakojo, kaip kasė anglis, kaip badavo, kaip juos mušė prižiūrėtojai, nedavė valgyti ir sekė ar neatlieka religinių pareigų. Kun. Bugenis pasakojo, kad kaliniai mėlė vysk. Matulionį, nors niekas nežinojo, kad jis buvo vyskupas. Vysk. Matulionis švietė kaip saulė visiems kaliniams; net dalis prižiūrėtojų jį gerbė. Kai paklausiau, ar tebeįvyksta ant rusų komunistų, jis atsakė su šypsena: „Tegul Dievas jiems atleis!“

Jei karas būtų pakrypęs kita vaga, vysk. Matulionis būtų grįžęs į Rusiją darbuotis tarp katalikų. Kiek žinau, Roma net buvo numatyti vysk. Matulionį paskirti Petrapilio arkivyskupu. Garbingi, šventi lietuviai vyskupai - kankiniai buvo ir vysk. M. Reinsys, vysk. K. Paltauskas, vysk. Ramanauskas ir kt. Jie verti palaimintųjų šventųjų vardo. Atrodo, Roma permaži dėmesio teikia Lietuvai. Iki šiol nėra paskyrusi nė kardinolo. Kovojaanti Lietuva laukia didesnės moralinės paramos iš Romos. J. P. Valdinis

CENTAS PRIE CENTO

Radau žinutę spaudoje, kad buvo pašventintas Urugvajaus lietuvių polislis namų pastatas. Pradžią kukli, bet reali — užbaigtas vienas didelis kambarys ar salė bei virtuvė. Atsiradus daugiau pinigų, bus statomas antras augštas su miegamaisiais polisiautojams. Pasidžiaugiau ir parašiau kun. Giedriui laišką, klausdamas, kokie buvo rezultatai ryšium su manuoju laišku „T2“.

Kun. Giedrys atsakė, kad jį išsiųstus 50 laiškų žmonėms, kuriuos pažinojo ar kurie lankėsi Urugvajuje, tegavo 5 atsakymus. Jisai dėkojo man už tą paslaugą, kurios nesitikėjo (tai padariau savo iniciatyva), bei tiems jautriems ir duosniems lietuviams, kurie pasiskubino pasiųsti sąvąsias auksas. Pirmoji kregždė, atsiliepusi į mano laišką, anot kun. Giedrio, buvo Vitas M. iš Toronto — atsiuntė \$2, porą dolerių gavo iš p. Kalendrienės; Antanas ir Elena Liaukus atsiuntė \$5, W. Stankūnas ir Edv. Federas po \$10; R. Kutka \$50. Iš Urugvajaus biuletenio „Zinios“ matyti, kad dar

yra siuntę aukų keli kiti iš Kanados. Jų aukos pažymėtos pežais: kun. L. Zaremba, SJ, 46.000, Elena Narbutaitė 37.000, Pijus Jokūbauskas 1000, Vytautas M. 900, Ona Balsienė 450. Prieš trejus metus besilankant Urugvajuje už vieną dolerį mokėdavo 250 pežų.

Kaip matome iš šio sąrašo, tik kelias lietuvių kanadiečių pasiuntę aukų, o, rodos, prašyta labai mažai vosa — \$1. Darosi liūdna, kad mes čia visko turėdami esame neįsitraukę mūsų brolių ir savo bendriems reikams. Dar liūdniau pasidare, kai „T2“ buvo skelbta, kad L. Bendruomenės solidarumo įnašas (\$2 metams) surenkama nepilnai \$500. Tačiau gražų pavyzdį turime iš šio krašto „United Appeal“. Jo vajuje surenkami milijonai, nors žmonės duoda po mažai, bet duoda beveik visi. Tai solidarumo rezultatas, kurio ir mes turėtumėm pasimokyti. Yra braziliškas posakis „tostao por tostao faz um milhao“: centas prie cento padaro milijoną. Jei duotume visi, kad ir po mažai, surinktume labai daug. Jei visi lietuviai sumokėtų solidarumo įnašą, daug būtų galima padaryti ir nereikėtų prašyti. Deja, vienas duoda už dešimtį, kitas nie nieko.

Bet ar tik mano draugės atsakymas į mano raginimus nebus tipiškas mums ir labai teisingas? Anot jos: „duoti dolerį sarmata, daugiau — iškada“. Peršasi tad mintis, kad mūsų žmonės nenori „terliotis“ tokiomis mažais reikaliukais. Dėlto pasiryžau eiti pas mūsų parapijų klebonus ir prašyti leidimo kurį sekmdienį prie bažnyčios durų rinkti šiam tikslui aukas. Tada, surinkus apčiuopiamesnę sumą, galima būtų pasiųsti Urugvajun vienkartinę auką. Urugvajiečio mėnesinis uždarbis tėra \$25. Tai viena mažiausių ir galbūt neturtingiausių liet. kolonijų P. Amerikoje.

Būtų gera, jei atsirastų prijauniantis asmuo, kuris panašiai padarytų Montrealyje, Hamiltone, Londone, St. Catharines. Kas gyvena už lietuvių parapijų ribų ir norėtų padėti šitiems mūsų broliams, tai štai kun. J. Giedrio adresas: Rev. J. Giedrys, Belgica 1675—Cerro, Casilla 2313, Montevideo, Uruguay. Siųsti pašto perlaidą arba čekį, nes įdėti pinigai laiške „dingsta“.

Regina Kutka

AR JAU ATNAUJINOT
„TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“
P R E N U M E R A T Ą ?

Jūsų naujos apsigyvenimo teisės pagal pertvarkytą Ontario Žmogaus Teisių Kodeksą

Įstatymas sako, kad nė vienas negali būti atsakyta apsigyvenimo vieta vien dėl rasės, tikėjimo, spalvos, lyties, tautybės, protėvių ar kilmės sąvybių.

Apsigyvenimo vieta yra aptariama kaip kiekviena gyvenama vieta, išskyrus pastatą, kuriame pats savininkas su savo šeima gyvena ir naudojasi ta pačia prausykla bei virtuve su savo nuomininkais.

Dėl tolimesnių informacijų prašome kreiptis į:

Ontario Human Rights Commission
400 University Avenue
Toronto, Ontario 965-6841

arba į the Ministry of Labour Barrie, Hamilton, Kenora, Kingston, Kitchener, London, Ottawa, Peterborough, Sarnia, Sault Ste. Marie, Sudbury, Thunder Bay, Windsor.

Ontario Human Rights Commission
Ontario Ministry of Labour

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Pardudom ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •
672 Landsdowne Ave. • Tel. 531-6165

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BACENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskirai viešinti gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

STIPENDIJOS JAUNIMUI

Kanadoje įvyko jaunimo kongreso uždarymas, bet visi jautė ir jautia, kad kongresas būtų tuščias dalykas, jeigu iš jo nebūtų galima susilaukti lietuvių kultūros atgaivinimo vaisių ypač mūsų jaunimo tarpe. Daugelyje sričių laukiama tas kultūrinio gyvenimo atgaivinimas. Ypatį sunkumai užtikamai Pietų Amerikoje. Šiame kongrese dalyvavo gausi Pietų Amerikos jaunimo grupė: daugelis jų pirmą kartą gyvenime susidūrė su tokia didinga lietuvių kultūros aparaiska ir tiesiog gimė per kongresą lietuviškam gyvenimui. Atrodo, visi jie pasiryžę rimtai įsijungti į lietuvių visuomeninį gyvenimą. Bet vien gerų norų neužtenka, reikia norinties padėti, sudaryti jiems sąlygas. Brazilijoje lietuviškais jaunais labai veržlus ir siekia augštesnio mokslo, bet jis to negali, jeigu kasdien nedirba po 8 val. fabrikuose ar raštines. Jaunam organizmui tai didelė našta, kartais net kliūtis pasiekti augštesnio išsilavinimo. Norint padėti gabesniems pasiekti augštesnio mokslo, reikėtų jų paremti kokiu nors stipendija. Džiugu, kad Kanadoje tautiečiai reikalą suprato ir dosniai talkina. Toronte Vytautas Bireta žada vadovauti mūsų tautiečių grupei, kuri paglobos vieną studentą; Hamiltone mons. dr. J. Tadarauškas ir Antanas Liaukus apsiėmė sudaryti vienam studentui metinę stipendiją. Yra vilties, kad tie globojami studentai, užbaigę mokslus, prisimins, kad lietuvių savo auką jiems padėjo pasiekti augštesnio kultūrinio lygio, ir patys įsijungs į lietuvių veiklą bei ją palaikys savo gyvenamuose kraštuose.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės jaunimo sekcijos įgalotinis

Kun. H. Jonas Šulcas, sdb,
Cx. P. 4118 Sao Paulo, SP, Brazil

REIKIA IŠLEISTI KNYGA

„T2“ paskelbtas Alb. Gražiuo istoriniai raštai apie pogrindžio veiklą rusų okupacijos metu okup. Lietuvoje ir lietuvių sukilimą prieš tuos pačius rusus 1941 m. būtinai reikia išleisti atskira knyga. Tuo klausimu turime labai mažai užrašytos dokumentinės medžiagos. Vieni tokių reikšmingų, dokumentiškai parengtų, yra a. a. Albino Gražiuo „Lietuviai laukia karo“. Laikraštįje paskelbta medžiaga ilgainiui pasidaro sunkiai prieinama, o paskelbta atskiru leidiniu išlieka ir lengviau gaunama bibliotekose bei kitose vietose. Gal galėtų išleisti vėlionies šeima? Gal jis paliko daugiau raštų? Jei vėlionies šeima dėl kurių nors priežasčių nesimtytu ty raštų išspausdinti knygos pavidalu, tai reikėtų padaryti VLI-Kui ar Bendruomenėi.

Skaitytojas

NEKALTINKIMĖ

Spaudoje dažnai karštai žodžiais puolami Lietuvoje esą žmonės, nežinint jų padėties ar gyvenimo sąlygų. Juk mes visi, kurie buvome Lietuvoje po bolševikų letena, žinome, kaip žmogus gali kalbėti, spaudai rašyti, kaip sekamas, kaip terorizuojamas, ypač susirašinėjant su užsieniu. Matome, kaip R. Kalantos motina su skausmu širdyje net fabrike buvo kamantinėjama „Tiesos“ korespondento, kad pateiktų priešingas žinias apie sūnaus susidėginimo motyvus ir aplinkybes. Manote, kad ji, kurios vyras dirba Politechnikume, galėjo kitaip pareikšti: religinių ar kitokių motyvų nebuvo... nekartą skundėsi nervais, lankėsi pas gydytojus...

„T2“ nr. 30 B. Rimgaudas straipsnyje nuo „N. Romuvos iki Maskvos“ iškėlė J. Keliuočio pasidavimą Maskvai. Kažin ką sakytum, p. Rimgaudai, pats būdamas okupuoto verčiamas pasisakyti? Kai paima bolševiką už pakarpas, grasinami kulka į pakaušį, viską žmogus pasirašytum, jei dar nori gyventi. Argi mes nematome išprievartautų grįžusių į Lietuvą iš Pietų Amerikos, net ir iš JAV, kaip pvz. J. Mikuckis; kaip ten nuykę pasisvečiuoti spaudžiami pasirašyti įvairius pasisakymus? Taigi, bėsis Lietuvos tragedija, plėša ją okupantai visais būdais, todėl būkime kiek santūresni, iki bolševikas bus išvytas iš Lietuvos. Dabar mes čia negalime nei juodinti, nei teisti įvairių lietuvių, kurie iš prievartos ten kalba.

Balys Svalia

ČESNAKAS -

geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraujvalantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumo, nuo puvimo bakterijų bei įsusiukimo. „ADAMS GARLIC PEARLES“ turi savyje reikalingos česnako alvykos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šitius šimtus milijonų žmonių vartoja česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymo galia stiprinamoji galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šlondien nusipirk „ADAMS GARLIC PEARLES“ dozuotą vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

Advokatas ir klientas

— Prašau nieko nuo manęs nesilepti, — sako a d v o k a t a s klientui. — Ar tiesa, kad jūs užpuolėte Čikagos banką ir pagrobėte \$120.000?

— Prisiekiu — šito nepadariau.

— Tai aš atsisakau vesti jūsų bylą. Kas man už tai užmokės?...

Planai ir gydytojai

Prez. Niksonui pažadėjus sutvarkyti Amerikos sveikatos reikalus, kelios organizacijos pasiūlė savo planus, jų tarpe ir JAV Medicinos Draugija. Kiti sako, pavesti gydytojus rūpintis valstybine sveikatos drauda būtų tas pats, kaip pavesti lapei prižiūrėti žąsis...

ŠYPSĖNOS

Glierekas ir Gomulka

Eina Varšuvos gatve dabartinis Lenkijos tvarkytojas Glierekas, anksčiau išstūmęs iš valdžios Gomulką. Viena kieme pastebėjo gulinčią po automobilio žmogų ir stabtelėjo pasižiūrėti.

— Ką čia, drauge, veiki?

— Sugedo automobilio motoras, bandau pataisyti, bet niekas nesidaro.

— Leisk man pabandyti, gal man pavyks.

Pasirodo, sugedusį motorą taisė Gomulka. Palindo po automobilio Glierekas, pasikrapštė, sėdo prie vairo, ir pradėjo veikti motoras.

— Nemaniau, kad tu toks geras mechanikas. Ką gi tu ten padarei motore? — klausia Gomulka.

— Atleidau keletą varžtų, pravaliau, patepiau alyva ir vėl priveržiau. Tai ir viskas.

Puse balso

Tarnautojas savo viršininkui sako:

— Aš tamtos įstaigoje turiu tik pusę atosto, dėlto prašau ant manęs rėkti tik puse balso...

Po sutuoktinių

— Kodėl taip nedrąsiai pakartojai priesaikos žodžius, brangioji? — paklausė po sutuoktinių jaunasis.

— Mat, pirmą kartą, brangu, — atsakė jaunoji.

Maskvoj

Maskvoje mirė didysis rabinas. Į jo vietą buvę parinkti net trys kandidatai, bet nė vienas netiko. Pirmasis gerai mokėjo talmudą, bet menkai tenusimam apie marksizmą. Antrasis gerai mokėjo marksizmą, bet mažai buvo susipažinęs su talmudu. Trečiasis gerai mokėjo talmudą ir marksizmą, bet nebuvo žydas.

Sargybinis

Karininkas pastatė kareivį prie patrankos sargyboje, o pats nuėjo į artimiausią aludę. Netrukus į tą pačią aludę atėjo ir kareivis.

— Kodėl palikai sargybos postą? — paklausė karininkas.

— Jei ateis vienas žmogus, patrankos nenunės. O jei ateis jų daug, ką aš vienas jiems padarysiu? — pasiaiškino kareivis.

Parinko Pr. Alš.

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:

(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas

REALTOR

231-6226

Frank Barauskas

Insurance Agency Limited

231-2661

Gerardas Balčiūnas

Advokatas (barrister, solicitor)

233-9632

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvis.

Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALUS

GAMINIAI

KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS

DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

(prie Keele požeminio stotį)

Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIO!
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave.,

Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRISKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastoties)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,
ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILŪYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Parapijos bažnyčioje, o taip pat ir Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje, vasaros metu pamaldos laikomos 10 ir 11 valandomis.

— Tragiškai žuvus a.a. Alfonsui Ramui-Ramanauskui, jo žmonai, dukrai ir sūnui nuširdi užuojauta.

— Dėkojame Adelei Vaisvilienei, kuri vasaros metu gyvendama Springhurst, sutiko pasirūpinti koplyčios priežiūra.

— Rugpjūčio 3 d. Sv. Jono lietuvių kapinės palaidotas a.a. Stasys Venckevičius iš Thunder Bay, Ont. Vėlonies laidotuviams rūpinosi jo giminaitė Ona Juodviršienė iš Weston, Ont.

— Pamaldos: ši šeštadienį, 8 v.r., už a.a. Leokadiją Norušienę; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. VI. Penkauską, 11 v. r. už Stefaniją Budzeikiene. Springhurst: 11 v.r. už a.a. Juozą Simonaitį.

— Susituokė: Joseph D. Bergeron ir Lilija O. Vasytė. Pakrikštyta: Jennifer Mary Burt.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovyklos vadovybės vardą nuširdžiai dėkoju Kanados skautams, ypač Romuvos stovyklavietės valdybai ir rėmėjams, už nemokamai užleistą stovyklavietę tokiai išskirtinei jaunimo stovyklai ir taipgi už visuomet nuosirdų bendradarbiavimą bei talką.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, stovyklos vadovas

Sutuoktuvės. Rugpjūčio 5 d. Sv. Jono Kr. šventovėje susituokė Lilija Vasiliauskaitė-Vasis su Donald J. Bergeron. Apeigas atliko kun. P. Ažubalis. Solo giedojo V. Verikaitis. Vaisės įvyko Seaway Towers viešbučio Carleton salėje. Joms vadovavo J. Valevičius. Jaunoji yra baigusi humanitarinius mokslus, jaunas — teisės mokslus Toronte. Linkėtina jiems įjungti į lietuvių kolonijos gyvenimą. — Rugpjūčio 19 d. Priskikėlo šventovėje susituokė Jūratė Mitalaitė su Antanu-Sigitu Okmanu. Jaunoji yra gimnazijos mokytoja iš Thunder Bay, Ont., o jaunas — iš Sault Ste. Marie, Ont.

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažas, gydymai jūdėmis, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

VYRESNIO AMŽIAUS PORA Jieško didelio kambario ir virtuvės be baldų High Parko rajone. Skambinti nuo 12 v. r. iki 10 v. r. tel. 533-3147 arba RO 2-9324.

ISNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė ir prausykla III-me augšte. Yra garažas. Skambinti tel. 762-4246.

JIESKAU DVIEJŲ KAMBARIŲ ir virtuvės devintame pašto rajone. Skambinti po 4 v.p.p. Salomėja tel. 762-4278.

VAKARINIAME HIGH PARK RAJONE prie gero susisiekimo išnuomojami 3 butai. Visuose butuose pilnai įrengtos virtuvės. I-me ir II-me augšte po 4 kambarius, o III-me — du dideli kambariai. Mėnesiui po \$140.00 už butus pirmuose dviejuose augštuose, \$85.00 — už butą trečiajame augšte. Prilame ir su vaikais. Garažas ir automobiliams pastatyti vieta. Neprašykite tokios geros progos. Skambinkite, išskyrus sekmadienį ir pirmadienį, nuo 1 — 8 v. v. Albertas Kalnins, tel. 767-4466.

LIETUVIS STUDENTAS Jieško kambario lietuvių šeimoje Missisauga apylinkėje. K. Rimša, 267 de Chateaugay, Longueuil, P.Q. Tel. 514-674-4909 (reverse charges).

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

FOTOGRAFA įvairioms progoms. Skambinti B. Tarvydui tel. 767-4737.

ATLIEKU VISUS NAMŲ DAZYMO darbus — išorėje ir viduje. Skubus patarnavimas, pigesnė kaina. Skambinti po 5 v. v. tel. 535-2581 (klausti Joe).

MORTIGICIAI Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujos mortigicijos prasmę skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkaustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairios savo pastatė rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

Priskikėlo par. žinios

— Prašytos paskelbti Mišios: trečiadienį, 7.30 v. — už a.a. Eleną Laurinavičienę, užpr. Putrimų; 8 v. — a.a. Antano Dobio v., užpr. Dobienės 3 metinių mirties proga; penktadienį, 8 v. — už a.a. Antaną Balnį, užpr. Kuchalskių; 8.30 v. a.a. Pijų Grajauską, užpr. Grajauskienės; šeštadienį, 8.30 v. — už Liubiankos kalėjime mirusį

Lietuvos generolą a.a. Petrą Kubiliūną, užpr. J. Matulionio; 9 v. — už a.a. Prana Valaitį, užpr. Bloženės; sekmadienį, 9 v. — už a.a. Prancišką Dailidienę, užpr. Dailidės.

— Susituokė: Sigitas Okmanas ir Jūratė Mitalaitė, James Thomas Mackey ir Kristina Stanėnaitė, Jeronimas Baziliauskas ir Kay Sandra Freeman.

— Pakrikštyta: Tiffany Nicole, Walter ir Jeannette Stanevičių dukrelė; Aurelija Liucija, Lino ir Veronikos Balaišių duktė.

— Parapijoje lankėsi: mons. K. Dobrovolskis, jėzuitų provincijolas G. Kijauskas, SJ, misijonierius J. Bružikas, SJ, ir "Laiškų Lietuviams" redaktorių J. Vaisnys, SJ.

A. a. Alfonsas Ramas-Ramanauskas, 49 m. amžiaus, dirbdamas savo ūkyje prie Peterboro, Ont., rugpjūčio 20 d. buvo nutrenktas elektros. Su pjūklų pjovė stulpą ir užkliudė elektros laidą. Pasarvotas Turner a. Porter laidotuvių namuose. Laidotuvių — rugpjūčio 23, trečiadienį, 10 v. r., iš Priskikėlo šventovės lietuvių kapinėse. Paliko liudinčius artimuosius — žmoną, dukrą ir sūnų. Vėlonis buvo gana aktyvus Priskikėlo parapijoje, o sūnus Eimutis dalyvavo lietuvių studentų veikloje ir pirmininkavo S. Amerikos lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimui Toronte 1971 m.

Ontario psichiatrinė ligoninė Queen gatvėje, kurioje dirba ir lietuvių, iki 1974 m. numatomas uždaryti ir nugriauti 121 metų senumo didysis pastatas. Dalis ligonių jau perkelta į naują 150 lovų aktyvaus gydymo centrą, kuriame iki rudens bus įrengtas baseinas ir keletas krautuvių. Pilnai užbaigtas penkiaaugštis pastatas atsisie \$17 milijonų. Tokių pastatų bus pastatyta ir daugiau, kad į juos galima būtų perkelti visus ligonius.

The Toronto Star dienraštyje VII. 13 buvo įdėtas P. Alseno laiškas, atsiliepiąs į Ontario planuojamą privalomą visų vairuotojų patikrinimą. Jame laiško autorius išreiškė nuomonę, esą geriau būtų tikrinti ne vairuotojus, bet automobilius. I tai privatuolių laišku atsiliepė kažkoks kanadietis, pateikdamas savo įrodymus, kad Torontas ir Montrealis yra "Cities of Rackets". Daugiausia esą nukenčia naujieji ateiviai.

Dienraščio "The Toronto Star" savaitinio priedo žurnale "The Canadian Magazine" įdėtas straipsnis apie populiarėjantį pramogą — važinėjimą motociklais. Spalvotose iliustracijose yra ir motociklininkė Aldona Žilinskaitė (atrodo, lietuvaite Žilinskaitė ar gal būt Žilinskienė).

Wasagoje vasarodamas dail. J. Pautienius yra sukūręs visą eilę paveikslų. Šią vasarą tie paveikslai yra išstatyti parodoje Gintare Union Pier, Mich. Parodoje dalyvauja ir dail. Laučienė.

Pensininkai ir vaikai (pirmas jų tūkstantis) gauna papigintus bilietus į Toronto Metros futbolo (soccer) rungtynes. Nuolaidą daryti įgalino Toronto miesto tarybos specialiai finansinė parama. Adresas infomacijai: Toronto Metros Soccer Club, Suite 203, 170 Bay St., Toronto 16, Ont.

P A D Ė K A

Mano nuširdžiausia padėka visiems geriems žmonėms, kurie pagelbėjo man ir mano šeimai inksto perkėlimo operacijos metu. Ypatinga padėka mūsų šeimoms ir draugams už finansinę paramą.

Kazys Laurinaitis

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR ST. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Jūrų skautų penkiasdešimtmečio stovykloje, kuri įvyko Romuvos stovyklavietėje Kanadoje. Viršuje: Čikagos jūros skautės neša šventintą vainiką, kuris vėliau buvo nuleistas ežeran kaip pagarbos ženklas už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus. Apačioje: jubiliejinės stovyklos vadovybė priima parodą

Nuotr. J. Kuprevičiaus

Kredito komisijos nariui BALIUI SAKALUI ir šeimai, mirus jo seseriai

A+A Elenai Tuinylienei - Mažeikienei

nuosirdžią užuojautą reiškia —

Priskikėlo parapijos kredito kooperatyvo valdyba, kredito komisijos ir tarnautojai

A+A

Elenai Tuinylienei-Mažeikienei

mirus, vyrui ANTANUI, broliui BALIUI SAKALUI su šeima ir visiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia —

Dalia ir Jonas Maurukai

A+A

Vladislavai Sadauskienei

pasitraukus iš šio pasaulio, jos dukrą JANINĄ KULIKAUSKIENĘ, "Dainos" grupės ilgametę įdininę, visa siela atsidavusią senelių šalpai, ir jos šeimą nuosirdžiai užjaučiame bei kartu liūdiame —

T. L. M. Šalpos Grupės "Daina" valdyba ir narės

Mylimiausiai mamytei, uošvei bei senelei

a. a. Vladislavai Sadauskienei

mirus, didžio sielvarto prisilėgtuosius — dukrą JANINĄ, žentą JONĄ, vaikaičius — VIKUTĮ ir EDUTĮ KULIKAUSKUS nuosirdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdiame —

Bronius ir Sofija Staniškiai

A+A

Stasiui Saldžiui

Brazilijoje mirus, jo žmoną STASĘ su šeima ir dukrą DANUTĘ TREČIOKIENĘ Kanadoje su šeima, netekusius mylimo vyro, tėvo, uošvio ir senelio, nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame —

E. V. Sakavičiai

A+A

Alfonsui Ramanauskui-Ramui

staigiai mirus, jo žmonai IRENAI, sūnui EIMUČIUI, dukrai ELYYRAI su šeima ir visiems jų giminėms reiškia gilią užuojautą —

Stepas Varanka su šeima

Tarptautinis Metropolinio Toronto Institutas, kuris rūpinasi įvairia naujų ateivių veikla, gavo iš Ontario vyriausybės \$15.000 paramą. Institutas, be kitko, organizuoja anglų kalbos ir pilietinės mokyklos. Jame yra 24 grupės su 700 lankytojų. Kursai veikia penkis dienas į savaitę. Be to, Ontario vyriausybė įvairiom organizacijom, kurios rūpinasi ateivių globa bei kultūrine veikla, paskyrė \$13-400 paramą. Gavusių tarpe (\$2-500) yra ir Naujųjų Kanadiečių Teatras. Paramą teikia Ministry of Community and Social Services. Šiai ministerijai vadovauja min. Rene Brunelle.

Toronto miesto gerovės pašalpas gaunančių asmenų skaičius birželio mėnesį sumažėjo 3.281, bet jų vis dar buvo 39.768. Didžiausią problemą sudaro daugiau kaip 4.000 galinčių dirbti viengūnių vyrų ir merginų. Galimas dalykas, dalis tokių pašalpininkų ir pašalpininkų sąmoningai vengia darbo. Per pirmąjį šių metų pusmetį Torontas gerovės pašalpos išleido \$16.900.000, o pernai tame laikotarpyje — \$21.900.000.

J. Gelažių padėkoje "T2" 31-32 nr. per klaidą praleista M. J. Vaserių pavardė. Šiuo padėką papildome.

Sales and management

We are expanding our business in this and other countries. If you are multi-lingual we have positions available, if you qualify.

For interview phone 630-3213 or write Mr. Mason, Box 182, Downsview, Ontario, Canada

Maldininkų kėlonė į Midlandą įvyks rugsėjo 3, sekmadienį. Specialios pamaldos lietuviams bus kankinių šventovėje. Lietuvos kankinių garbei statomas kryžius prie kankinių šventovės minėtai datai dar nebus pastatytas.

Wome n's College ligoninė rugsėjo 28, ketvirtadienį, rengia lankytojų dieną (Open House). Lankymo valandos — nuo 2 v. p.p. iki 6.30 v.v. Ligoninės adresas: 76 Grenville Ave. (Bay ir College St.).

Kun. J. Vaisnys, SJ, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirm. ir "L. Lietuviams" red., grįždamas iš mokytojų savaitės, lankėsi Hamiltone, Toronte ir Montrealyje. Lankydamsis "T2" redakcijoje, painformavo apie jo vadovaujamą Sąjungos rengiamas Bendruomenės - Spaudos - Radijo Dienas Taboro Farmoje rugsėjo 16-17 d.d.

"T. Žiburiai" atostogavo dvi savaites — neišėjo rugpjūčio 10 ir 17 d. numeriai. Šis poatostoginis numeris yra 10 puslapių.

Vilniaus televizijos informacijos redakcijos vyr. rež. Petras Likša vieši pas pusbrolį Algirdą ir Hiliją Stanėnus. Rugpjūčio 19, šeštadienį, jis dalyvavo savo giminaitės Kristinos V. Stanėnaitės vestuvėse su James T. Mackey. Svečias iš Vilniaus labiausiai yra išpopuliarėjęs kaip pagrindinio vaidmens atlikęs satyrinėje televizijos programoje "Petraičių šeima". Daugelis televizijos žiūrovų jį vadina ne Likša, o Petraičiu.

Naujas gydymo. Medicinos daktaras Juozas Uleckas atidarė savo privatų kabinetą kartu su savo žmona Arštikaityte - Uleckiene, vaikų akių ligų specialiste. Dr. J. Uleckas baigė mediciną Heidelberge, V. Vokietijoje; Kanadoje specializavosi Toronte universiteto ligoninėse reabilitacijos medicinoje, kuri apima muskulų-kaulų bei nervines ligas, o taip pat artritus, paralyžius ir visas kitas, reikalingas fizioterapijos. Ligonius priima pagal susitarimą: 123 Edward Ave., kamb. 1116 (11 augšte), tel. 368-2661.

Žurnalo "Moteris" liepos-rugpjūčio numeris jau pasiekė skaitytojas. Jame yra istorinių, pedagoginių ir kitokio pobūdžio straipsnių, poezijos, apžvalginiai skyriai, daug iliustracijų. Žurnalą redaguoja N. Kulpavičienė, leidžia — KLM Moterų Dr-jos centro valdyba.

Ontario Place naujoji pramogų vieta dirbtinėse salose pernai davė \$2 milijonus nuostolio, nors iš suaugusių už įėjimą buvo imama po \$1. Siemet įėjimo mokestis padidintas iki \$1.50. Galbūt dėl įėjimo pabranginimo lankytojų skaičius krito net 50% pirmomis savaitėmis. Dabar pastebimas nežymus jų padidėjimas, pradėjus dažnesnius koncertus forume. Vaikams yra atidarytas specialus kaimelis. Restoranai maistą ir alų palyginti pigiai parduoda, bet daugelį lankytojų atbaidė \$1.50 įėjimo į Ontario Place bilietas ir \$1 mokestis už Toronto CNE parodos tuščioje aikštėje paliktą automobilį.

Kandidatai į federacinį parlamentą. Nors rinkimai dar nepaskelbti, tačiau visos partijos jau yra pasiruošusios. Iš Toronto etninio grupių į parlamentą jau kandidatuoja dr. Stanley Haidasz, liberalų partijos, Parkdale apylinkėje, ir Stephen Roman, slovakas, konservatorių partijos, North York apylinkėje. Dr. St. Haidasz jau daug metų atstovauja savo apylinkę parlamente ir turi didelį patyrimą. Daugeliui jis yra padėjęs valstybinėse įstaigose. Šį kartą jis turės stiprų varžovą — Lubor J. Zink, čekų kilmės žurnalistą, kandidatuojančią konservatorių partijos vardu. S. Roman yra "Denison Mines" urniaujas b-vės pirmininkas, plačiai žinomas ir kanadiečių visuomenėje.

Toronto Western ligoninė atleido iš darbo apie 350 streikavusių pagalbinio personalo narių. Ontario įstatymai draudžia ligoninės tarnautojų ir darbininkų streikus, norėdami užtikrinti tinkamą ligonių aptarnavimą. Ontario darbo ryšių taryba Toronto Western ligoninės pagalbinio personalo streiką pripažino nelegaliu. Ligoninės vadovybė, neturėdama kitos išeities, išspėjo streikininkus ir pareikalavo, kad jie grįžtų darban, bet P. Murphy vadovaujamos unijos 350 narių nepakluso, nors 292 unijos nariai dirbo ir streiko metu, nenorėdami palikti ligonių be priežiūros. Unijos vadovas P. Murphy yra keletą kartų baustas kalėjimu už čekių klasiškumą bei kitus panašius pobūdžio nusikaltimus, bet dabar laikomas pasitaisiusiu žmogumi. Galbūt dėl šios priežasties kitos unijos atsisakė teikti finansinę paramą ligoninės streikininkams. Ontario darbo ministeris F. Guidon pažadėjo papildyti li-oninių streikus draudžiantį įstatymą arbitro įvedimu, kad ateityje būtų išvengta streikininkų atleidimo iš darbo.

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Parapijiečiai, kurie paima daugiau metinės loterijos knygelių, turi daugiau galimybių ir laimėti vertingas dovanas. Be to, jie įneša ir didesnę auką savajai parapijai. Galbūt parapijiečiai dar nežino, jog šie pinigai yra įrašomi į kiekvieno parapijiečio metinę aukų kartoteką.

— Jau daug kas pradėjo aukoti vertingas dovanas metinei loterijai: Lazauskienė — \$25 vertės paveikslas, Lietuvinkai — kavai virti elektrinių virduklų, Aukotojams nuosirdus aciu. Paznokačiai ir Laimikiai pamėmė po antrą metinės loterijos bi-lietų knygėlę.

— Rita Gudžiūnaitė, kuri mokytojauja Ontario provincijoje, Kincordine, Bruce County High School, vasaros atostogas praleido Montrealyje pas savo tėvelius. Tuo pat metu ji gilino mokslą Lojolos kolegijoje, ten praleisdama net 4 dienas savaitėje.

— Nijolė Vasiliauskaitė, kuri mokytojauja Montrealyje, Pijaus IX gimnazijoje, 4 savaites savo atostogų praleido Europoje, kur aplankė Šveicariją, Austriją ir Čekoslovakiją.

— Mūsų bažnyčioje susituokė V. J. Patapas su C. A. Corbett ir J. R. Murphy su O. Rudzevičiute.

— Mirė Steve Ambrose, 68 metų, palaidotas iš mūsų bažnyčios rugpjūčio 16 d.

— Serga: J. Kvietinskis, Grigana-vičienė ir Skalandis. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Aušros Vartų parapijos vyrų oktetas kartu su solistu A. Kebliu vyks į Hamiltoną, Ont., koncertuoti rugsėjo 30 d.

— Nuo rugsėjo 10 d. mūsų parapijos choras vėl pradės giedoti 11 val. Mišiose.

— Susituokė Jonas Išganaitis su Regina Ramune Bulkaite. Rengiasi tuoktis Dalia Marija Seidyte su Warren L. Whissell.

— A.a. Petras Bagužis palaidotas rugpjūčio 15 d. Giminių bei artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

Aukų parapijai po \$10: P. Kvietkauskas, J. Adomėnas, A. Bogušienė; \$20: P. Mickus. Užpraėjusį sekmadienį surinkta \$140.76.

Niuorkiečiai E. ir V. Rasteniai keletą dienų praleido Montrealyje, kur susitiko su pažįstamais ir viešėjo lietuvių šeimose. Publicistas ir "Encyclopedia Lituanica" trečiojo tomo, apimančio raidės L-M, redaktorių Vincas Rastenis Montrealyje kalbėjo su dr. Iona Gražyte, V. A.

TORONTO, ONT.

Muz. St. Gailevičius, turįs savo muzikos studiją Toronte, per atostogas sukūrė keturias giesmes mišriam chorui pagal kun. St. Ylos tekstus. Tos giesmės pirmiausiai bus giedamos Sv. Jono Kr. šventovėje, kur kompozitorius vadovauja parapijos chorui.

Kun. P. Totoraitis iš JAV praleido savo atostogas Toronte ir Springhurst; sekmadieniais talkino pamaldoms.

Skelbimų skyriuje "The Toronto Star" rugpjūčio 1 d. laidoje yra oficialus pranešimas, kad Artūras Naujokas, 672 Kennedy Rd., Scarboro, yra padavęs prašymą pakeisti pavardę į Arthur James Scott. Jo prašymas busias svarstomas teismo rugpjūčio 28 d., Court House, University Ave.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:	
Einaamasis s-tas	Asmeninės	8.5%
Taupomasis s-tas	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	Cėkių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	Investacines	nuo 9% iki 12.0%
Term. ind. 3 m.	Nemok. gyvybės apdraud.	iki \$10.000
Duoda nemokamą gyvybės apdraud.		iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.